

## 9. LUKU

### SYNNIN IHMINEN — ANTIKRISTUS

Antikristuksen täytyy kehittyä, ilmestyä ja kukistua ennen Herran päivää — Vastakkainen mielipide tästä asiasta tarkastettu — Profeetan kuvaus antikristuksesta — Sen syntyminen — Sen nopea kehitys — Historian kuvaus ja Raamatun esitys yhtäpitäviä — Sen valtakunta on jäljittely — Sen pää ja suu huomattavat — Sen suuret, pöyhkeilevät rienaamiset — Sen rienaavat opit — Miten se on kiduttamalla hävittänyt korkeimman pyhiä — Sen tuhatvuotinen hallitus — Antikristus lyöty hengen miekalla — Sen kuolinkamppailu ja loppu

”Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule ennen kuin luopumus tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, tuo kadotuksen lapsi.” — 2 Tess. 2:3

NÄIDEN apostoli Paavalin varmojen sanojen johdosta ilmenee, että sellainen hahmo, jota hän kutsuu ”synnin ihmiseksi”, esiintyy ennen Herran päivän tulemistä (jonka olemme osoittaneet jo alkaneen koittaa), ja on siis välttämätöntä tarkastaa onko sellainen hahmo jo esiintynyt. Sillä jos sellainen hahmo, jota Paavali ja toiset apostolit niin huolellisesti kuvaavat, ei ole vielä tullut, ovat yllämainitut Paavalin sanat pidettävät kaikkien toisien todistuksien kieltämisenä, todistuksien, jotka koskevat Herran läsnäoloa ja hänen valtakuntansa perustamista juuri nyt. Ja tämä kieltäminen pysyy järkähtämättömänä todistuskappaleena, kunnes on esiintynyt se, joka kaikissa suhteissa vastaa profeetallista kertomusta synnin ihmisestä.

Aivan selvästi ilmoitetaan, ei ainoastaan, että tämän synnin ihmisen ensin oli noustava, vaan myös, että se on kehittyvä ja edistytävä, ennen kuin Herran päivä tulee. Ennen Kristuksen päivää on sen vallan edistymisen ja vaikutuksen täytynyt saavuttaa huippunsa ja olla vähentymässä; Herramme läsnäolon kirkkaan valon kautta hänen toisessa tulemissessansa tuhotaan tämä synnin ihminen täydelleen. Meidän on otettava huomioon edellä mainitut asiat, nähdäksemme, soveltuuko tämä varoitus Paavalin aikaiselle seurakunnalle vielä meidänkin päivinämme. Nyt, kahdeksantoista vuosisadan perästä väitetään jälleen, että Kristuksen päivä on tullut. Siksi herää tärkeä kysymys: Lieneekö jotain, jota Paavali sanoi oikaistessaan tessalonikalaisten eksytystä, todistamassa tätä väitettä vastaan nyt?

Apostolin kehotuksesta seurakunnalle tarkastelemaan vahvan profeetallisen sanan valossa Herran palaamista ja siitä huolellisuudesta, jolla hän osoitti Kristuksen läsnäolemisen merkkejä, hänen tekojensa luonnetta sinä aikana jne., ilmenee hänen pitäneen yhtä tärkeänä, että seurakunta voisi tuntea Herran läsnäolon, kun hän tulisi, kuin etteivät he tulisi viekoitelluiksi siihen eksytykseen, että hän oli tullut, ennen kuin aika hänen läsnäolollensa olisi käsissä. Joutua tähän jälkimmäiseen eksytykseen, tämän aikakauden varhaisessa alussa, asetti heidät, jotka omaksuivat sen, alttiiksi antikristus-periaatteen petokselle, joka jo silloin vaikutti; kun taas kykenemättömyys tuntea Herran päivää ja hänen läsnäoloansa aikana, jolloin hänen läsnäolonsa aika on käsissä, asettaa ne, jotka eivät saata tuntea häntä, yhä edelleen alttiiksi antikristuksen petoksille ja väärille opeille ja tekevät heidät sokeiksi tämän ajan suurille totuuksille ja erityisille eduille. Tästä johtuu apostolin huolenpito seurakunnasta tämän aikakauden sekä alku- että loppupuolella ja

hänen varoituksensa: ”Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla.” Tästä johtuu myös hänen huolellinen kuvauksensa synnin ihmisestä, että se aikansa tulisi tunnetuksi.

Kun kristityt tämän aikakauden lopulla ovat taipuvaiset unohtamaan lupauksetkin Herran palaamisesta, ja jos muistavatkin sitä, ajattelevat he sitä ainoastaan pelolla ja surullisella aavistuksella, niin varhainen seurakunta taas odotti sitä innokkaasti ja ilolla, heidän toiveittensa toteuttajana, uskollisuutensa palkintona ja heidän murheittensa lopettajana. Siksi olivat sen ajan uskovaiset valmiit tarkasti kuuntelemaan jokaista oppia, joka sanoi, että Herran päivä olisi joko hyvin lähellä tai tullut, ja olivat siis vaarassa tulla petetyiksi siinä kohden, jolleivät vaan hyvin huolellisesti tutkineet mitä apostolit opettivat tästä aineesta.

Tessalonikan seurakunta, joka oli saanut vaikutuksia muutamien vääristä opetuksista, että Herra nimittäin oli palannut ja että he elivät hänen päivänensä, uskoivat nähtävästi tämän mielipiteen olleen yhtäpitävän sen kanssa, mitä Paavali oli opettanut heille ensimmäisessä kirjeessään, jossa hän oli sanonut (1 Tess. 5:1-5), että Herran päivä oli salaa hiipivä heidän ylitsensä ja huomaamatta kuin varas yöllä, ja että, vaikkakin toiset hapuilisivat tietämättömyydessä siitä, eivät pyhät kumminkaan olisi pimeydessä tästä asiasta. Kun Paavali sai tietää heidän langenneen siihen arveluttavaan eksytykseen, että luulivat päivän Herran läsnäolemiselle jo tulleen, kirjoitti hän heille toisen kirjeen, joka pääasiallisesti tarkoitti tämän erehdyksen korjaamista. Hän sanoo: ”Mutta mitä tulee Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen ja meidän kokoontumiseemme hänen tykönsä, niin me pyydämme teitä, veljet, ettette anna minkään hengen eikä sanan eikä minkään muka meidän lähettämämme kirjeen heti järkyttää itseänne niin, että menetätte mielenne maltin, ettekä anna niiden peljästyttää itseänne, ikään kuin Herran päivä jo [enestemi] olisi käsissä. Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule ennenkuin luopumus (apostasi) tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, tuo kadotuksen lapsi, tuo vastustelija, joka korottaa itsensä yli kaiken, jota jumalaksi [voimakkaaksi hallitsijaksi] tahi jumaloitavaksi nimitetään, niin että asetakse Jumalan temppeleihin ja julistaa olevansa Jumala. Ettekö muista, että minä, kun vielä olin luonanne, sanoin tämän teille? Ja nyt te tiedätte, mikä häntä pidättää, niin että hän [Kristus] vasta [määrätyllä] ajallaan ilmestyy. Laittomuuden salaisuus [Kristusta vastaan] on näet jo vaikuttamassa; jahka vain tulee poistetuksi se, joka tätä nykyä pidättää; niin silloin ilmestyy tuo laitton, jonka Herra Jeesus on tappava suunsa hengähdyksellä ja tuhoava [parusiansa, läsnäolonsa] ilmestyksellä.” Paavali saattoi kirjoittaa näin varmasti synnin ihmisen kehittymisestä ennen Herran päivää, koska hän oli lukenut Danielin ennustuksen, johon Herrammekin viittasi (Matt. 24:15); ja todennäköisesti myös, koska hän itse ”näyissään ja ilmestyksissään” oli saanut nähdä sen suuren hävityksen, jonka tämä hahmo aikaansaisi seurakunnassa.

On huomattava, ettei Paavali käyttänyt sellaisia vastaväitteitä, joita nykyaikana kernaasti tuodaan esille sitä väitettä vastaan, että Herran päivä on alkanut. Hän ei sanonut: ”Oi mielettömiä tessalonikalaisia, ettekö te tiedä, että kun Kristus tulee, näkevät silmänne hänet ja korvanne kuulevat Jumalan kauhistuttavan pasuunan äänen? Ja että sen lisäksi todistavat tätä huojuvat hautapatsaat ja haudasta kohoutuvat pyhimykset!”

Eikö ole itsestään selvää, että jos sellainen huomautus olisi ollut paikallaan, ei Paavali olisi viipynyt käyttämästä näin yksinkertaista ja helposti saatua vastaväitettä? Ja, sitä paitsi eikö se asianlaita, ettei Paavali käyttänyt tätä todistusta, todista, ettei sellainen todistus ole, eikä voisi olla totuuteen perustuva?

Se seikka, että Paavali koettaessaan niin tarmokkaasti oikaista heidän erehdystänsä, esitti ainoastaan tämän vastalauseen heidän väitteeseensä, todistaa selvästi, että hän piti heidän käsitystensä ylipäänsä Herran päivästä oikeana – että se saattoi alkaa monen ollessa tietämättömyydessä siitä ja että se saattoi tulla ilman ulkonaisia tunnusmerkkejä. Mutta hänen vastalauseensa ainoa perustus oli, että ensin on lankeemus tuleva, ja tämän lankeemuksen johdosta, synnin ihmisen kehitys – joka, mikä se sitten mahtanee ollakin (joko yksityinen henkilö tai suuri antikristillinen järjestelmä, jonka hän täten personoi) on nouseva, kukoistava ja alkava taantua – ennen Herran läsnäolon päivää. Siis, jos ei tämä ainoa vastalause, jonka Paavali esitti, enää tee estettä – jos me selvästi voimme nähdä sellaisen hahmon olevan todella olemassa, jonka historia jokaisessa yksityiskohdassaan vastaa profeetallista kuvausta synnin ihmisestä, olemisensa alusta alkaen nykyiseen aikaan asti – silloin ei Paavalin tekemä ainoa vastaväite, joka oli aivan paikallaan sinä aikana, enää ole mikään tehokas todistus sen väitteen todenmukaisuutta vastaan, että me elämme Herran päivänä, Herran läsnäolon päivänä. Ja lisäksi, jos synnin ihminen voidaan ilmeisesti huomata, jos hänen syntyensä, kehityksensä ja taantumisensa selvästi saatetaan nähdä, tulee siitä vielä yksi sitova todistus siihen, mitä edelliset luvut ovat opettaneet, nimittäin, että me elämme Herran päivänä.

### **Ennustuksen kuvaus siitä**

Se, joka tutkii ennustuksia, huomaa, että pyhät kirjat kauttaaltaan selvästi esittävät synnin ihmisen, ei ainoastaan antamalla selvää kuvausta sen luonteesta, vaan myös näyttämällä ajat ja paikat sen alkamiselle, kehittymiselle ja taantumiselle.

Tätä hahmoa kuvataan hyvin voimakkaasti niissä nimityksissäänkin, joita henkeytetyt kirjoitukset antavat sille. Paavali kutsuu sitä ”laittomaksi” ”synnin (laittomuuden) ihmiseksi”, ”laittomuuden salaisuudeksi” ja ”turmeluksen (eli kadotuksen) lapseksi”, Johannes ”Antikristukseksi”; profeetta Daniel kutsuu sitä ”hävityksen kauhistukseksi” (Dan. 11:31; 12:11); ja Herramme mainitsee saman hahmon ”hävityksen kauhistuksena, josta oli sanottu profeetta Danielin kautta” (Matt. 24:15) ja jälleen ”pedoksi” (Ilm. 13:1-8). Tätä samaa hahmoa esikuvattiin myös pienen sarven kautta, so. valtana, joka nousi hirmuisen pedon päästä, jonka Daniel näki profeetallisessa näyssä, jolla sarvella oli silmät ja suu, joka puhui suuria asioita, ja joka edistyi ja taisteli pyhiä vastaan ja sai voiton heistä. (Dan. 7:8,21) Johannes näki myös tämän hahmon ja varoitti seurakuntaa sitä vastaan, sanoen: ”Te olette kuulleet, että Antikristus tulee.” Sen jälkeen hän antoi heille neuvoja, miten heidän oli kartettava Antikristuksen vaikutusta. (1 Joh. 2:18-27) Ilmestyskirja sisältää myöskin suureksi osaksi seikkaperäisen, vertauskuvallisen ennustuksen tästä samasta Antikristuksesta – vaikkakin me tässä ainoastaan luomme silmäyksen tähän asiaan jättämällä sen käsittelyn johonkin seuraavaan osaan.

Nämä erilaiset nimitykset ja lyhyet kuvaukset ilmaisevat halpamaista, viekasta, ulkokultaista, hirmuvaltaista ja julmaa hahmoa, joka kehittyy keskellä kristittyä seurakuntaa; ensin madellen eteenpäin ja ylös aivan vähitellen, sitten nopeasti nousten valtaan ja vaikutukseen, kunnes saavuttaa maallisen vallan, rikkauden ja kunnian huipun — sillä aikaa käyttäen vaikutustansa totuutta vastaan ja pyhiä vastaan ja omaksi suurenemiseksensä, ja lopuksi vaateliaasti väittäen omistavansa erinomaisen pyhyiden ja vallan ja voiman Jumalalta.

Tässä luvussa on aikomuksemme osoittaa, että tämä synnin ihminen on järjestelmä, eikä yksityinen henkilö, kuten monet näyttävät otaksuvan, että niin kuin Kristushenkilöön kuuluu totinen Herra ja totinen seurakunta, niin on Antikristus matkimisjärjestelmä, johon kuuluu väärä herra ja luopunut seurakunta, jonka jonkin aikaa sallitaan esittää totuutta väärässä valossa, harjoittaa vilppiä ja matkia todellisen Herran ja hänen seurakuntansa valtaa ja tulevaista hallitusta ja juovuttaa kansat väärillä väitteillä ja vaatimuksilla.

Toivomme voivamme jokaiselle tunnontarkalle lukijalle tyydyttävällä tavalla todistaa, että tuo suuri, Paavalin mainitsema apostasi eli luopuminen on tullut ja että tällä synnin ihmisellä on ollut kehityksensä, se on istunut ”Jumalan temppelissä” (todellisessa eikä esikuvallisessa), se on täyttänyt kaikki apostolien ja profeettain ennustukset sen teoista, luonteesta ym., se on ilmestynyt ja on nyt, vuodesta 1799 alkaen häviämäisillensä Herran suun hengen (totuuden) kautta ja tulee täydellisesti tuhottavaksi tänä Herran vihan ja ilmestymisen päivänä koston tulessa, joka jo on alkanut liekehtiä.

Ilman vähintäkään halua halventaa toisten käsitystä pidämme kumminkin tärkeänä osoittaa muutamia mahdottomuuksia, jotka esiintyvät tavallisen mielipiteen yhteydessä Antikristuksesta, jotta tätä asiaa koskevan totuuden arvo ja järkevyyden esiintyisivät oikealla tavalla vastakohtana sille ahdasmieliselle käsitykselle, että joku yksi kirjaimellinen ihminen toteuttaisi kaiken sen, mitä Raamattu ennakoita lausuu tästä hahmosta. Tämä ihminen, sanotaan, tulee niin lumoamaan koko maailman, että hän muutamissa lyhyissä vuosissa saavuttaa kaikkien ihmisten kunnioituksen ja jumaloimisen, jotka ihmiset olisivat niin helposti petettävät, että he uskovat tämän miehen olevan Jumala ja uudelleen rakennetussa juutalaisessa temppelissä palvelisivat häntä kaikkivaltiaana Jehovana. Kaikki tämä tapahtuu salaman nopeudella — kolmessa ja puolessa vuodessa, sanotaan, kun käsitetään väärin vertauskuvallinen aika samoin kuin tulkitaan väärin vertauskuvallinen ”ihmis”-käsittekin.

Satumaiset runoelmat ja hullunkurisimmat lastenmielikuvitukset eivät likimainkaan vastaa niitä liioiteltuja mielipiteitä, joita muutamilla Jumalan kalliilla lapsilla on, jotka kompastuvat Paavalin sanain kirjaimelliseen tulkittamiseen, ja tulevat sen kautta itse sokaistuiksi useille kallisarvoisille totuuksille ja sokaisevat toisia, jotka eksytyksien johdosta eivät kykene näkemään tätä valossa, jota ennakkoluulot eivät himmennä. Miten suuri myötätunto meillä onkaan heitä kohtaan, pakottaa heidän ”sokea uskonsa” hymyilemään, kun he todenteolla luettelevat Ilmestyskirjan erilaisia vertauskuvia, joita eivät ymmärrä, sovelluttaen niitä väärällä tavalla kirjaimellisesti ihme-ihmiseensä. Tässä suurimmassa epäilysten aikakaudessa, minkä maailma on tuntenut, on hän, väittävät he,

kolmen ja puolen vuoden lyhyellä ajalla, näkevä jalkojensa juuressa koko maailman, palvelemassa häntä Jumalana, kun roomalaisten Caesarien, Aleksanterin, Napoleonin, Muhamedin ja muiden, oli kahlattava veressä ja käytettävä monta kertaa kolme ja puoli vuotta saavuttamatta tuhannetta osaakaan siitä, mitä tästä ihmisestä väitetään.

Ja kumminkin oli kaikilla näillä valloittajilla suuren tietämättömyyden ja taikauskoi-suuden edut apunansa, meidän nykyään eläessämme olosuhteissa, jotka ovat erittäin epäedulliset sellaisen viekkauuden ja petollisuuden kehittymiselle; päivänä jolloin kaikki, mikä on salattua, ilmaistaan ennenkuulumattomalla tavalla; päivänä, jolloin kysymyksessä oleva petos on varsin eriskummallista ja naurettavaa, tullakseen huomioonotetuksi. Meidän aikamme suunnassa on itse asiassa kunnioituksen puute ihmisiä kohtaan, olkootpa sitten miten hyviä, lahjakkaita ja kelvollisia tai olkoon heillä mitä luottamus- ja valta-paikkoja tahansa. Niin suuressa määrässä on tämä totta enemmän kuin koskaan ennen, että on tuhat kertaa uskottavampaa, että koko maailma kieltää Jumalan ollenkaan olevan olemassa, kuin että milloinkaan tultaisiin palvelemaan kanssaihmistä kaikkivaltiaana Jumalana.

Tätä asiaa ajateltaessa on suurena esteenä se ahdas käsitys, joka tavallisesti on vallalla sanan *jumala* merkityksestä. He eivät huomaa, että kreikkalainen sana *theos* (jumala) ei aina tarkoita Jehovaa. Se merkitsee voimallista henkilöä, hallitsijaa, ja etenkin uskonnol-lista pappihallitsijaa. Uudessa testamentissa käytetään *theos* sanaa harvoin muutoin kuin Jehovasta, koska apostolit harvoin, tuskinpa ollenkaan, puhuivat vääristä uskonnoista ja sen tähden harvoin koskettelivat heidän pyhiä hallitsijoitaan eli jumaliaan. Kumminkin käytetään seuraavissa raamatunpaikoissa sanaa *jumala* (*theos*) muista kuin korkeimmasta olennosta, Jehovasta — nim. Joh. 10:34,35; Apt. 7:40,43; 17:23; 1 Kor. 8:5

Jos on selvillä kreikkalaisen sanan *theos* laajakantoisuus, näkee kohta, että apostolin lausunto Antikristuksesta — että hän asettuu Jumalan temppeliin esiintyen jumalana — ei välttämättömästi merkitse, että Antikristus koettaisi kohottautua Jehovan yli tai edes asettua Jehovan paikalle. Se merkitsee yksinkertaisesti sitä, että hän esiintyy uskonnol-lisena hallitsijana harjoittaen valtaa toisten uskonnollisten johtajien yli väittäen itsellensä olevan hallitsijaoikeuden. Vieläpä hän kohottaa itsensä seurakunnassa, joka on Jumalan totinen temppeli, väittäen omistavansa vallan ja herruuden sen ensimmäisenä ja valtuu-tettuna johtajana ja toimien sen mukaisesti. Kun kreikankielessä sanaa *theos* käytetään Jehovan erisnimenä, on sen yhteydessä tavallisesti määrätty artikkeli, mutta yllämaini-tuissa raamatunpaikoissa, jotka tarkoittavat toisia jumalia, ja kysymyksessä olevassa tekstissä (2 Tess. 2:4), joka tarkoittaa Antikristusta, ei ole määräävää artikkelia.

Kun näkee tämän selvästi, on suuri loukkauskivi raivattu tieltä pois, ja silloin on valmis etsimään tämän ennustuksen toteutumista oikeasta suunnasta: valmis huomaa-maan Antikristuksen, mutta ei sellaista, joka väittää olevansa Jumala, vaatien itseänsä sellaisena palveltavaksi, vaan sellaisen, joka väittää olevansa seurakunnan ensimmäinen, ylin opettaja, siten riistäen kunnian Kristukselta, joka on Jumalan määräämä Pää, Herra ja Opettaja.

Hyvin omituista on sekin, että ne, jotka käsittävät synnin ihmisen kirjaimellisella tavalla, ylipäänsä kuuluvat niihin, jotka uskovat, että hän tulee ennen tuhatvuotista valta-

kuntaa, ja tarkkaavat ja odottavat Herran tulemista nyt minä hetkenä tahansa. Miksi eivät kaikki saata nähdä, mitä apostoli tarkoittaa, kun hän selvästi selittää, ettei Herran päivä (hänen läsnäolonsa päivä), saata tulla eikä sitä ole odotettava, ennen kuin synnin ihminen on ilmestynyt? Tarvittiin yli neljäkymmentä vuotta entisen juutalaisen temppelin rakentamista varten ja varmasti tarvittaisiin ainakin kymmenestä kahteenkymmeneen vuoteen entistä ehomman, uuden temppelin rakentamiseksi Jerusalemiin, jonne he odottavat kirjaimellisen ihmisen asetettavaksi ja siellä palveltavaksi Jumalana. Miksi sitten ne, jotka uskovat näin, odottavat Herran tulevan nyt millä hetkellä tahansa? Sellainen ajatus ei pidä yhtä enemmän järjen kuin apostolin ennustuksenkaan kanssa. Johdonmukaisuus vaatii, että he joko lakkaavat odottamasta Herran tuloa millä hetkellä tahansa, taikka lakkaavat odottamasta tulevaa synnin ihmistä; sillä Herran läsnäolon päivä ei saata tulla ennen kuin luopumus (*apostasia*) on tapahtunut ja ennen kuin synnin ihminen on kehittynyt ja ilmennyt tästä luopumuksesta.

Mutta kun saamme oikean käsityksen apostolin sanoista ja oikeat käsitykset Herramme tulemisen tavasta, emme tapaa mitään epäjohdonmukaisuuksia ja ristiriitaisuuksia, vaan vakuuttavan sopuinnun ja yhtäpitävyyden. Ja sellaista mielipidettä lähdemme tässä nyt esittämään. Sen raamatullisuutta on lukijan itsensä koeteltava.

Ne erilaiset nimitykset, joita annetaan tälle järjestelmälle, ovat selvästi vertauskuvallisia. Ne nimitykset eivät ole sellaisia, jotka tarkoittavat yhtä yksityistä ihmistä, vaan ne kuvaavat turmeltunutta uskonnollis-yhteiskunnallista yhdistelmää, joka on kehittynyt nimikristillisessä seurakunnassa ja joka sen kautta, että on kavalasti vastustanut Kristusta, Päättä, ja hänen todellista seurakuntaansa, hänen ruumistaan, hyvällä syyllä ansaitsee *Antikristuksen* nimen. Sellainen *järjestelmä* saattoi toteuttaa kaikki ennustukset Antikristuksesta eli synnin ihmisestä, kun sitä vastoin yksityinen ihminen ei olisi voinut. Sitä paitsi on ilmeistä, ettei antikristillinen järjestelmä ole mikään pakanallinen oppijärjestelmä, kuten muhamettilaisuus tai braamalaisuus; sillä kristillinen seurakunta ei ole milloinkaan ollut sellaisen järjestelmän alaisena, eikä yksikään näistä järjestelmistä johda alkuansa kristillisestä seurakunnasta. Ne ovat nyt ja ovat aina olleet riippumattomia kristillisestä seurakunnasta.

Sen järjestelmän, joka täysin vastaa annettua henkeytettyä kuvausta, täytyy olla tunnustukseltaan kristillisen ja sisältää suuren enemmistön sellaisia, jotka sanovat olevansa kristittyjä. Ja sen on oltava järjestelmä, joka johti alkunsa oikean kristillisen uskon apostasiasta eli luopumisesta — sitä paitsi sellaisesta luopumisesta, joka oli salainen ja peitetty, kunnes asianhaarat suosivat sen vallan anastamista. Sen salainen alkaminen tapahtui jo apostolien päivinä — muutamien opettajien halussa olla suurimmat.

Ei meidän tarvitse etsiskellä kauan löytääksemme hahmon, joka täydelleen täyttää kaikki vaatimukset, hahmon, jonka historia, sellaisena kuin maalliset historian kirjoittajat ja sen omat lumotut palvelijatkin sen esittävät, on pilkusta pilkkuun yhtäpitävä profeetalisten kuvausten kanssa Antikristuksesta. Mutta kun me väitämme, että ainoa järjestelmä, jonka historia sopii yhteen näiden ennustusten kanssa, on paavikunta, älköön meitä käsitettävä väärin, niin kuin me sillä tahtoisimme sanoa, että jokainen roomalaiskatolilainen tunnustaja on synnin ihminen, tai että papit, taikka että edes Rooman kirkon paavit-

kaan ovat, tai ovat olleet Antikristus. Ei kukaan yksityinen ihminen ole se Antikristus, se ”synnin ihminen”, jota ennustuksessa kuvataan. Paavit, piispat ja muut ovat korkeintaan osia eli jäseniä antikristillisessä järjestelmässä. Samoin kun kaikki kuninkaalliset papit ovat ainoastaan jäseniä totisessa Kristushenkilössä, Jeesuksen ollessa päässä, ja samalla tavalla kuin he nykyisessä tilassaan yhdessä muodostavat vastakuvallisen Elijan, vaikka ei kukaan yksityinen heistä ole Elija tai se Kristus, joka on ennustettu. Huomaa edelleen, ettei Rooman kirkko, pelkkänä kirkollisena järjestelmänä, ole synnin ”ihminen”, eikä sitä milloinkaan ole kuvattu ihmisenä so. miehisenä olentona. Päinvastoin on aina nainen se kuva, jota käytetään esittämään päästään ja herrastaan eronnutta seurakuntaa. Totisen seurakunnan kuvana on puhdas ”neitsyt”, kun luopunutta seurakuntaa, joka on poikennut alkuperäisestä puhtaudesta ja uskollisuudesta Herransa kohtaan, kuvaannollisesti kutsutaan ”portoksi”. Samoin kuin totinen ”neitsyt” seurakunta edelleen tulee olemaan sellainen aikakauden loppuun asti, jolloin hän tulee yhdistettäväksi Herransa kanssa ja ottamaan hänen nimensä — Kristus — samalla lailla ei luopunut seurakunta ollut Antikristus eli synnin ihminen [so. mies], ennen kuin se yhtyi herransa ja päänsä, paavin kanssa, joka tekeytyi Kristuksen sijaishallitsijaksi ja tuli uskonnolliseksi vallaksi, jota väärin on nimitetty kristikunnaksi, joka merkitsee Kristuksen valtakuntaa.

Paavikunta on tämän väärän valtakunnan nimi; ja se perustettiin väärin sovitetulle totuudelle — sille totuudelle, että seurakunta on kutsuttu olemaan kuninkaina ja pappeina Jumalan edessä ja hallitsemaan maan päällä. Mutta hallitsemisen aika ei ollut vielä tullut: evankeliumikausi ei ollut määrätty tätä tarkoitusta varten, vaan seurakunnan valitsemista, kehittämistä, järjestämistä, nöyryyttämistä ja uhripalvelusta varten, vaeltamaan Herransa jäljissä, odottaen kärsivällisesti ja kärsien siihen aikaan asti, joka on määrätty luvatulle korottamiselle ja ihanalle hallitukselle — tuhatvuotiskautena.

Herra näki edeltä käsin, että nimikristillisyyksi leviäisi koko maailmaan ja sitten, kun se tulisi yleiseksi, omistaisivat sen useat, jotka pitivät sen muodoista ilman, että syventyivät sen opin henkeen. Hän näki ennakoita, että siinä määrässä kuin suuri luku sellaisia yhtyisi seurakuntaan, tulisi maailmanhenki, joka on itsensä kieltämisen ja itsensä uhraamisen vastakohta, niiden mukana seurakuntaan: että siten sinne tunkeutuvan itsekkyyden ja halun tulla suureksi ja hallita, ei tarvitsisi kauan odottaa, ennen kuin tilaisuus siihen tarjoutuisi, että seurakunta siten koettaisi hallita maailmaa ennen oikeaa aikaa — tai oikeammin, että se maailmallinen aines, joka tulisi seurakuntaan, tekisi vaikutuksensa tuntuvaksi ja totisen seurakunnan nimessä ottaisi haltuunsa maailman maallisen vallan, jonka Jumala oli luovuttanut pakanoille, ja joka ei voi kokonaan siirtyä totisen seurakunnan käsiin ennen kuin pakanain aikojen loputtua, vuoden 1914 jälkeen.

Ja niin on tosiasiaa käynyt: kun nimikirkko kasvoi luvussa, alkoi se kunnianhimoisten miesten opetuksien ja esimerkin vaikutuksesta luopua. He katselivat yhä suopeammin sitä valtaa ja maallista vaikutusta, jota suuri joukko ja rikkaus toivat mukanaan. Vähitellen maailmallistui seurakunnan henki, ja tämän maailman ansioita haluttiin. Kunnianhimo kuiskasi: Jos vaan suuri Rooman valtakunta kaikkine valtoineen ja vaikutuksineen, sotajoukkoineen ja rikkauksineen ottaisi seurakunnan siipiensä alle, miten kunniakasta ja ylevää olisikaan silloin olla kristitty! Miten pian silloin pakanain vaino lakkaisikaan! Silloin olisi meidän vallassamme, ei ainoastaan herättää heissä pelkoa, vaan

myös pakottaa heidät yhtymään seurakuntaan, ristiin ja Kristuksen nimeen. He tuumailivat kai edelleen: Nähtävästi ei ole Jumalan tarkoitus, että seurakunnan aina on oltava alamainen maailmalle ja sen vainottavana; apostolin sanat: ”Ettekö tiedä, että pyhät tulevat tuomitsemaan maailman?” eikä vähemmän Herran lupaukset, että meidän on hänen kanssaan hallittava ja monet ennustukset, joissa puhutaan seurakunnan hallitsemisesta, ilmaisivat selvästi, että Jumala tahtoo niin. On kyllä totta, että apostoli kirjoitti, että Herramme ensin palaisi ja korottaisi seurakunnan ja neuvoi meitä ”odottamaan” Herraa; mutta (he tuumivat) monta vuosisataa on nyt kuulunut, emmekä näe mitään merkkejä Herran tulemisesta. Meidän on ymmärrettävä apostolien jonkin verran erehtyneen. Meistä on selvää, että me voimme ja meidän tulee käyttää kaikkia keinoja saadaksemme maallinen hallitus käsiimme ja voittaaksemme maailma Herralle. Aivan välttämätöntä on myös (he ajattelivat), että seurakunta saa päämiehen – joka edustaa poissaolevaa Herraa ja edustaa seurakuntaa maailman edessä – päämiehen, joka ottaa vastaan maailman kunnioituksen, toimii Kristuksen vallalla ja ”hallitsee maailmaa rautavaltikalla” niin kuin profeetta Daniel oli ennustanut. Tällä tavoin, vähittäisen ajatustoitinnan kautta, joka kehittyi vuosisatojen kuluessa, katosi vähitellen näkyvistä toivon todellinen pohja seurakunnan korottamiselle hallitsemaan ja siunaamaan maailmaa – nimittäin Herran toinen tuleminen – ja uusi toivo anasti sen paikan – toivo menestymisestä ja suuruudesta ilman Herraa, useiden toisiaan seuraavien paavien ylipäällikkyydellä ja johdolla. Ja sillä tavalla, juonien ja vehkeiden kautta, ja vaihtamalla ystävyysosoituksia maailman kanssa, muuttui seurakunnan toivo vääräksi toivoksi, petolliseksi paulaksi, jonka kautta Saatana johti sitä toisesta vääryydestä ja eksytyksestä toiseen sekä opissa että elämässä.

Se kohta, jolloin luopumus kehittyi ”synnin ihmiseksi”, oli silloin, kun paavin pappisvalta korotti itsensä useiden toisiaan järjestyksessä seuraavien paavien ylipäällikkyyden alaisena, vaatien maailman hallitsemista ja sekaantuen siihen Kristuksen tuhatvuotisen valtakunnan nimessä, jonka hallituksena se uskotteli olevansa. Se oli petollinen, väärä valtakunta, miten vakavia asioita muutamit sen järjestelmistä ja tukipylväistä lienevät tarkoittaneetkin. Se oli Antikristuksen valta, jos he kuinkakin väittivät ja uskoivat sen olleen totisen, Jumalan Kristuksen kirkkauden, kunnian ja vallan maan päällä. On erehdys otaksua, että omantuntonsa mukaan toimiminen aina on oikeudenmukaista toimintaa. Jokaisella eksytykselle rakennetulla järjestelmällä on epäilemättä yhtä monta lumottua, rehellisesti tunnontarkkaa seuraajaa kuin sillä on ulkokullattuja, tai enemmänkin. Tunnontarkkuus on siveellistä suoraluontoisuutta ja on riippumaton tiedoista. Tietämättömät pakanat seuraavat omaatuntoansa rukoillessansa ja uhratessansa epäjumalille; Saul, jolla oli väärät tiedot, toimi omantuntonsa mukaan vainotessaan pyhiä, ja samoin on monen tietämättömän paavilaisenkin kanssa; hyvällä omallatunnolla he tekivät väkivaltaa ennustuksille, vainosivat totisia pyhiä ja järjestivät suuren antikristusjärjestelmän. Satoja vuosia ei paavikunta ainoastaan ole pettänyt maailman kuninkaita oikeuksiinsa ja luuloteltuun jumalalliseen valtaansa nähden, ja hallinnut heitä, vaan seurakuntaankin, Jumalan temppeliin, jossa Kristus yksin on tunnustettava pääksi ja opettajaksi, on se tunkeutunut ja väittänyt olevansa oikea opettaja ja lain antaja ja tässä se on pettänyt kaikki, paitsi pientä vähemmistöä, erinomaisella menestymisellään ja suurisanaisilla



vaatimuksillaan. ”Koko maailma ihmetteli” – hämmästyti, pettyi, hämmentyi – ”kaikki ne, joiden nimet eivät olleet kirjoitetut Karitsan elämäkirjaan”, ja muutamat, joiden nimet olivat kirjoitetut Jumalan pyhien joukkoon, hämmentyivät kovin. Ja tämä petos oli sitä vahvempi, koska sen kunnianhimoisten suunnitelmien tekeminen tapahtui hitaasti, ja ne vielä hitaammin toteutettiin. Se ulottui vuosisatojen läpi ja oli kunnianhimon muodossa salaisesti vaikuttamassa jo Paavalin aikana. Se oli menettelytapa, jonka kautta lisättiin vähän eksytystä edelliseen – täydennettiin toinen kunnianhimoisen selitys toisen selityksellä, ja lisäksi jollakulla toisella kauempana ajassa. Tällä petollisella tavalla kylvi ja kasteli Saatana eksytyksen siementä ja kehitti suurimman ja vaikutusvaltaisimman järjestelmän, minkä maailma milloinkaan on tuntenut – Antikristuksen.

Nimellä ”Antikristus” on kaksinkertainen merkitys. Se merkitsee ensiksi: Kristusta vastaan; toiseksi: Kristuksen *sijasta* (so. valheellinen jäljittely). Ensimmäisessä merkityksessä on se yleinen ja voidaan käyttää jokaisesta vihollisesta, joka vastustaa Kristusta. Tässä merkityksessä olivat Saul (sittemmin Paavaliksi kutsuttu) ja jokainen juutalainen ja jokainen muhamettilainen ja kaikki Rooman valtakunnan pakanalliset keisarit ja kansa antikristuksia – Kristuksen vastustajia. (Apt. 9:4) Mutta Raamattu ei käytä sanan tässä merkityksessä nimeä Antikristus. Se sivuuttaa kaikki sellaiset viholliset ja käyttää Antikristus nimitystä sen ylempänä mainitussa toissijaisessa merkityksessä, nim. Kristusta vastaan, so. sellaisena, joka esittää Kristuksen väärässä valossa, jäljittelee häntä, anastaen oikean Kristuksen paikan. Johannes huomauttaa siten: ”Te olette kuulleet, että [se määrätty] Antikristus [kreikankielellä tässä on määrätty artikkeli] tulee. Niin onkin nyt monta Antikristusta ilmaantunut.” (1 Joh. 2:18,19) [Kreikankieli tekee eron sen erityisen Antikristuksen, ja useiden vähäisempien Antikristusten välillä.] Ja Johanneksen huomautukset sen jälkeen ilmaisevat, ettei hän tarkoita kaikkia Kristuksen ja seurakunnan vastustajia, vaan erityistä sellaisten luokkaa, jotka, vaikka vielä tunnustavatkin kuuluvansa Kristusruumiiseen, seurakuntaan, olivat hylänneet totuuden periaatteet, ja siksi eivät ainoastaan asettaneet totuutta väärään valoon, vaan maailman silmissä ottivat totisen seurakunnan paikan ja nimen – ja siten oikeastaan jäljittelivät oikeita pyhiä. Johannes sanoo näistä: ”Meistä he ovat lähteneet, mutta meikäläisiä he eivät olleet”; he eivät edusta meitä, vaikka onnistuisivatkin pettämään maailman ja itsensä tässä. Samassa kirjeessä selittää Johannes, että hänen mainitsemillaan monilla antikristuksilla, on [tuon erityisen] Antikristuksen henki.

Tämä on siis se, mitä meidän on odotettava ja minkä me tapaamme paavikunnassa: emme Kristuksen nimen vastustamista, vaan Kristuksen vihollisen eli vastustajan siinä, että se vääryydellä kantaa hänen nimeänsä, jäljittelee hänen valtakuntaansa ja valtaansa, asettaa hänen luonteensa ja suunnitelmansa ja oppinsa väärään valoon maailman edessä – todella mitä pahin vihollinen ja vastustaja – paljon pahempi julkista vihollista. Ja muistettakoon, että tämä on totta, vaikkakin muutamat niistä, jotka ovat tyytyneet tähän järjestelmään, ovat hyvällä omallatunnolla menneet harhaan – ”eksyttäen ja itse eksyen.”

Näiden viittauksien jälkeen synnin ihmisestä, mikä ja kuka se on ja ajasta ja paikasta ja asianhaaroista, joista se on etsittävä, siirrymme muutamaasi historiallisiin todistuksiin, jotka toivomme mukaisesti eittämättömästi todistavat, että jokainen ennustus Antikristuksesta on tullut täytetyksi paavijärjestelmässä tavalla ja siinä laajuudessa, joka, kun ajatte-

lee tämän ajan valistusta, kuten kaikkien on tunnustettava, ei koskaan enää saattaisi uudistua. Tilanpuute pakottaa meidät tässä supistamaan aineemme ainoastaan lyhyesti mainitsemaan muutamia kohtia historiallisten todistusten suuresta joukosta. Olemme myös yksinomaan seuranneet tunnetusti luotettuja historioitsijoita ja useissa tapauksissa kääntyneet roomalaiskatolilaisten kirjailijain puoleen, saadaksemme heidän todistuksensa tai myöntymisensä.

### **Seikat, jotka synnyttivät synnin ihmisen alkamisen**

SUURI LUOPUMUS. — Kysymme ensin: Sanooko historia mitään Paavalin ennustuksen toteutumisesta, kun hän puhuu suuresta luopumisesta alkuperäisestä yksinkertaisuudesta ja puhtaudesta kristillisen seurakunnan opissa ja elämässä, ja pahan, kunnianhimoisen suunnan salaisesta toiminnasta seurakunnassa, ennen paavikunnan, synnin ihmisen, kehitystä — so. ennen paavin tunnustamista kirkon pääksi?

Kyllä hyvin selvästi: Paavin pappisvallan olemassaolo ei alkanut, ennen kuin useita vuosisatoja sen jälkeen kun Herramme ja apostolit olivat perustaneet seurakunnan. Ja välillä olevasta ajasta me luemme:<sup>1</sup>

”Kun seurakunta kasvoi luvussa ja rikkaudessa, rakennettiin kallisarvoisia rakennuksia palvomista varten, jumalanpalvelukset tehtiin monimutkaisemmiksi, kuvanveistoa ja maalausta käytettiin apukeinona hartauden edistämiseksi. Pyhimysten ja marttyyrien jäännöksiä hoidettiin ja palveltiin pyhimpänä omaisuutena, uskonnollisia säännöksiä monistettiin, ja kristillisten keisarien aikana [neljännellä vuosisadalla] seurakuntapapillisine henkilökuntineen ja vaikuttavine kirkonmenoineen, omisti paljon siitä mahtavuudesta ja loistosta, joka oli ollut sen pakanallisen järjestelmän tuntomerkinä, jonka se oli tunkenut tieltään pois.”

Toinen historioitsija sanoo:<sup>2</sup> ”Samalla kertaa [kun kristinusko tehtiin keisarikunnan uskonnoksi neljännellä vuosisadalla] jatkui suuri ja yleinen turmelus, joka oli alkanut kaksi vuosisataa aikaisemmin. Taikausko ja tietämättömyys laskivat vallan hengellisten käsiin, jota he kaikkiin tavoin käyttivät oman valtansa suurentamiseksi.”

Rapin lausuu, että ”kristinusko viidennellä vuosisadalla alennettiin inhimillisten mielihoiteiden paljouden kautta; yksinkertaisuus sen hallituksessa ja kurissa muuttui pappisvaltajärjestelmäksi; ja sen jumalanpalveluksessa käytettiin pakanuudesta lainattuja juhlamenoja.”

Mosheim seuraa kirjassaan Kristinuskon Historia (”History of Christianity”) seurakunnan luopumusta alkuperäisestä yksinkertaisuudesta askel askeleelta syvään alennukseen, joka nousi korkeimmilleen ”Synnin ihmisen kehityksessä”. Ei voi huomata, näkikö hän Antikristuksen tai ei, mutta hän on mestarillisella tavalla seurannut ”pahuuden salaisuutta” seurauksissaan seurakunnassa neljännen vuosisadan alkuun asti — jolloin kuolema äkkiä keskeytti hänen työnsä. Tilan puute estää meitä tässä näyttämästä otteita hänen mainiosta, laajasta teoksestaan, mutta me suosittelemme sitä kokonaisuudessaan erinomaisen opettavaisena tämän aineen käsittelyyn nähden.

---

1 Fisher'in Universal History, siv. 193.

2 White'n Universal History, siv. 156.

Lord'in "Old Roman Worldista" (Vanha roomalainen maailma) otamme tähän lyhyen ja sattuvan kuvauksen seurakunnan historiasta neljän ensimmäisen vuosisadan aikana, joka selvästi ja varmasti esittää sen vähitellen tapahtuvaa taantumusta ja sen nopeaa rappeutumista sen jälkeen kun apostolin mainitsema este oli tullut poistetuksi tieltä. Hän sanoo:

"Ensimmäisellä vuosisadalla ei kutsuttu monta viisasta tai jalosukuista. Mitään suuria nimiä ei ole tullut meidän tietoomme; ei viisautieteilijöitä tai valtiomiehiä tai aatelismiehiä tai kenraaleja tai kuvernöörejä tai tuomareita tai maistraattihenkilöitä. Ensimmäisellä vuosisadalla ei kristityillä ollut kyllin suurta merkitystä tullakseen yleisen vainoamisen kohteeksi hallituksen puolelta. He eivät olleet edes vetäneet puoleensa yleistä huomiota. Kukaan ei kirjoittanut heitä vastaan, eivät edes kreikkalaiset filosofitkaan. Emme lue vastalauseista tai puolustuksista kristittyjen omalta puolelta. Heillä ei ollut riveissään suuria miehiä, oppiin tai taitoihin tai rikkauteen tai yhteiskunnalliseen asemaan nähden. Historiassa ei tavata niukempaa mitä suuriin nimiin tulee, kuin seurakunnan aikakirjat ensimmäisellä vuosisadalla. Kumminkin monistui tällä vuosisadalla kääntyneiden määrä jokaisessa kaupungissa, ja perimätiedot kertovat, että ne, jotka olivat etevämpiä, melkein kaikki apostolit niihin luettuina, kärsivät marttyyrikuoleman.

"Toisella vuosisadalla ei esiinny muita suurempia nimiä kuin Polykarpus, Ignatius, Justinus Marttyyri, Clemens, Melito ja Apollonius, piispoja, jotka eivät pitäneet suurta ääntä, tai pelkäämättömiä marttyyrejä, jotka puhuttelivat laumojaan yläkerran saleissa, ja joilla ei ollut mitään maallisia arvonimiä, ja jotka olivat kuuluisat luonteensa pyhydestä tai vaatimattomuudesta ja vilpittömyydestä ja mainitaan kärsimyksiensä ja uskonsa tähden. Me luemme marttyyreistä, joista muutamat kirjoittivat arvokkaita tutkielmia ja puolustuskirjoituksia; mutta heidän joukossansa emme tapaa arvoluokkiin kuuluvia henkilöitä. Oli häpeällistä olla kristitty muodin ja vallan silmissä. Varhainen kristillinen kirjallisuus on puolustavaa laatua ja sen opettavainen luonne on yksinkertainen ja käytännöllinen. Seurakunnan keskuudessa oli kynäsotaa, voimakasta henkistä elämää, vilkasta toimintaa, suuria hyveitä, mutta ei minkäänlaisia ulkonaisia riitoja, eikä maallista historiaa. Se ei ollut vielä hätyyttänyt hallitusta tai valtakunnan suuria yhteiskunnallisia laitoksia. Oli pieni joukko puhtaita, nuhteettomia miehiä, jotka eivät tavoitelleet yhteiskunnan hallitsemista. Mutta he olivat vetäneet puoleensa hallituksen huomion ja merkitsivät siksi paljon, että heitä vainottiin. Heitä pidettiin uskonkiihkoilijoina, jotka koettivat hävittää kunnioituksen olevia yhteiskuntalaitoksia kohtaan."

### **Valtaan järjestäytyminen**

"Tällä vuosisadalla luotiin kaikessa hiljaisuudessa seurakunnan hallintojärjestelmä. Järjestetty toveruus vallitsi jäsenien keskuudessa; piispat olivat tulleet vaikutusvaltaisiksi, eivät yhteiskunnassa, vaan kristittyjen keskuudessa; hiippakuntia ja seurakuntia perustettiin; tehtiin erotus kaupunki- ja maalaispiispojen välillä; edustajia eri kirkkoista kokoontui keskustelemaan uskonkysymyksistä tai tukahduttamaan nousevaa kerettiläisyyttä; hiippakuntajärjestelmää kehitettiin ja kirkolliset vallat alkoivat yhdistyä; diakoneja alettiin laskea korkeampaan papistoon kuuluviksi; pannaan julistamisaseita taottiin; lähetystyötä harjoitettiin; kirkon juhlat luotiin; useat johtavat henkilöt omaksuivat gnostilaisuuden; katekettikouluissa opetettiin uskoa järjestelmällisesti; kaste- ja sakramenttimuodollisuuksilla oli suuri merkitys; ja munkkilaitos tuli yleiseksi. Seurakunta laski siten perustuksen tulevalle hallintojärjestelmällensä ja vallallensa.

"Kolmas vuosisata näki kirkon vielä mahtavampana laitoksena. Säännölliset kirkon kokoukset kokoontuivat valtakunnan suuriin kaupunkeihin; piispajärjestelmä tehtiin täydelliseksi; kirkon uskonnolliset tavat lueteltiin tarkasti; suuret jumaluusopilliset koulut vetivät tutkivia

henkiä luokseen; opit järjestettiin [so. määriteltiin, rajoitettiin ja muodostettiin tunnustuskirjoiksi ja uskontunnustuksiksi]. Kristinusko oli saavuttanut sellaisen laajuuden, että sitä oli joko vainottava tai se oli laillistettava: etevät piispat hallitsivat kasvavaa kirkkoa; kuuluisat [jumaluusopin] tohtorit tutkivat kysymyksiä [filosofian ja väärin kutsutun tieteen alalla, joiden kanssa kreikkalaiset koulut olivat työskennelleet; kirkkorakennuksia suurennettiin ja juhla-aterioita alettiin pitää marttyyrien kunniaksi. Kirkko läheni nopein askelin asemaa, joka pakotti itselleen ihmiskunnan huomion.

”Vasta neljännellä vuosisadalla – kun keisarin vaino oli lakannut, kun Konstantin [Rooman keisari] oli kääntynyt, kun kirkko yhtyi valtioon, kun varsinainen ensi ajan usko oli turmeltunut, kun taikausko ja turha tieteily olivat tunkeutuneet uskollisten riveihin, kun piispat tulivat hovimiehiksi, kun kirkot tulivat sekä rikkaiksi että loistaviksi, kun pappeinkokoukset tehtiin valtion vaikutuksen alaisiksi, kun monakistit [munkit] olivat pystyttäneet väärän siveellisyyssperiaatteen, kun politiikka [valtioviisaus], ja dogmatiikka [uskonsääntöoppi] kulkivat käsi kädessä ja keisarit pakosta sovittivat kirkolliskokouksien käskyjä – alkoivat arvoluokkiin kuuluvat miehet liittyä kirkkoon. Kun kristinusko tuli hovien ja ylempien luokkien uskonnoksi, käytettiin sitä tukemaan juuri sitä pahaa, jota vastaan se alkujaan pani vastalauseen. Kirkko ei ainoastaan ollut pakanallisten eksytysten läpätunkema, vaan omisti se paljon itämaalaisen jumalanpalveluksen juhlamenoja, jotka olivat sekä yksityiskohtaisia että suurenmoisia. Kirkot tulivat neljännellä vuosisadalla yhtä loistokkaiksi kuin epäjumalan palveluksen vanhat temppeilit. Monilukuisia ja loistokkaita juhlaa pidettiin. Kansa riippui kiinni niissä, koska he saivat vaihtelua ja lepoa työstä. Marttyyrien kunnioitus toi kuvia kirkkoon – mikä oli lähde yleiseen epäjumalanpalvelukseen tulevaisuudessa. Kristinuskoa toivotettiin komeilla juhlamenoilla. Pyhimyksien kunnioittaminen läheni heidän jumaloimistaan, ja taikausko korotti Herramme äidin ehdottoman palveluksen esineeksi.

”Ehtoollispöydistä tuli komeita alttareja, jotka jäljittelivät juutalaisia uhreja. Marttyyrien jäännöksiä säilytettiin pyhinä amuletteina (salaisina suojelijoina pahaa vastaan). Munkkielämä kypsyi myös suurenmoiseksi katumus- ja sovitussjärjestelmäksi. Joukoittain munkkeja vetäytyi erilleen autioihin ja syrjäisiin paikkoihin ja antautui hyödyttömiin velvoituksiin, turhiin paastoihin, rukouksien luettelemiseen ja itseparannukseen. He olivat synkkiä uskonvimmaisia ihmisiä, jotka laiminlöivät elämän käytännölliset puolet.

”Kunnianhimoinen ja maallismielinen papisto etsi arvoa ja kunnianosoituksia. Vieläpä vierailivat ruhtinaiden hoveissakin ja tavoittelivat maallisia kunniaaikoja. Heitä ei enää ylläpidetty uskovaisten vapaaehtoisilla antimilla, vaan säännöllisillä tuloilla, joita hallitus myönsi, tai vanhoista [pakanallisista] temppeleistä perityllä omaisuudella. Rikkaat tekivät suuria testamenttilahjoituksia kirkolle, joita papisto hoiti. Nämä lahjoitukset olivat tyhjentyneinä rikkauden lähteenä. Kun omaisuus kasvoi ja uskottiin papiston huostaan, tulivat nämä välinpitämättömiksi kansan tarpeille – kun kansa ei enää ylläpitänyt heitä. He tulivat laiskoiksi, vaateliaiksi ja riippumattomiksi. Kansa suljettiin pois kirkon hallituksesta. Piispasta tuli mahtava henkilö, joka tarkasti ja asetti virkaan papistonsa. Kirkko oli yhtynyt valtioon, ja uskonnollisia opinkappaleita pantiin käytäntöön hallituksen miekalla.

### **”Eriasteinen, mahtipontinen pappisvalta asetettiin, jonka keskuksena oli Rooman piispa**

”Uskonasioissa määräsi keisari, ja papisto vapautettiin valtion taakoista. Pyrkiminen kirkollisiin virkoihin oli suuri, kun papisto harjoitti niin suurta valtaa ja tuli niin rikkaaksi; ja henkilöitä korotettiin suuriin piispanvirkoihin, ei hurskautensa ja taitonsa perustuksella, vaan vaikutusvaltansa johdosta rikkaisiin. Seurakunnan tehtävä katosi alentuvaan yhtymiseen valtion kanssa.

Kristillisuus oli komeilua, jumalanpalvelusmenoja, valtion käsivarsi, tyhjää tieteilyä, taikauskoa ja muodollisuutta.

Siten on tämä suuri luopuminen uskosta, jota apostoli Paavali ennusti, toteennäytetty historiallinen tosiasia. Kaikki historiankirjoittajat todistavat siitä; nekin, jotka hyväksyvät vallanastamisen ja kiittävin sanoin mainitsevat yrityksen tärkeimpiä toimivia henkilöitä. Valitamme, että tilanpuute supistaa esityksemme ainoastaan muutamiiin sattuvimpiin lausuntoihin. Luopumus, joka käsitti vuosisatoja kestäväen ajanjakson, tapahtui niin asteittain, että niiden, jotka elivät sen kestäessä, oli paljon vaikeampi huomata sitä kuin meidän, jotka näemme sen kokonaisuudessaan. Tämä oli sitä petollisempaa, kun jokainen järjestely tehtiin, jokainen askel eteenpäin, vaikutukseen ja valtaan seurakunnassa, ja koko maailmassa, Kristuksen nimessä ja, kuten julkisesti selitettiin, kirkastaaksensa häntä ja täyttääkseen hänen Raamattuun kirjoitettuja suunnitelmiansa. Sillä tavoin kehittyi suuri Antikristus — totisen kristinuskon vaarallisin, viekkain ja uutterin vastustaja, ja tosipyhien perkeleellisin vainooja.

### **Este poistettu**

Apostoli Paavali sanoi edeltä käsin, että tämä vääryyden periaate olisi salaisessa toiminnassa jonkin aikaa, niin kauan kuin jokin oli tiellä, kunnes se, esteen poistuttua, saisi vapaasti ja nopeasti kulkea eteenpäin kehittyäkseen Antikristukseksi. Hän sanoo: ”Jahka vain tulee poistetuksi se, joka tätä nykyä pidättää.” (2 Tess. 2:7) Mitä historialla on näytettävää, joka toteuttaisi tämän ennustuksen? Se näyttää, että Antikristuksen nopean kehittymisen esteenä oli se, että halutulla paikalla oli jo toinen. Rooman valta ei ollut ainoastaan valloittanut maailmaa ja antanut sille valtiotiedettä ja lakeja, vaan tietäen, että uskonnolliset taikauskot olivat vahvimmat siteet, joilla se saattoi pidättää ja johtaa kansaa, oli se omistanut tavan, joka johti alkunsa Baabelista, sen suuruuden ajalta maailman hallitsijattarena. Tämä tapa oli, että keisaria pidettäisiin sekä hengellisten että maallisten asioiden johtajana ja hallitsijana. Tämän tueksi väitettiin keisarin olevan puoli-jumalan, joka jossain suhteessa polveutui pakanallisista jumalistansa. Sellaisena tuli hän jumaloimisen kohteeksi ja hänen kuvapatsaitaan rukoiltiin; ja sellaisena sai hän myös nimityksen *Ponifeks Maksimus* — so. ylimmäinen pappi eli korkein henkinen hallitsija. Ja tämä on juuri se arvonimi, joka annetaan Rooman kirkkovallan paaveille ja jonka he vaativat itsellensä, sen jälkeen kun Antikristus oli saavuttanut sen ”voiman, valtaistuimen ja vallan”, joka oli kuulunut Rooman entisille hallitsijoille. — Ilm. 13:2

Mutta vanhalla pakanallisella Roomalla ja Baabelilla oli ainoastaan pappisvallan runko verrattuna siihen monimutkaiseen ja laajaan koneistoon, säädöksineen oppiin ja elämään nähden, jonka paavi-Rooma, heidän suunnitelmiansa voitokas jälkeläinen, oli keksinyt. Sillä on nyt, vuosisatojen kestäneen kavalan ja taitavan menettelyn jälkeen niin lujitettu valta, että se vielä tänäkin päivänä, jolloin sen ulkonainen valta oli murrettu ja siltä on ryöstetty maallinen hallitus, johtaa maailmaa ja hallitsee salaisesti valtakuntia, verhon takaa, perusteellisemmin kuin Rooman keisarit koskaan hallitsivat heidän valtansa alla olevia kuninkaita. Rooman keisarille on annettava se tunnustus, ettei yksikään heistä, ollessaan Pontifeks Maksimus eli korkein henkinen hallitsija, milloinkaan harjoittanut sellaista hirmuvaltaa, jota muutamat heidän jälkeläisistensä paavin istuimella ovat

käyttäneet. Tästä sanoo Gibbon:<sup>3</sup> ”On myönnettävä, että mestattujen protestanttien luku yhdessä ainoassa maakunnassa oli suurempi ja yhden ainoan hallituksen aikana nousi paljon korkeammalle aikaisempien marttyyrien lukua kolmen vuosisadan aikana [koko] Rooman valtakunnassa.” Sen ajan tavan mukaan suosivat he niitä jumalia, jotka enimmin olivat kansan mieleisiä, mutta kaikkialla, minne he sotajoukkoineen kulkivat, kohdeltiin voitettujen kansojen jumalia ja jumalanpalvelusta tavallisesti kunnioituksella. Niin oli esimerkiksi Palestiinassa, jossa, vaikka se oli Rooman vallan alla, keisarillinen Pontifeks Maksimus kunnioitti uskonnon ja omantunnon vapautta. Siten hän osoitti, ollen uskonnollisena hallitsijana, sääliväisyyttä kansaa kohtaan ja myötätuntoa kansallisille jumalille.

Näemme siis, että esteenä Antikristuksen aikaisemmalle kehittymiselle oli se seikka, että henkisen ylivallan halutulla istuimella istuivat maailman tunnetusti vahvimman vallan edustajat, ja tietoisuus siitä, että jokainen tähän suuntaan menevä uskallettu yritys julkisesti osoittaa kunnianhimoaan, olisi saattanut heidät maailman herrain vihalle alttiiksi. Niin muodoin vaikutti tämä väärä kunnianhimo aluksi salaisuudessa ja kielsi itsellensä olevan minkäänlaisia aikomuksia koettaa voittaa valtaa tai herruutta, kunnes suotuista tilaisuuksista tarjoutui – nimikirjon tultua suureksi ja vaikutusvaltaiseksi, ja keisari-vallan mentyä pirstaleiksi valtiollisten riitaisuuksien kautta, kun se alkoi kallistua häviötänsä kohti.

Rooman valta oli nopeasti laskevassa tilassa ja sen voima ja yhteys olivat jaetut kuuden keisarillisen vallanhakijan välillä, kun Konstantin tuli keisariksi. Ja että hän hyväksyi kristinuskon ainakin osaksi, vahvistaakseen ja vakuuttaakseen valtaansa, on todenmukainen otaksuma. Tästä kohdasta sanoo historia:

”Hyväksyikö Konstantin sen [kristinuskon] vakuutettuna sen totuudesta tai valtiollisista syistä, on kysymyksenalainen seikka. Varma on, että tämä uskonto, vaikka Rooman valtiomahti sitä hiljaisuudessa ainoastaan halveksi, tai todellisesti vainosi, oli levinnyt kansan keskuuteen, että Konstantin hyväksymällä sen, lujitti sotamiesten mieltymyksen itseensä... Maailmallinen kunniantunto osoitti tien keisarin ottamalle askeleelle, kun hän selitti olevansa kristitty, eikä Kristuksen henki, joka sanoi: Minun valtani ei ole tästä maailmasta. Konstantin teki siitä valtion uskonnon, ja sen jälkeen huomaamme sen vaikutuksen maallisten asioiden tahraamiseksi... Mitään erityistä piispaa ei pidetty koko seurakunnan päänä, vaan keisari oli siinä itse asiassa. Siinä asemassa kutsui hän myös kokoon Nikean kirkolliskokouksen, asetuttuansa riitakysymyksessä Athanasiuksen ja Ariuksen välillä viimeksi mainittua vastaan. Kirkolliskokous oli samaa mieltä keisarin kanssa.”<sup>4</sup>

”Mitä etuja mahdettiinkaan saada hankkimalla keisarillinen käännyttäminen, varma on, että hän erosi enemmän purppuran loiston kautta kuin suuremman viisauden tai hyveiden kautta niistä monista tuhansista alamaisista, jotka olivat omistaneet kristinuskon opit... Hänen hallituskautensa sama vuosi, jona hän kutsui kokoon Nikean kirkolliskokouksen, tahrattiin hänen vanhimman poikansa mestaamisen kautta. Kirkon kiitollisuus on korottanut anteliaan suojelijan hyvät puolet ja antanut anteeksi sen heikot puolet, joka asetti kristinuskon roomalaisen maailman valtaistuimelle.”<sup>5</sup>

---

3 Nid. II, siv. 85.

4 Willard'in Universal History, Siv. 163.

5 Gibbon, II Nid. siv. 269.

Tässä siis, Konstantinin hallituksen aikana, vaihtui valtakunnan vastustus kristinuskoa kohtaan suosioksi ja keisarillinen Pontifeks Maksimus tuli itsensä siksi tunnustavan, mutta todellisuudessa luopuneen Kristuksen seurakunnan suojelusherraksi; hän tarttui sen käteen ja auttoi sitä loistavaan paikkaan, jossa se nautti kansansuosiota, ja josta se sittemmin, kun keisarivalta heikkeni, saattoi asettaa oman edustajansa maailman uskonnolliselle valtaistuimelle korkeimmaksi hengelliseksi hallitsijaksi — *Pontifeks Maksimukseksi*.

Mutta erehdys on, kuten useat tekevät, otaksua, että seurakunta tällä ajalla oli puhdas (neitseellinen) seurakunta, joka äkkiä huomasi itsensä korotetuksi sellaiseen arvoon ja valtaan, jotka tulivat hänelle paulaksi. Asianlaita onkin aivan päinvastainen. Niin kuin jo mainittiin, oli suuri luopumus tapahtunut alkuperäisestä puhtaudesta ja vaatimattomuudesta ja vapaudesta. Sen piirissä oli nyt erilaisten uskontunnustusten kahlehtimia, kunnianhimoisia puolueita, jotka olivat pakanallisen filosofian eksytysten ja menojen kaltaisia, koristetut useilla totuuksilla ja vahvistetut ja yhteen liitetyt iankaikkisen vaivopin kautta. Tämä oli vetänyt seurakuntaan suuren joukon seuraajia, joiden luku ja vaikutusvalta olivat suuriarvoisia Konstantinille, ja joita sen mukaan kunnioitettiin ja käytettiin. Ei kukaan sellainen maailmanihminen ole milloinkaan todenteolla ajatellut ryhtyä ajamaan nöyrän, Kristuksen kaltaisen ”pienen lauman” — totisen vihkiytyneen seurakunnan — asiaa, jonka jäsenten nimet ovat kirjoitetut taivaassa. Se kansansuosio, jonka Konstantin saavutti sotilailtaan, josta historiankirjoittajat mainitsevat, on aivan toista kuin ristin todellisten taistelijain kansansuosio.

Todistaaksemme tätä kerromme mitä historia sanoo hengellisen yhteiskunnan tilasta Diokletianuksen, Konstantinin edeltäjän, aikana, joka hallituksensa loppupuolella, siinä luulossa, että kristityt väijyivät hänen henkeänsä, närkästyivät heihin ja vainosi heitä käskemällä hävittää Raamattuja ja lähettää piispoja maanpakoon ja lopulta määräämällä, että sellaiset, jotka vastustivat näitä käskyjä, tapettaisiin. Gibbon sanoo tästä ajasta:

”Diokletianus ja hänen kanssahallitsijansa uskoivat usein tärkeimmät virat sellaisille henkilöille, jotka julkisesti ilmaisivat inhonsa jumalien palvelukseen, mutta jotka olivat osoittaneet omaavansa sellaisia ominaisuuksia, jotka tekivät heidät sopiviksi valtion palvelukseen. Piispat omistivat kunniakkaan aseman kukin maakunnassaan eikä ainoastaan kansa, vaan itse hallitushenkilötkin kohtelivat heitä huomaavaisuudella ja kunnioituksella. Melkein kaikissa kaupungeissa huomattiin vanhat kirkot riittämättömiksi antamaan tilaa käännynnäisten kasvavalle luvulle; ja vanhojen sijaan rakennettiin komeampia ja tilavampia rakennuksia uskovaisten julkisia jumalanpalveluksia varten. Sitä tapain ja periaatteiden turmelusta, jota Eusebius niin kovin valittaa, saattaa pitää ei ainoastaan seurauksena, vaan todistuksena siitä vapaudesta, jota kristityt nauttivat ja käyttivät väärin Diokletianuksen hallituksen aikana. Menestys oli veltoistuttanut kurinpidon. Viekkautta, kateutta ja epäsopua oli jokaisessa seurakunnassa. Käännynnäiset tavoittelivat piispanvirkaa, joka päivä päivältä tuli heille yhä enemmän halutuksi päämääräksi. Piispat, jotka kilpailivat toistensa kanssa kirkollisesta etusijasta, näyttivät esiintymisestään päättäen tavoittelevan hirmuvaltaista maallista valtaa kirkon hallituksessa; ja se elävä usko, joka vielä erotti kristityt pakanoista, osoittautui paljon vähemmän heidän elämässään kuin heidän riitakirjoituksissaan.

”Kertomus Samosatan Paavalista, joka oli piispana Antiokiassa, Itämaiden ollessa Odenatuksen ja Senobian käsissä, saakoon tässä valaista sen ajan tilaa ja luonnetta. [Vuonna 270 jKr.] Paavali piti kirkon palvelusta hyvin tuottavana virkana. Hänen kirkollinen hallituksensa oli

rahanahne ja lahjanottaja; hän kiristi ahkerasti lahjoja varakkaimmilta uskovaisilta ja käytti omiin menoihinsa melkoisen osan yleisistä tuloista. [Arvostelijat väittävät, sanoo Gibbon, että Paavali oli keisarillinen Dusenario eli prokuraattori, kahdensadan sestertian vuosipalkalla, joka oli lähemmä 400,000 markkaa.] Hänen ylpeytensä ja ylellisyytensä teki kristinuskon vihattavaksi pakanain silmissä. Hänen neuvoshuoneensa, hänen valtaistuimensa, loistavat juhlamenot, joilla hän esiintyi julkisuudessa, anovien joukot, jotka pyysivät hänen huomiotansa, monet kirjeet ja anomukset, joihin hän saneli vastauksensa, ja alituinen kiire liikeasioissa, joihin hän oli sotkeutunut, olivat kaikki seikkoja, jotka paremmin olisivat sopineet maallisen hallitushenkilön kuin nöyrän piispan asemalle. Kun Paavali puheli kansallensa saarnatuolista, jäljitteli hän aasialaisten viisastelijain kuvannollista puhetapaa ja näytelmätaiteellisia liikkeitä, ylenmääräisten mieltymyksen osoitusten kaikuessa tuomiokirkossa hänen jumalallisen puhetaitonsa ylistykseksi. Niille, jotka vastustivat hänen valtaansa tai kieltäytyivät imartelemasta hänen turhamaisuuttaan, oli Antiokian esipappi julkea, ankara ja taipumaton, mutta papistiaan kohtaan oli hänen kurinpitonsa leväperäinen ja hän tuhlassi kirkon aarteita heille.”

Siten poistettiin Konstantinin hallituksen aikana kaikki esteet, ja paavikunnan järjestämä nimiseurakunta Rooman piispan ollessa ylipäätänsä, paavina — saatiin, niin kuin tulemme näkemään, hyvin pian aikaan.

### **Antikristuksen nopea kehitys**

Paavin pappisvallan nopea kehittyminen, Konstantinin liityttyä siihen, muodostaa hyvin merkillisen piirteen sen historiassa. ”Tämän maailman ruhtinas” piti sanansa, kun hän lupasi antaa valtaa ja voimaa vastalahjaksi, jos häntä kumarrettaisiin ja rukoiltaisiin. (Matt. 4:8,9) Milanon julistuksen kautta antoi Konstantin lain voiman kirkon omistuksille, ja kristityt saivat takaisin ennen menetetyn kiinteistönsä. Toinen julistus, vuonna 321, myönsi oikeuden testamentin kautta lahjoittaa omaisuutta kirkolle, Konstantinin itsensä näyttäessä hyvää esimerkkiä, mitä anteliaisuuteen tulee, ja tuhlaillessa omaisuutta ja kultaa avoimin käsin kristitylle papistolle. Tätä keisarin esimerkkiä seurasivat tuhannet hänen alamaisistaan, joiden lahjat heidän eläessään ja lahjoitukset heidän kuolinhetkellään valuivat kirkon aarreaitaan. White sanoo:<sup>6</sup>

”Rooman seurakunta osoitti jo aikaisin tahtovansa hallita toisia [seurakuntia toisissa kaupungeissa ja maissa], niin hyvin monilukuisten kääntyneiden kuin rikkautensakin perustuksella, kuin myös sillä perustuksella, että se sijaitsi pääkaupungissa. Monet seikat myötävaikuttivat sikäläisen piispan vaikutusvallan lisäämisessä; vaikka hänen ylivaltaansa ja kunnianhimoansa jonkin aikaa ankarasti vastustettiin. Hallituspaikan muuttaminen [Roomasta Konstantinopoliin, Konstantinin aikana, vuonna 334] enensi läntisen seurakunnan valtaa sen kautta, että piispasta tehtiin maistraatin pääjäsen. Tähän tulee lisäksi vielä Gratianuksen ja Valentinianuksen vahvistama tapa vedota Roomaan, sekä useat pyhiinvaellusmatkat Pietarin ja Paavalin sekä toisten marttyyrien haudoille.”

Konstantinin kuoleman jälkeen näytti Rooman keisarikunnan vaihteleva onni edistävän luopuneen kirkon nousemista ja Antikristuksen kehittymistä; sillä siihen asti ei vielä ollut saatu aikaan yhtymistä yhden pään eli paavin alle, jota olisi pidetty Kristuksen sijaisena eli sijaishallitsijana. Konstantinin jälkeiset keisarit Teodosiukseen asti, pitivät itseensä edelleen Jumalan valtuuttamina kirkon ylipäällikköinä. Vaikkei yksikään valtakunnan

---

6 White'n Universal History, siv, 155.



tuhannesta kahdeksastasadasta piispasta vielä ollut valmis anomaan tunnustusta ylipappina eli paavina, olivat monet kumminkin tähystelleet tätä palkintoa. Keisareille osoitettiin, miten perusteeton heidän vaatimuksensa kantaa arvonimeä Pontifeks Maksimus oli, väittämällä, että koska he palvelivat kuolleita pyhimyksiä, oli heidän annettava näiden eläville edustajille – piispoille – samanlainen kunnioitus. Siitä huolimatta puhuivat keisarit julistuksissaan valtakunnasta jumalallisena pappisvaltana ja itsestensä jumalallisena henkilönä.<sup>7</sup>

Aika Rooman piispan vallalle ja ylipäällikkyydelle läheni nopein askelin. Viidenkymmenen vuoden kuluessa siitä kun kristinusko oli saanut laillisen vahvistuksen, olivat hänen rikkautensa ja arvonsa piispana valtakunnan pääkaupungissa ja maailman suurimassa kaupungissa, hyvin suuret. Ammianus, sen aikainen historiantkirjoittaja, joka kirjoittaa hänen rikkaudestaan ja koreilemishalustaan, sanoo: ”Hän voitti kuninkaat loistossa ja komeudessa, ajeli upeissa ajopeleissä, käytti mitä hienoimpia vaatteita ja oli kuuluisa ylellisyydestänsä ja ylpeydestänsä.” Hallitusistuimen asettaminen Konstantinopoliin, se seikka, että Rooma oli altis pohjoisesta tulevien barbaarien hyökkäyksille, sotapäällikköjen ja maaherrojen alituinen muuttaminen nopeasti rappeutuvassa valtakunnassa aiheuttivat sen, että Rooman kirkon piispa oli pysyväisin ja enimmin kunnioitettu virkamies siellä; ja hänen vähitellen kasvava kunniansa ja vaikutusvaltansa kasvoivat vielä lisäksi senkin kautta, että loistava keisarillinen hovi, hänen kilpailijansa, muutettiin Konstantinopoliin, kuin myös sen kunnioituksen kautta, joka kaikkialla maailman kansoilla oli itse Rooman nimeäkin kohtaan.

Valaistaksemme tätä mainitsemme, että kun vandaalit vuonna 455 hyökkäsivät Roomaan ja ryöstivät sen, ja hätä ja hävitys vallitsivat kaikkialla, käytti Leo, Rooman piispa, hyväkseen tilaisuutta esittääkseen kaikille, sekä barbaareille että roomalaisille, että hän vaatii hengellistä valtaa. Julmille ja taikauskoisille barbaareille, joihin kaikki, mitä olivat ympärillensä nähneet, oli tehnyt syvän vaikutuksen, huusi Leo, puettuna paavin pukuunsa: ”Varokaa itseänne! Minä olen Pyhän Pietarin seuraaja, jolle Jumala on antanut taivaan valtakunnan avaimet, ja jonka seurakuntaa eivät helvetin portitkaan saata voittaa; minä olen Jumalan vallan elävä edustaja maan päällä; minä olen Caesar, kristitty Caesar, joka hallitsee rakkaudessa, jolle kaikkien kristittyjen on osoitettava uskollisuutta: minä pidän kädessäni helvetin kiroukset ja taivaan siunaukset; minä vapautan kaikki alamaiset uskollisuudesta kuninkaille; minä annan ja minä otan pois, jumalallisen valtani oikeudella, kristikunnan kaikki valtaistuimet ja ruhtinaskunnat. Varokaa, ettette saastuta sitä, jota minä olen saanut näkymättömältä kuninkaaltanne; niin taivuttakaa niskanne minun edessäni ja rukoilkaa, että Jumalan viha kääntyisi pois.”

Kunnioitusta nimeä ja paikkaa kohtaan käytti Rooman paavi ahkerasti eduksensa. Ja pian tahtoi hän saada hallita kaikkia muita piispoja, maaherroja ja hallitsijoita. Kohta vaati hän ei ainoastaan koko maailman kirkollista valtaa, vaan myös maallista valtaa, oikeutta kruunata ja ottaa pois kruunun, asettaa virkaan ja panna pois viralta kaikki vanhan Rooman vallan hallitsijat, pitäen tätä sinä oikeutena ja perintönä, joka oli tullut Rooman kirkolle, jolle kuten väitettiin, Jumala oli antanut koko maailman vallan. Näitä vaatimuksia esitettiin tuon tuostakin ja vihollismieliset ja kateelliset piispat kumosivat ne

7 Katso Gibbon II Nld. siv. 108.

jälleen, joten on mahdotonta määrätä varmaa vuosilukua niiden alkamiskohdaksi. Mitä paavikunnan omaan käsityskantaan tulee, väittää tämä tullessa järjestetyksi apostolien päivinä ja sanoo Pietarin olleen ensimmäisen paavin; mutta tämä ei ole ainoastaan todistamaton väite, vaan historia kieltää sen kokonaan. Historia näyttää, että vaikka väärä kunnianhimo vaikutti salaisesti pitkän aikaa, estettiin sitä kehittymästä Antikristukseksi ja esittämästä sellaisia julkisia vaatimuksia, kunnes Rooman valtakunta alkoi hajota.

Tästä ajasta alkaen olemme nyt tekemisissä Antikristuksen kanssa, jonka vähitellen tapahtuva kehitys ja järjestyminen salaisuudessa vaikuttavasta kunnianhimosta muodostavat sopivan alkunäytöksen siihen kauhistuttavaan hahmoon, joka esiintyi kaikessa loistossaan sen jälkeen kun tavoiteltu valta oli saatu – vuodesta 539 vuoteen 1799, 1260 vuotta. Tästä ajanjaksosta lasketaan kolme ensimmäistä vuosisataa tämän maallisen vallan nousemiseen; kolme viimeistä sen laskemiseen uskonpuhdistuksen ja sivistyksen vaikutuksesta; ja välillä oleva seitsemän vuosisadan aika käsittää paavikunnan loistokauden ja maailman keskiajan eli ”pimeät aikakaudet”, jotka olivat täynnä viekkautta ja petoksia Kristuksen ja totisen evankeliumin nimessä.

Eräs roomalaiskatolilainen kirjailija vahvistaa täydellisesti sen, mitä lausuimme tästä asiasta, ja me esitämme tässä hänen sanansa, huolimatta niiden vahvasta värityksestä, vakuuttavana todistuksena. Hehkuvalla innostuksella kertoessansa paavikunnan kohoutumisesta maalliseen valtaan, jonka ohella hän kertoo sen olevan taivaallista alkuperää olevan kasvin, joka sen vuoksi nopeasti kehittyi ja kohosi maailmassa, hän sanoi:

”Paavien maallisen vallan kohoaminen tarjoaa mielelle tavattomimman ilmiön mitä ihmiskunnan aikakirjat esittävät ihmeteltäväksemme ja ihailtavaksemme. Myötävaikuttavien asiahaarojen ihmeellisen yhtymän kautta kasvoi uusi voima, uusi valta, hiljaa ja varmasti Rooman valtakunnan raunioille, joka oli ojentanut valtikkansa kaikkien kansojen yli tai hankkinut itsellensä kunnioitusta melkein kaikilta kansakunnilta, kansoilta ja sukukunnilta, jotka elivät sen mahtavuuden ja loiston aikana. Ja tämä uusi, mitätöntä alkuperää oleva voima tunki juuret syvemmälle ja harjoitti pian laajempaa hallitusta kuin se valta, jonka jättiläismäiset rauniot se näki pirstaleina ja lahoavan mullassa. Itse Roomassa kasvoi Pietarin seuraajan valta rinnakkain keisarin vallan kanssa ja sen suojaavassa varjossa; ja paavien kasvava vaikutusvalta oli sellainen, että korkeamman hengellisen hallitusmielien mahtavuus todennäköisesti pian tulisi himmentämään keisarillisen purppuran loiston.

”Konstantinuksen tekemä hallitusistuimen muuttaminen länsimaista itämaille, Tiberin historiallisilta äyräiltä Bosporin ihanille rantamille laski varman perustuksen ylivallalle, jonka todellisesti saattaa laskea alkaneen tästä vaiherikkaasta muuttamisesta. Melkeinpä siitä päivästä alkaen hylkäsivät Rooman ne, jotka olivat nähneet tämän mahtavan sukukunnan syntymän, nuoruuden, loiston ja rappeutumisen, jotka olivat kantaneet sen nimeä, kotkineen, silloisen tunnetun maailman kaukaisimpiin seutuihin, ja jotka olivat nähneet niiden vähitellen luopuvan, jotka saivat periä sen maineen. Ja sen kansa, jonka keisarit jättivät barbaarien helppohintaiseksi saaliiksi ja hävityksille alttiiksi, kun sillä ei enää ollut uskallusta vastustaa heitä, näki Rooman piispassa holhoojansa, suojelijansa, Isänsä. Vuosi vuodelta sai paavien maallinen valta varmemman muodon ja kasvoi voimassa, ilman väkivaltaa, ilman verenvuodatusta ja ilman viekkautta asiahaarojen valtavan voiman kautta, joka oli ikään kuin Jumalan käden kautta.”

Roomalaiskatolilaisten tällä tavoin esittäessä paavikunnan kasvamista pakanallisen Rooman raunioille ikään kuin kristinuskon voittokulkuna, etsivät ne, joille kristinuskon

oikea henki on tuttu, turhaan tämän hengen jälkeäkään seurakunnan häväistyksessä ja sen epäpyhässä liitossa maailman kanssa. Eikä myöskään saata se, joka on tosikristitty, niissä eduissa, jotka joutuivat sille tietämättömyyden, taikauskon, onnettomuuksien ja erilaisten ajanvaiheiden kautta, joista Rooman kirkko hyötyi, nähdä merkkiäkään jumalallisesta toimenpiteestä sen hyödyksi. Yhtä vähän saattaa hän Rooman seurakunnan korottamisessa maalliseen valtaan ja loistoon keksiä minkäänlaista totiselle seurakunnalle annetun Jumalan lupauksen toteutumista korottaa hänet määrättyllä ajalla – Antikristuksen tultua ja mentyä; sillä totinen seurakunta ei tule korotetuksi veren tahraamalle, rikoksien häpäisemälle valtaistuimelle, jollainen paavikunnan valtaistuin alun pitäen on ollut; eikä totisen Kristuksen milloinkaan tarvitse määrällä maallisia kuninkaita vahvistamaan tai puolustamaan valtaansa. Ne, jotka Raamatun kautta ovat tutustuneet todelliseen Kristukseen ja hänen ruumiiseensa, totiseen seurakuntaan, ja myös niihin periaatteisiin, joille hänen valtakuntansa perustetaan, ja tarkoitukseen, jonka vuoksi se pystytetään, saattavat helposti tuntea ne merkit, jotka erottavat Kristuksen totisen seurakunnan sen väärästä jäljittelystä.

Mutta älköön kukaan ajatelko, että Kristuksen totinen seurakunta, edes näinä turmeluksen aikoina, oli sammunut eli hävinnyt nähtävistä. ”Herra tuntee omansa” kaikkina aikoina ja kaikissa olosuhteissa. Vehnän lailla sallittiin sen kasvaa lusteiden peittämällä pellolla; kullan lailla se oli sulatuskauhassa, koeteltiin ja puhdistettiin ja ”tehtiin sopivaksi pyhien perinnöstä valossa”. On totta, että tuo suuri joukko, joka nimitti itsensä kristityksi, hankki itselleen mitä huomattavimman paikan historian lehdillä; mutta epäilemätöntä on, että muutamat harvat uskolliset, vainoista huolimatta ja keskellä pahuuden salaisuuden petollisia temppuja, vaeltaen korkean kutsunsa arvoisina pantiin lepoon, ja Jumala kirjoitti heidän nimensä sen katoamattoman kruunun perillisiksi, joka on heille talletettu taivaissa.

Siten osoitetaan selvästi historian lehdillä se tosiasia, että tämä synnin ihminen, Antikristus, oli syntynyt Roomassa; ja että se, saaden alussa tosin vastustusta, vähitellen kohottautuisi voimaan; ja että se, kuten Danielin ennustuksessa sanotaan, ”pienen sarven” lailla pisti esille vanhan Rooman pedon, tämän ”suuren ja kauhean pedon”, päästä, jolle pedolle Daniel ei saattanut keksiä nimeä, jolla oli sellainen valta haavoittaa ja turmella. Ja kun menemme eteenpäin, saamme nähdä, että Antikristuksen historia vastaa täydellisesti, ei ainoastaan Danielin ennustusta, vaan kaikkia ennustuksia, joita siitä on muistiin kirjoitettu.

### **Antikristuksen luonne historian kertomuksen mukaan**

Sen jälkeen kun nyt olemme näyttäneet, missä Antikristus on löydettävissä, menemme vertailemaan paavikunnan luonnetta, niiden Raamattuun merkittyjen ennustuksien kanssa, jotka kuvaavat Antikristuksen eli synnin ihmisen luonnetta ja tekoja.

Toiset saattanevat kysyä, onko oikein sivuuttaa Rooman keisarit, (jotka väittävät olevansa korkeimpia hengellisiä hallitsijoita) kutsumatta heidän järjestelmänsä Antikristukseksi, käyttämällä tätä nimeä yksinomaan järjestetystä paavijärjestelmästä. Me vastaamme: se on aivan oikein; ja me osoitamme jälleen sanan Antikristus määrittelemi-

seen, jollaisena sitä Raamatussa käytetään, joka ylempänä on annettu, nimittäin olla jonkun paikalla, toimia jonkun asemesta. Ollakseen hengellinen valtakunta: on sen, tämän hengellisen valtansa nojalla, vaadittava maailman valtojen hallitusta; sen täytyy olla, ei ainoastaan vastustajan vaan myös matkijan, joka esittää ja sanoo olevansa Kristuksen valtakunta ja harjoittaa sellaista valtaa, jollaisen Jumalan määräämänä aikana tulee omaamaan oikea Kristushenkilö, kirkastettu ja täydellinen seurakunta, ainoan todellisen pään ja Herran — oikeaan Pontifeks Maksimuksen alla.

Ei sillä hyvä, että paavikunta väittää olevansa se kirkastettu Kristuksen valtakunta, jonka Herra, apostolit ja profeetat ovat luvanneet, vaan se sovittaa itseensä ja järjestyksensä seuraaviin päihinsä (paaveihin), jotka, kuten se väittää, ottivat Kristuksen paikan, tämän valtakunnan pontifekseinä, päällikköinä tai kuninkaina, kaikki ne paikat ennustuksissa, jotka kuvaavat Kristuksen tuhatvuotisvallan ihanuutta. Ja heidän, ”pettäessään [muita] ja tullessaan (itse) petetyiksi” (väärin oppiensa kautta, jotka ovat kehittyneet vähitellen, synnillisen suuruudenhalun seurauksena, vuosisatojen kuluessa) ovat erä erältä keksineet kaikki ne arvonimet, jotka ovat paavit kuuluneet pappisvaltaan, heidän loistavat pukunsa, valtavasti vaikuttavat juhlamenot, suurenmoiset tuomiokirkot juhllisine, kunnioitusta herättävine jumalanpalveluksineen, mittapuun mukaan, joka mahdollisimman likipitävästi kävisi yhteen heidän tekemänsä väitteen kanssa — niin että loistavat ympäristöt ja puvut ja juhlamenot, niin paljon kuin heistä riippui, vastaisivat sitä kirkkautta ja loistoa, jota profeetat ovat kuvanneet.

Esimerkiksi, psalmissa 2:12 sanotaan: ”Antakaa suuta Pojalle, ettei hän vihastuisi, ja te hukkuisitte tiellä, sillä hänen vihansa syttyy pian.” Tässä ei käsketä suutelemaan sananmukaisesti, vaan että on halukkaasti alistuttava Herran alle, ja sopii se nykyaikaan, jolloin, valmistuksena totisen Kristuksen suurelle ja oikealle tuhatvuotishallitukselle, maan kuninkaita ja suurmiehiä valtiollisessa, yhteiskunnallisessa, taloudellisessa ja kirkollisessa suhteessa koetellaan, ovatko halukkaita tai haluttomia taipumaan niiden vanhurskaiden lakien alle, joiden aika nyt on tullut astua voimaan. Ne, jotka vastustavat vanhurskautta, asettuvat kirkkauden kuninkaan valtikkaa vastaan, ja kaikki sellaiset kukistetaan suuren hädän aikana, jolla uuden kuninkaan tuhatvuotishallitus alkaa: ”jotka eivät tahtoneet minua kuninkaakseen, tuokaa tänne ja mestatkaa minun edessäni.” (Luuk. 19:27) ”Hänen vihollisensa nuolevat tomun” — tulevat voitetuiksi.

Antikristusta edustava pää, paavi, sovitti tämän ennustuksen jäljittelemäänsä valtakuntaan ja antoi valtansa suuruuden päivinä kuninkaiden ja keisarien kumartua hänen edessään niin kuin Kristuksen edessä ja suudella hänen suurta varvastansa — ja tätä pidettiin tuon ennustuksen täyttymisenä.

On hyvin tavallista, että kirjailijat ja ne, jotka tutkivat ennustuksia, sivuuttavat tällaiset väitteet, omistamatta niille erityistä huomiota, mutta sen sijaan etsivät ja erityisesti välittävät sellaisista, jotka kuvaavat epäsiveellisyyttä Antikristuksen tuntomerkkeinä; mutta tässä he suuresti erehtyvät, sillä rikoksellisia on ollut yltäkyllin jokaisessa ajassa, eivätkä ne tarvitse mitään erityistä kuvaamista ennustuksissa, sellaista kuin Antikristuksesta annetaan. Jos vaikka voitaisiinkin todistaa, että ne, jotka ovat kuuluneet paavijärjestelmään, ovat olleet oikeita siveellisyyden malleja, olisi tämä siitä huolimatta yhtäpitävää

sen kuvauksen kanssa, jonka Raamattu esittää suurena Antikristuksena – sinä jäljittelemisenä, joka anastaa itsellensä ne arvonimet, etuoikeudet, oikeudet ja sen kunnioituksen, joka kuuluu Herran voidellulle. Jäljittelynä on se samoin väärin esittänyt Jumalan suunnitelman ”pienen lauman” eli seurakunnan valitsemiseen nähden nykyisenä aikana; ja se on kokonaan työntänyt syrjään seurakunnan todellisen toivon ja Herran toimenpiteen maailman siunaamiseksi Kristuksen tuhatvuotiskautena – jonka se esittää toteutuneen sen omassa hallituksessa.

Huonoja seurauksia sellaisesta vääntelystä ja Jumalan suunnitelman väärästä esityksestä voidaan tuskin arvostellakaan. Missä on ollut kaikkien väärin oppien suoranainen syy ja lähde, joita toinen toisensa jälkeen esiintyy tukemaan Antikristuksen oppia ja enentämään hänen kunniaansa ja arvoansa. Ja vaikka uskonpuhdistus, kolmesataa vuotta takaperin, johti raamatuntutkistelemisen ja ajatusvapauden aikaan ja paljon pahaa ja monen eksytyksen hylkäämiseen, oli kumminkin jäljittelemisen pantu toimeen niin taidokkaalla ja yksityiskohtaisella tavalla ja täydellisenä kaikkiin osiinsa ja valmistuksiinsa nähden ja oli niin perin pohjin pettänyt koko maailman, että Lutherkin ja monet muut, jotka paavikunnassa olivat nähneet suuren luopumuksen seurauksen – ennustuksen Antikristuksen – tuomitessaan paavikuntaa järjestelmänä, pitivät kiinni siitä väärästä opista, joka johti niihin eksytyksiin opissa ja elämässä, jotka olivat sille ominaisia. Aina tähän päivään asti suosii protestanttisten lahkojen suuri enemmistö Antikristuksen oppia siitä, että Kristuksen valtakunta on perustettu. Toiset ovat koettaneet tehdä paavikunnan tavalla – järjestämällä kirkkokuntaansa jonkun henkilön ylipäällikkyyden alaiseksi – toisten korvatessa tätä päätä pappien kokouksella tai kirkkoneuvostolla; mutta kaikki he ovat yhteisesti sen petollisen eksytyksen vankeja, joka oli saanut alkunsa siitä, että Antikristuksen aloitteesta on Raamatun oppeja tulkittu väärällä ja harhaanvievällä tavalla – että nimittäin Kristuksen vallan hallitus on nyt eikä tulevaisuudessa. He kieltävät Antikristuksen tavoin tulevan aikakauden ja ovat tämän järjestelmän tavalla huolimattomia pyhyiden kehityksestä uskovaisten keskuudessa ja pikemmin uutteria sen työn toimittamiseen (maailman käännättämiseen) nähden, joka kuuluu tulevalle aikakaudelle – siihen määrään asti, että useinkin ovat valmiit esittämään Jumalan sanan ja suunnitelman väärässä valossa ja keksimään oppeja säilyttääkseen ja ajaakseen maailmaa jumalisuuden ulkonaiseen tunnustamiseen; ja yhtä vähän pelkäävät he käyttää epäilyttäviä ja maallisia tapoja tehdäkseen erilaiset järjestelmänsä mitä houkuttelevimmiksi kääntymättömille, joita he Antikristuksen tavoin ylpeydestä halukkaasti laskevat heille kuuluviksi, voidakseen näyttää suurta jäsenlukua.

Sellaisten on vaikea nähdä, että paavikunta on Antikristus. Kuinka he voisivatkaan sitä, kun ei heidän uskonsa vielä ole vapaa myrkystä, ja kun heidän järkensä vielä suureksi osaksi on itse Antikristuksen eksytyksen ytimen sokaisema. Kristuksen tuhatvuotisvaltakunnan suuruus ja välttämättömyys ja sen työ, maan sukukuntien siunaaminen, ovat nähtävät, ennen kuin saatetaan käsittää tai oikein arvostella antikristusjäljittelyn suuruutta tai sitä vahinkoa, minkä se totuudelle on tehnyt, ja sen tuhoavaa ja saastuttavaa vaikutusta nimiseurakunnassa eli nimikirkossa.

Oheen liitetty taulukko näyttää kuinka paavius jäljitteli täydellisesti Jumalan valtakunnan tulevaa järjestystä ja miten sen perustus oli juutalaisten esikuvallinen papisto.

## JUMALAN SEURAKUNTA

### Kuninkaallinen papisto

---

#### Oikea esikuva

AARON

ja hänen jälkeläisensä — ensimmäinen eli ylimmäinen pappi, pää, edustaja ja puhetorvi.

Alipapit, jotka saivat virka-arvonsa ja virka-oikeutensa Aaronin kautta, jonka ruumista he edustivat esikuvaten Kristuksen seurakuntaa.

#### Todellisuus tuhatvuotiskaudella

JEEBUS KRISTUS

Herramme ja päämme ja edustajamme; tunnustuksemme eli järjestyksemme ylimmäinen pappi.

Kirkastettu seurakunta, Kristuksen ruumis, hänen kirkkautensa, majesteettinsa ja hallitsijavaltansa osanottajat, joiden virat tulevat eroamaan toisistaan, niin kuin toinen tähti voittaa toisen kirkkaudessa.

#### Jäljittely

PAAVIT

Kukin vuorostaan paavi, pappisvallan ylimmäisiä pappeja; sen herroja, päitä ja puhetorvia.

Rooman kirkkoon kuuluu piispoja ja pappeja, jotka jakavat pappisvallan arvot, vaikka olikin erö heidän välillään kunnia-arvo asteissa — kardinaalit, piispat jne.

Pappisvallalla on apulaisia seuraavalla tavalla:

#### Leviitat

jotka toimittivat palveluksia esikuvallisen tabernakkelin yhteydessä — opettivat — ym. Ne olivat alempiarvoisia pappeja, joiden ei sallittu mennä kaikkein pyhimpään (joka pyhäkkö esikuvasi henkistä luontoa) eikä myöskään katsella sinne sisään.

Koko Israelia opetti ja johti ylempanä kerrottu pappisvalta. Ja kun Mooseksessa, joka oli täydellisen Kristushenkilön esikuva, oli heillä profeetta, pappi ja kuningas samassa henkilössä, joka oli esikuva Kristuksen tuhatvuotiskauden valtuudesta. — Apt. 3:22

#### Jumalan valtakunnan

maallinen puoli, jonka kautta kirkastetulla seurakunnalla on suoranaisempi kosketus maailman kanssa mitä opetukseen, hallitukseen ym. tulee, ja joka myös on lähemmässä kanssakäymisessä henkisen, kirkastetun seurakunnan kanssa.

Maailmaa tulee ylläkuvattu Jumalan valtakunta ja sen maalliset edustajat opettamaan, taluttamaan, johtamaan ja auttamaan, ja heillä tulee olemaan kaikki valta ja heitä on toteltava; jokainen, joka ei kuule sitä profeettaa, ”hävitetään kansasta.” — Apt. 3:23

#### Paavikunnan alipapit

eivät ole osia seurakunnasta eli oikeasta papistosta, vaan kutsuttiin heitä ”veljiksi” ja ”sisaruksiksi”. Näiden joukossa ovat opettajat, sairaanhoitajat jne., jotka ovat suoranaudessa yhteydessä kansan, niin hyvin kuin pappisvallankin kanssa.

Paavikunta vaatii maailman tottelevaisuutta hallitustaan ja oppejaan kohtaan — Jumalan valtakuntana. Alempi papisto on sen asiamiehiä. Kun sillä oli valta, koetti se pakottaa tottelevaisuuteen lakejaan kohtaan ja ”hävittää” ne, jotka eivät tottele.

Kenenkään ei tarvitse ihmetellä tämän jäljittelyn täydellisyyttä, kun ajattelemme, että se on Saatanan työtä, ja kun se on toimitettu Raamatussa esitettyjen esikuvien ja kuvauksien mukaan tulevasta ihanuudesta. Kun tuo suuri vastustaja näki, että aika seurakunnan valitsemiselle oli tullut, ja että ne suuret totuudet, joita Herra ja apostolit olivat istuttaneet, pian voittivat alaa kaikkien pakanallisten uskontojen suhteen, etsien hiljaiset kaikkialta, koetti hän turmella seurakunnan puhtauden ja johtaa toisille ja väärille urille sen, mitä ei voinut tukahduttaa. Siten on Antikristuksen riemukulku, samoin kuin hänen

nykyinen valtansa, todella ollut Saatanan seuraamista. Mutta tässä näemme Jumalan viisauden; sillä kun Antikristuksen menestyminen näytti ennustavan Jumalan suunnitelman tappiota, oli se oikeastaan, vaikka tietämättään, asia, joka myötävaikutti hänen suunnitelmansa menestymisen lujittamiseen; sillä millään muulla tavalla eivät todellisesti vihkiytyneet olisi voineet tulla niin perusteellisesti koetelluiksi ja heidän uskollisuutensa Jumalan sanaa kohtaan niin tarkoin tutkituksi, kuin tämän suuren jäljittelyn sallimisen kautta.

Kertomuksessaan pappisvaltajärjestelmän synnystä seurakunnassa, osoittaa Mosheim tätä jäljittelemistä hyvin selvästi, näillä sanoilla, I Nid. Siv. 337:

”Niin kauan kuin oli pienintäkään todennäköisyyttä jäljellä, että Jerusalem jonkun kerran jälleen nostaisi päänsä tomusta, eivät kristittyjen opettajat ottaneet itselleen mitään arvonimiä tai erityistä kunniaa, eivät ainakaan muunlaisia kuin aivan vaatimattomia ja yksinkertaisia; mutta kun Hadrianus [vuonna 135 jKr.] oli varmentanut tämän kaupungin kohtalon, eikä juutalaisilla enää saattanut olla kaukaisintakaan toivoa vanhan hallituksensa pystyttämisestä, alkoi näiden samojen paimenten ja seurakunnan palvelijain keskuudessa se toivomus voittaa alaa, että heidän laumansa uskoisivat heidän olevan juutalaisen papiston oikeuksien seuraajia. Piispat ottivat sen tähden tehtäväkseen teroittaa sitä mielipidettä, että heidän asemansa oli samanlainen kuin juutalaisen suuren ylimmäisen papin oli, ja että he siis omistivat kaikki ne oikeudet, jotka kerran olivat kuuluneet juutalaiselle pontifeksille. Tavallisen papin tehtävän väitettiin samalla tavalla, vaikka täydellisemmässä muodossa, siirtyneen kristillisen seurakunnan vanhemmille; ja lopulta asetettiin diakonit samalle kannalle leviittojen eli alempien kirkonpalvelijain kanssa.”

### **Antikristuksen pää ja suu Hänen suuret pöyhkeivät sanansa**

Paavi (kukin paavi vuoroonsa) on väärän seurakunnan pää, joka seurakunta on hänen ruumiinsa, samoin kuin Kristus Jeesus on totisen seurakunnan pää, joka seurakunta on hänen ruumiinsa. Koska pää on ruumiin edustaja, ja sen suu puhuu ruumiin puolesta, huomaamme, niin kuin voimme odottaakin, että tämä puoli Antikristuksesta saa huomattavan sijan Raamatun kuvauksessa. Dan. 7:8,11,25 ja Ilm. 13:5,6 kiinnittyy huomiomme erityisesti Antikristuksen suuhun, hänen parhaimpana tuntomerkinänsä. Daniel sanoo tällä sarvella olleen ”silmit kuin ihmisen silmät” – älykkyuden ja pitkänköisen politiikan kuva. Tämä ”sarvi” tulisi erilaiseksi kaikkia muita valtoja; se tulisi olemaan viisaampi, taitavampi muita valtoja, jotka koettivat hallita maailmaa; sen voima tulisi ennemmin olemaan silmien (tiedon) johtamassa suussa (sanoissa) kuin ruumiillisessa voimassa. Eikä kukaan, joka tuntee paavivallan historiaa, saata kieltää niiden kuvien, joita käytetään kuvaamaan sen valtaa ja menettelytapoja, olevan hyvin sattuvia.

”Ja sille annettiin suu puhuakseen suuria sanoja ja rienauksia, ja sille annettiin valta toimia neljäkymmentä kaksi kuukautta. Ja se avasi suunsa Jumalaa rienaamaan, rienataksseen hänen nimeään ja hänen majaan, ja niitä, jotka taivaassa asuvat.” ”Hän puhuu sanoja Korkeinta vastaan.” – Ilm. 13:5,6; Dan. 7:8,25

On muistettava, että nämä ovat kuvainnollisia lauseparsia, jotka kuvaavat sitä hahmoa, joka ilmeni ja niitä vaatimuksia, joita vertauskuvallisella ”pedolla” (hallituksella) ja vertauskuvallisella ”sarvella” (vallalla) oli, joka sarvi nousi vanhasta Rooman pedosta eli vallasta. Toisissa suhteissa oli paavikunta uusi valta (”peto”), riippumaton vanhasta Rooman vallasta; ja toisissa suhteissa oli se sarvi eli valta toisten valtojen joukossa, jotka nousivat tästä valtakunnasta, jolla jonkin aikaa oli muut sarvet eli vallat yliherruutensa alla. Raamattu esittää sen vertauskuvallisesti molemmilta näiltä näkökannoilta katsottuna, siten varmimmin ilmaistakseen missä ja mikä se on.

Antikristuksen suuret pöyhkeilevät sanat eli rienaamiset kestävät koko hänen pitkän elämänsä ajan. Sanalla ”rienata” on meidän päivinämme ainoastaan raaka merkitys, ikään kuin sillä tarkoitettaisi karkeimpia kiroilemisen ja Jumalan sanan turhaan lausumisen muotoja. Mutta oikeassa merkityksessään saattaa sanaa ”rienata” käyttää jokaisesta Jumalan kunnian loukkaamisesta. Bouvier määrittelee sen näin: Rienaus (englannink. blasphemy) on sanoa Jumalasta jotain, joka sotii hänen luonnettaan vastaan eikä kuulu hänelle – ja kieltää se mikä hänelle kuuluu. – Katso Webster'in Unabridged Dictionary, luvut Blasphemy ja Blasphemously. Ja todistukseksi, että Raamatussa käytetään sanaa ”rienata” tässä tarkoituksessa, huomattakoon se tapa, jolla Herramme ja farisealaiset käyttivät sitä: ”Juutalaiset vastasivat: 'Hyvän teon vuoksi emme kivitä sinua, vaan rienauksen tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi.' Jeesus vastasi heille: ... kuinka sanotte hänelle, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä rienaat; sen tähden, että sanoin: Minä olen Jumalan Poika?'” – Job. 10:33,34,36 Katso myös Mark. 14:61-64

Kun sanan ”rienata” oikea määrittely on saatu, miten selvää onkaan yksinkertaisellekin ymmärrykselle, että paavikunnan suuret, pöyhkeilevät sanat ja tekopyhät väitteet kaikki poikkeuksetta ovat olleet rienaamisia. Jäljitellyn Jumalan valtakunnan perustaminen oli Jumalan hallituksen loukkaamista, karkeaa rienaamista ja hänen luonteensa ja suunnitelmansa ja sanansa asettamista väärään valoon. Jumalan luonnetta, so. hänen nimeään rienattiin tuhansien eriskummallisten julistuksien, käskykirjojen ja säädösten kautta, joita hänen nimessään julkaistiin. Tätä teki pitkä sarja sellaisia, jotka väittivät olevansa sijaishallitsijoita eli ”huoneenhaltijoita”, hänen Poikansa edustajia; ja Jumalan majaa, totista seurakuntaa, rienattiin sen väärän järjestelmän kautta, joka sanoi olevansa sen paikalla – joka sanoi, että sen uskolliset jäsenet muodostivat totisen ja ainoan Jumalan majan eli seurakunnan. Mutta kuunnelkaamme mitä historialla on kerrottavaa näistä suurista pöyhkeilevistä sanoista, näistä rienaavista itsekylläisyyksistä, joita eri paavit Antikristuksen päinä ollen lausuivat ja hyväksyivät.

Eräässä teoksessa, jonka nimi on: ”Paavi, Kristuksen sijainen, kirkon pää”, ja joka on kuuluisan roomalaiskatolilaisen Monsigneur Gapel'in kirjoittama, on luettelo, jossa on ei vähemmän kuin kuusikymmentäyhdeksän rienaavaa arvonimeä, joita on annettu paaville; ja huomattakoon, etteivät ne ole pelkästään kuolleita arvonimiä entisajoilta, sillä paavikunnan etevin nykyään elävä kirjailija on koonnut ne. Me esitämme luettelosta seuraavaa:



”Kaikista päistä jumalallisin.”  
”Kaikkien isien pyhä isä.”  
”Kaikkien pappien korkein pontifeks.”  
”Kristinuskon tarkastaja.”  
”Ylipaimen – paimenten paimen.”  
”Kristus voitellun kautta.”  
”Aabraham patriarkan arvon perustuksella.”  
”Melkisedek arvonsa puolesta.”  
”Mooses valtansa puolesta.”  
”Samuel tuomarinviran puolesta.”  
”Ylimmäinen pappi, korkein piispa.”  
”Piispojen ruhtinas.”  
”Apostolien perillinen; Pietari voimansa puolesta.”  
”Taivaan valtakunnan avaimen kantaja.”  
”Täydellä voimalla ja vallalla varustettu pontifeks.”  
”Kristuksen sijainen.”  
”Yksinvaltiass pappi.”  
”Kaikkien pyhien kirkkojen ylipää.”  
”Yleisen seurakunnan päällikkö.”  
”Piispojen piispa, so. itsevaltainen pontifeks.”  
”Herran huoneen johtaja.”  
”Apostolinen herra ja kaikkien isien isä.”  
”Esipappi ja opettaja.”  
”Sielunlääkäri.”  
”Kallio, jota eivät helvetin portit voita.”  
”Erehtymätön paavi.”  
”Jumalan kaikkien pyhien pappien ylin pää.”

Paitsi tätä pitkää arvonimien sarjaa, joista yllämainitut ovat esimerkkejä, esittää kirjailija seuraavan otteen eräästä kirjeestä, jonka pyhä Bernhard, Clairvaux'n apotti kirjoitti paavi Eugenius III:lle, vuonna 1150:

”Kuka sinä olet? — Ylimmäinen pappi, korkein piispa. Sinä olet apostolien perillinen, sinä olet Aabel hengellisen (korkeimman) valtasi puolesta, Nooa hallituksesi puolesta, Aabraham patriarkka-arvosi puolesta, järjestyksen puolesta Melkisedek, Aaron arvoisuuden puolesta, Mooses vallan puolesta, Samuel tuomarinviran puolesta, Pietari voiman puolesta, Kristus voitellun kautta. Siitä olet se, jolle taivaan avaimet ovat annetut, jolle lampaat ovat uskotut. On tosin toisia taivaan ovenvartijoita ja toisia laumojen paimenia, mutta sinä olet niin paljon ihanampi heitä, kuin sinä sen ohella, eri tavalla, ennen muita olet perinyt molemmat nämä nimet... Toisten valta on rajoitettu määrättyjen rajojen sisäpuolelle: sinun valtasi ulottuu niidenkin yli, joilla on valtaa toisten yli. Etkö sinä silloin voi, kun on oikeudenmukainen syy, sulkea piispalta taivas, panna hänet pois piispan viralta ja luovuttaa hänet Saatanalle? Tämä sinun oikeutesi on muuttumaton, niin hyvin avaimiin nähden, jotka ovat sinulle annetut, kuin lampaisiin nähden, jotka ovat sinun hoitoosi uskotut.”

Kaikki rienaavan imartelevat arvonimet ovat annetut Rooman paaveille ja he ovat vastaanottaneet ne mieltymyksellä ja erinomaisella mielihyvällä, aivan kuin heille oikeuden mukaan tulevina.

Paavi Bonifacius VIII:lta on meillä seuraava käsky, joka vielä on yleisessä laissa: ”Me selitämme, sanomme, määräämme, julistamme, että jokaisen inhimillisen olennon autuudelle on välttämätöntä olla Rooman pontifeksille alamainen.” Paavi Gregorius VII, joka vuonna 1063 määräsi, että paavia kutsuttaisiin kaikkien isien isäksi, tekee seuraavan johtopäätöksen 1 Moos. 1:16 tueksi paavin vaatimuksille: ”Jumala teki kaksi suurta valkeutta taivaan vahvuuteen: suuremman valkeuden päivää hallitsemaan ja vähemmän yötä hallitsemaan; molemmat suuret, mutta toinen suurempi. ’Taivaan vahvuuteen’, se on yleinen kirkko, ’Jumala teki kaksi suurta valkeutta’, se on, hän perusti kaksi virka-arvoa, jotka ovat paavin valta ja kuninkaan valta, mutta se, joka hallitsee päivää, se on hengellistä, on suurempi; mutta se, joka hallitsee lihallisia kappaleita, on pienempi; sillä niin kuin aurinko on erilainen kuin kuu, niin eroavat paavit kuninkaista.” Toiset paavit ovat hyväksyneet tämän tulkinnan, joka on edistänyt paljon uskoa paavin suurempaan etevyyteen.

Florensin arkkipiispa, pyhä Antonius, viitattuaan Psalmiin 8:5-9: ”Sinä teit hänet vähää vähemmäksi enkeleitä”, jne., ja sovitettuaan sen Kristukseen, siirtää sovituksen paaviin seuraavin sanoin:

”Ja koska hän jätti meidät ruumiillisella läsnäolollansa, jätti hän sijaisensa maan päälle, so. korkeimman pontifeksin, jota kutsutaan paaviksi, joka merkitsee isäin isä; niin että näitä sanoja saatetaan syyllä sovittaa paaviin. Sillä paavi on, niin kuin Hostiensis sanoo, suurempi ihmistä, pienempi enkeleitä, koska hän on kuolevainen; kumminkin on hänen valtansa ja voimansa suurempi. Sillä enkeli ei saata pyhittää Kristuksen ruumista ja verta, eikä myöskään vapauttaa tai sitoa, jonka vallan korkein aste kuuluu paaville; eikä enkeli saata määrätä tai myöntää synninpäästöä. Hänet on kruunattu kirkkaudelta ja kunnialla, ylistyksen kunnialla, sillä häntä ei kutsuta ainoastaan autuaaksi, vaan kaikkein autuaimmaksi. Ketä epäilyttäisi kutsua sitä autuaaksi, jonka korkein kunnia on korottanut. Hänet on kruunattu kunnioituksen kunnialla, jotta uskolliset suutelisivat hänen jalkojansa. Suurempaa kunnianosoitusta ei saata olla. ’Kumartakaa hänen jalkainsa astinlaudan edessä.’ (Ps. 99:5) Hän on kruunattu vallan suuruudella, sillä hän saattaa tuomita kaikkia ihmisiä, mutta kukaan ei saata häntä tuomita, ellei huomata uskosta luopuneeksi [Antikristuksen uskosta tietenkin]. Sen tähden on hän kruunattu kolmenkertaisella kultakruunulla ja ’asetettu käsitekojensa herraksi’, hallitsemaan ja vallitsemaan kaikkia alamaisia. Hän avaa taivaan, lähettää syyllisen helvettiin, vahvistaa valtoja ja järjestää koko papiston.”

Lateran’in kokous antoi ensimmäisessä istunnossaan paaville nimityksen ”maailman-kaikkeuden ruhtinas”; toisessa istunnossaan nimitti se häntä ”papiksi ja kuninkaaksi, jota kaiken kansan on kumarrettava ja joka on hyvin Jumalan kaltainen”, ja viidennessä istunnossa sovitti se ennustuksia Kristuksen ihanasta hallituksesta Leo X:een seuraavin sanoin: ”Älä itke sinä Siionin tytär, sillä katso, Jalopeura Juudaan suvusta, Daavidin juuresta; katso Jumala on sinulle herättänyt Vapahtajan.”

Ferrarin Ekklesiastical Dictionary’stä (kirkollisesta sanakirjasta), joka on tunnettu arvokas roomalaiskatolinen lähde, esitämme seuraavan supistetun kuvauksen paavin vallasta, sellaisena kuin se on papa (paavi) sanan alla, toisessa luvussa:

”Paavilla on sellainen arvokkuus ja ylevyys, ettei hän ole pelkästään ihminen, vaan Jumalan kaltainen, ja Jumalan sijainen [edustaja]... Paavi on sen tähden kruunattu kolminkertaisella kruunulla, taivaan, maan ja helvetin kuninkaaksi. Niin, paavin korkeus ja valta eivät ole ainoastaan taivaallisten, maallisten ja maanalaisten kappaleiden yläpuolella, vaan hän on myös enkelien yläpuolella, ja heitä etevämpi; jotta, jos olisi mahdollista, että enkelit saattaisivat eksyä uskosta tai omistaa eriäviä mielipiteitä, paavi saattaisi tuomita ja asettaa heidät pannaan... Hänellä on sellainen arvokkuus ja valta, että hän istuu samalla tuomioistuimella Kristuksen kanssa; niin että niitä ikänä paavi tekee, näyttää se lähtevän Jumalan suusta... Paavi on niin kuin Jumala maan päällä, Kristuksen uskollisten ainoa ruhtinas, kaikkien kuninkaiden suuri kuningas, jolla on vallan täydellisyys: jolle maan ja taivaan valtakunnan hallitus on uskottu.” ”Paavilla on niin suuri valtuus ja voima, että hän saattaa muodostella, selittää ja tulkita Jumalan lakia.” ”Paavi saattaa joskus vastustaa jumalallista lakia supistamalla sitä, selittämällä sitä,” jne.

Siis Antikristus ei ainoastaan koettanut vahvistaa seurakunnan valtaa ennen Herran aikaa, vaan oli hänellä kyllin rohkeutta koettaa ”vastustaa” ja muodostaa jumalallisia lakeja sitä mukaa kuin hänen tarkoituksilleen oli soveliaista. Miten selvästi hän tällä tavoin täyttikään ennustuksen, joka enemmän kuin tuhat vuotta aikaisemmin selitti: ”Hän aikoo muuttaa ajat ja lain.” – Dan. 7:25

Eräässä käskykirjeessä eli julistuksessa, selittää Sekstus V:

”Iankaikkisen Kuninkaan mittaamattoman vallan antama valtuus Pyhälle Pietarille ja hänen seuraajilleen on kaikkien maallisten kuninkaiden ja ruhtinaiden valtaa ylempänä. Se langettaa muuttumattoman tuomion heidän kaikkien yli. Ja jos hän huomaa jonkun heistä vastustavan Jumalan asetuksia, kostaa hän ankarammin heille, kukistaen heidät valtaistuimeltansa, miten mahtavia lienevätkin, ja syöksee heidät kopeilevan Luciferin palvelijoina maan syvimpään paikkaan.”

Eräs paavi Pius V:nen käskykirje nimeltään: ”Englannin kuningattaren, Elisabetin, ja hänen liittolaistensa kiroustuomio ja pannaan paneminen – ynnä siihen liittyvät muut rangaistukset,” kuuluu seuraavasti:

”Hän, joka korkeudessa hallitsee, jolle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä, antoi ainoan, pyhän, yhteisen apostolisen kirkon ja seurakunnan (jonka ulkopuolella ei mitään pelastusta ole) Pietarin, apostolien ruhtinaan, ja Pietarin seuraajan, Rooman piispan haltuun, että sitä hallittaisiin täydellisellä vallalla. Hänet yksin hän teki kaikkien kansojen ja valtakuntien ruhtinaaksi, repimään, särkemään, hukuttamaan, kukistamaan, istuttamaan ja rakentamaan.”

Pyhä Bernhard väittää, ”ettei kukaan paitsi Jumala, ole paavin kaltainen, ei taivaassa eikä maan päällä”.

”Keisari Konstantin”, sanoo paavi Nikolaus I, ”lahjoitti paaville nimityksen Jumala: sen tähden ollen Jumala, ei häntä kukaan ihminen saata tuomita.”

Paavi Innocentius III sanoi: ”Paavilla on totisen Jumalan paikka”; ja kanoninen laki nimittää reunamuistutuksessa paavia: ”Meidän Herra Jumalamme.”

Innocentius ja Jakobatius sanovat, että ”paavi voi tehdä melkein kaikkia mitä Jumala voi tehdä”, Deciuksen hyljätessä sanan melkein tarpeettomana. Jakobatius ja Durand selittävät, ”ettei kukaan uskalla sanoa hänelle, yhtä vähän kuin Jumalallekaan: ’Herra mitä sinä teet?’” Ja Antonius kirjoitti:

”Hän [paavi] saa määrätä mitä yhteiseen hyvään tulee ja raivata pois tieltä mikä estää tätä tarkoitusperää, niin kuin paheita, väärinkäytöksiä, jotka vieroittavat ihmisen pois Jumalasta... Ja tämä Jeremian 1:10 mukaan [Tässä omistetaan taas Antikristukselle ennustus, joka kuuluu Kristuksen tuhatvuotisvaltakuntaan]: ’Katso minä panen sinun tänäpäpä kansain ja valtakuntain päälle, repimään, särkemään, hukuttamaan ja kukistamaan’, mitä paheisiin tulee, rakentamaan ja istuttamaan, mitä hyveisiin tulee... Mitä paavin valtaan tulee niiden yli, jotka ovat helvetissä, joita kuvataan kalojen kautta meressä (Ps. 8) — koska, niin kuin kalat alituisesti ajautuvat sinne ja tänne meren aaltojen mukana, nekin, jotka ovat kiirastulessa, ovat rangaistuksen kärsimyksien liikuttamia — on Jumala pannut paavin alle kalatkin meressä, se on, ne, jotka ovat kiirastulessa, että hän antaisi heille helpotusta synninpäästön kautta.

”Pakanatkin ovat paavin alle annetut, joka johtaa maailmaa Kristuksen sijassa. Mutta Kristuksella on täysi valta jokaisen luodun yli. Paavi on Kristuksen sijainen, eikä kukaan saata luvallisesti kieltäytyä häntä tottelemasta, niin kuin ei kukaan saata kieltäytyä tottelemasta Jumalaa... Paavi saattaa rangaista pakanoita ja barbaarikansoja... Ja vaikka pakanoita ei saata rangaista hengellisellä pannaan julistamisrangaistuksella ja muilla sellaisilla rangaistuksilla, saattaa kirkko kumminkin rangaista heitä rahallisilla rangaistuksilla ja ruhtinaat saattavat rangaista heitä myös ruumiillisesti... Kirkko saattaa, välillisesti, rangaista juutalaisia hengellisillä rangaistuksilla, julistamalla pannaan kristittyjä ruhtinaita, joiden alamaisia juutalaiset ovat, jos nämä laiminlyövät rangaista heitä ajallisilla rangaistuksilla, kun he tekevät pahaa kristityille... Jos joidenkin kääntymyksiä haluttaisiin, saattaa heitä pelottamalla ja ruoskimalla pakottaa, ei tosin ottamaan vastaan uskoa, vaan olemaan vastustamatta uskoa omapäisen tahtonsa kautta. Uskottomien kääntymisessä on Jumalan tuomiota seurattava.”

Tässä on esimerkki siitä miten eksytys opissa kasvattaa vääryyttä. Ihmisiä saattaa helposti johtaa harjoittamaan kaikenlaista julmuutta ja sortoa, kun vaan ensin tulevat vakuutetuiksi, että he sellaisia ilkitöitä tekemällä tulevat enemmän Jumalan kaltaisiksi — Jumalan seuraajiksi. Ihmeellistä on, että ihmiset ovat niinkin ystävällisiä ja siivoja kuin ovat, kaikkien niiden väärrien ja kauheiden käsitysten vallitessa Jumalan suunnitelmasta ihmiskuntaan nähden, joilla Saatana on sokaissut ja lumonnut heidät paavin eksytyksien kautta, ja johtanut heidät tielle, josta heidän langennut luontonsa pitää. Sama kirjailija jatkaa:

”Paavin valtaa harjoitetaan myös kerettiläisten ja lahkolaisten yli, joita myös kuvataan härillä, koska he vastustavat totuutta ylpeyden sarvilla. Jumala on asettanut nämäkin paavin jalkain alle rangaistaviksi nelikertaisella tavalla, nimittäin pannaan julistamisen, mestaamisen, maallisen omaisuuden riistämisen ja sotilaallisen vainoamisen kautta. Kumminkin pidetään heitä ainoastaan silloin kerettiläisinä, kun he kieltäytyvät muuttamasta turmiota tuottavia oppejaan ja ovat valmiit itsepäisesti puolustamaan niitä... Paavi saattaa määrätä ja valita keisarin. Keisari on paavin palvelija, ollessaan samalla Jumalan palvelija, jonka sijainen paavi on; sillä Jumala on määrännyt keisarin paavin palvelijaksi... Minusta aivan oikeudella sanotaan, että paavilla, Kristuksen sijaiselta, on yleinen tuomiovalta hengellisissä ja maallisissa asioissa koko maailmassa elävän Jumalan sijasta.”

Seuraavat lausunnot paaveista, jotka eräs huomattu englantilainen kirjailija H. G. Guinnessen on ottanut Foks’in teoksesta ”Acts and Monuments” (Asiakirjoja ja muistomerkkejä), ansaitsevat huomatuksen paikan; ja sydämestämme saatamme yhtyä tämän kirjailijan arvosteluun tästä järjestelmästä, jonka suusta lähtee sellaisia puheita, kun hän

sanoo: ”Jos ’se, joka ylentää itsensä on alennettava’, mikä alennus saattaa olla tällaista itsensä ylentämistä vastaava, kuin tämä on?”

”Jonka tähden, koska sellainen valta on annettu Pietarille ja minulle Pietarissa, olen hänen seuraajansa, ken on se koko maailmassa, jonka ei ole oltava tottelevainen minun säädöksilleni, minun, jolla on sellainen valta taivaassa, helvetissä ja maan päällä, elävien ja myös kuolleiden seassa... Sen tuomiovallan nojalla, joka kuuluu tälle avaimelle, on minun valtani täydellisyys niin suuri, että kaikkien muiden ollessa alamaisia — niin itse keisarienkin on alistettava minulle tekojensa toimeenpaneminen — minä yksin en ole kenenkään luodun olennon alamainen, en, en edes oman itsenikään; siten on minun paavillinen majesteettini aina vähentymätön; minä seison kaikkien ihmisten yli, jota heidän kaikkien on toteltava ja seurattava, jota ei kukaan ihminen saa tuomita eikä syyttää mistään rikoksesta, kukaan muu ei saa panna minua viralta pois kuin minä itse. Kukaan ei saa julistaa minua pannaan, ei edes vaikka seurustelisin pannaan julistettujen kanssa; sillä se, joka valehtelee minulle, on kerettiläinen ja pannanjulistettu henkilö. Siten osoitetaan, että se pappeuden suuruus, joka alettiin Melkisedekissä, juhlistettiin Aaronissa, täydellistettiin Kristuksessa, tuli edustetuksi Pietarissa, korotettiin yleiseen tuomiovalttaan ja ilmestyi paavissa. Niin, että tämän minun pappeuteni korkeimman arvon kautta, jossa minun alle kaikki on annettu, minussa näyttää hyvin toteutuvan, mitä sanottiin Kristuksesta: ’Sinä olet pannut kaikki hänen jalkainsa alle.’

”Samoin on myös ymmärrettävä, että tämä kirkon piispa aina on hyvä ja pyhä. Niin, jos hän vaikka lankeaisi miesmurhaan taikka aviorikokseen, saattaa hän tehdä syntiä, mutta sittenkään ei häntä saateta syyttää, vaan pikemmin on suotava anteeksi Simsonin murhan, hebrealaisten varkauden, ym. Koko maa on minun hiippakuntani, ja minä olen kaikkien ihmisten hengellinen tuomari, kun minulla on kaikkien kuninkaiden Kuninkaan valta alamaisten yli. Minä olen kaikki kaikessa ja kaikkien yli, niin että Jumalalla itsellään ja minulla on sama konsistori, ja minä kykenen tekemään melkein kaikkea, mitä Jumala voi tehdä. Kaikessa, missä minua haluttaa, on minun tahtoni pidettävä järkevänä, sillä minä saatan lain kautta vapauttaa laista ja väärästä tehdä oikean parantamalla ja muuttamalla lakeja. Miksi, jos näitä, mitä minä teen, ei sanota ihmisten tekemäksi, vaan Jumalan — miksi muuksi saatatte tehdä minut kuin Jumalaksi? Jos taas Konstantin kutsuu ja laskee kaikki piispat Jumaliksi, näytän minä siis, ollen ylempänä kaikkia piispoja, tämän syyn nojalla, olevani ylempi kaikkia Jumalia. Jonka vuoksi ei ole ihme, jos minun vallassani on muutella aikaa ja aikoja, muuttaa ja kumota lakeja, päästää kaikesta, niin, vieläpä Kristuksen käskyistäkin; sillä kun Kristus käskyy Pietarin pistämään miekkansa tuppeen ja varoittaa opetuslapsiansa käyttämästä minkäänlaista ulkonaista väkivaltaa kostaakseen, kirjoitan minä, paavi Nikolaus, Ranskan piispoille ja kehotan heitä vetämään ulos maalliset miekkansa... Ja koska Kristus itse oli läsnä häissä Galilean Kaanaassa, kiellän minä, paavi Martin, etevyydessäni hengellistä papistoa olemasta läsnä hääjuhlissa, tai myös menemästä naimisiin. Sen lisäksi, koska Kristus käskyy meitä lainaamaan voittoa toivomatta, enkö minä, paavi Martin, päästä siitä? Miksi puhuisin murhasta, kun saatan toimia niin, ettei murha ole murha tai miestappo, jos lyö pannaan julistetun kuoliaaksi? Samaten luonnon lakeja ja apostoleja kohtaan, niin myös apostolien asetuksiin nähden, minä saatan päästää ja päästän; sillä missä he asetuksissaan käskivät, että pappi on pantava viralta pois huorinteon vuoksi, muutan minä, Sylvesterin valtuuden nojalla, tämän käsken ankaruuden huomioon ottaen, että ihmisten mielet ja samoin ruumiit ovat heikommat nyt kuin ne silloin olivat... Jos teitä haluttaa kuulla lyhyesti lueteltuina kaikki sellaiset tapaukset, jotka oikeastaan kuuluvat minun paavilliselle tuomiovallalleni, ja jotka nousevat viiteenkymmeneen yhteen kohtaan, joihin älköön kukaan muu kuin minä itse sekaantuko, tahdon luetella ne. [Sitten seuraa luettelo.]

”Koska nyt olen kyllin selittänyt valtaani maan päällä, taivaassa, kiirastulessa, miten suuri se on ja kuinka täydellinen se on, kun saa sitoa, päästää, käskeä, luvata, valita, vahvistaa, vapauttaa, tehdä tehdyn tekemättömäksi jne., niin tahdon nyt vähän puhua rikkauksistani ja suurista omistusalueistani, että jokainen saisi nähdä minun varallisuuteni ja ylellisen runsauden – korkoja, kymmenyksiä, veroja; minun silkkini, minun purppuraiset piispanhiippani, kruununi, kultani, hopeani, helmeni ja jalokiveni, läänitykseni ja maatilani. Sillä minulle kuuluu ensinnäkin Rooman keisarillinen kaupunki, Lateranin palatsi, Sisilian kuningaskunnan minä omistan; Apulia ja Kapua ovat minun. Samoin Englannin ja Irlannin kuningaskunnat, eivätkö ne ole, tai eikö niiden tulisi olla veronalaisia minulle? Näihin lisäksi myös, paitsi muita läänejä ja maita sekä idästä että lännestä, pohjoisesta etelään, näiden valtojen nimet. [Tässä seuraa pitkä luettelo.] Miksi minä tässä puhuisin jokapäiväisistä tuloistani, esikoishedelmistäni, annateistani, piispan viitoistani, anekirjeistäni, käskykirjeistäni, rippituoleistani, vapautus- ja käskykirjeistä, testamenteista, etuoikeuksista, vero-oikeuksista, kirkollisista eläkkeistä, uskonnollisista laitoksista ja semmoisista, jotka kaikki nousevat melkoisiin rahamääriin... ja vaan osaksi saatetaan arvata, mitä nämä tuottavat minun aarrearkkuihini... Mutta miksi minä Saksasta puhun, kun koko maailma on minun pitäjäni, niin kuin kirkkolain opettajat sanovat, ja jota kaikki ovat velvolliset uskomaan. Sen tähden, minä lopetan niin kuin minä aloitin, käskien, selittäen, julistaen, että jokaisen ihmisolennon autuudelle on välttämätöntä olla minulle alamainen.”

Monet meidän aikanamme uskovat, että tämä paavikunnan kehuskeleminen kuuluu ainoastaan kaukaiseen menneisyyteen, ja että suuri muutos on tapahtunut tässä järjestelmässä viime aikoina; mutta hiukkanenkin ajatusta ja huomiokykyä osoittavat, että nämä paavikunnan mielipiteet edelleen ovat muuttumattomat. Meidän on myös muistettava paavikunnan ainaisen väitteen olevan, että sen opit ovat muuttumattomat, että paavien ja kirkolliskokouksien päätökset ovat erehtymättömät, ja että nykyinen katolinen kirkko vielä pitää pyhinä noita päätöksiä, jotka huokuvat rienausta Jumalaa kohtaan ja hänen pyhiensä vainoamista. Muutos paavikunnassa on ainoastaan vallan kadottaminen, joka aikaansaatiin sen heräämisen kautta, joka ilmeni uskonpuhdistuksessa. Tahto on vielä tallella, mutta kyky tehdä sitä on rajoitettu tiedon ja vapauden lisääntyttyä, jossa Raamattu on ollut pääasiallinen tekijä. Antikristus ”tehdään vähitellen voimattomaksi” totisen Kristuksen ”suun hengen” – hänen sanansa kautta. Pian tulee Immanuelin läsnäolon kirkas valo perin pohjin hävittämään tuon suurisuisen jäljittelemisen, ja täydellisesti pelastamaan maailman niistä kahleista, joissa sen petolliset väitteet ja eksytykset ovat pitäneet sitä.

Esimerkkinä nykyajan pöyhkeilemisestä huomattaneen, että nykyinen paavi noustessaan paavin valtaistuimelle otti arvonimen Leo XIII ja kohta sen jälkeen nimitti itsensä: ”Leo de triba Juda” – so. ”Juudan suvun jalopeura”, joka on yksi todellisen pään arvonnimestä. Hän ei siis ole, mitä pöyhkeileviin vaatimukseen tulee, jäljessä niistä, joilla oli sama virka pimeänä keskiaikana.

Seuraava muodollisuus, nimeltä ”rukouspalvelus”, on vielä osa niistä menoista, jotka ovat yhdistetyt uuden paavin virkaan asettamiseen. Uusi paavi, valkoisiin puettuna, monilukuisten kimaltelevien jalokivien koristelemana, punaisissa kengissä, joissa solkien asemasta on suuret, kultaiset ristit, talutetaan alttarin ääreen, jossa hän polvistuu. Sen jälkeen ”nousee paavi ja hänen pitäessään paavinhiippaa päässään, nostavat kardinaalit hänet ja asettavat hänet alttarivaltaistuimelle istumaan. Eräs piispoista polvistuu, ja Te

Deum'in [O, Jumala me ylistämme sinua] laulaminen alkaa. Sillä aikaa suutelevat kardiinaalit paavin jalkoja, käsiä ja kasvoja." Eräässä paavin rahapajassa tehdyssä rahassa, joka esittää tätä juhlamenoa, ovat sanat: "Sitä, jonka he loivat, he rukoilevat."

Kardinaali Manning, paavikunnan etevin edustaja Englannissa, hyväksyy seuraavan pykälän katolisessa uskossa, johon hän kiinnittää yleisön huomion:

"Me selitämme, vältämme, määräämme ja lausumme, että jokaisen Ihmisen autuudelle on välttämätöntä olla Rooman pontifeksille alamainen". Ja eräässä painetussa esitelmässä esittää hän paavin lausumana: "minä väitän olevani korkein tuomari ja ihmisten omientuntojen johtaja: maanviljelijän, joka kyntää peltoansa, ja ruhtinaan, joka istuu valtaistuimella, perheen, joka elää yksityiselämän varjossa, ja lakimiehen, joka laatii lakia valtakunnille. Minä olen oikean ja väärän ainoa, viimeinen, korkein tuomari."

Emmehän myöskään, tarkastaessamme uudenaikaisia esimerkkejä paavikunnan "pöyhkeilevistä turhuuden sanoista", saa sivuuttaa Roomassa vuonna 1870 pidetyn yleiskristikunnallisen kokouksen eli Vatikaanin kirkolliskokouksen merkillistä päätöstä paavin erehtymättömyydestä. Tosin on ennen silloin tällöin tapahtunut, että ylpeämieliset paavit ovat väittäneet olevansa erehtymättömiä; ja piispat ja ruhtinaat, jotka tahtoivat imarrella heidän ylpeyttään, olivat todella nimittäneet heitä sellaisiksi selityksessään: "Sinä olet toinen Jumala maan päällä; mutta paavin kokouksen tällä valistuneella yhdeksännellätoista vuosisadalla oli sallittu rauhallisesti ja kylmäverisesti ilmoittaa maailmalle, kuinka suuri tämä "Jumala maan päällä" on — että hän on melkein yhtä täydellinen kuin toinen Jumala taivaassa; että hän yhtä vähän kuin toinenkaan, saattaa erehtyä; että paavi ex cathedra (paavillisen valtuutensa) lausunnoissa on erehtymätön — ei saata erehtyä.

Äänestys toimitettiin 13. päivänä heinäkuuta 1870, ja 18. päivänä julistettiin päätös muodollisesti, juhlamenoilla suuressa Pyhän Pietarin kirkossa Roomassa. Seuraava Tri J. Gummingin Lontoossa antamaa selostusta tapahtumasta luettanee mielenkiinnolla. Hän sanoo:

"Paavi oli antanut laitattaa suurenmoisen valtaistuimen itäisen ikkunan eteen Pietarinkirkossa ja koristanut täydellisellä jalokivien kimaltelulla ja oli kirjavissa puvuissa olevien kardinaalien, patriarkkain ja piispain ympäröimänä aikaansaadakseen loistavan näytelmän. Hän oli valinnut varhaisen aamuhetken ja itäisen ikkunan — jotta nouseva aurinko heittäisi säteensä kokonaan hänen loistolleen ja sen kautta valo taittuisi ja heijastuisi hänen timanteistaan, rubiineistaan ja smaragdeistaan niin, että hän näyttäisi olevan, ei ihminen, vaan se, miksi päätös julisti hänet, sellainen, jolla oli kaikki Jumalan kirkkaus... Paavi asettui aikaiseen paikalleen itäisen ikkunan ääreen... mutta aurinko kieltäytyi... paistamasta. Synkkä sarastus muuttui yhä syvemmäksi ja syvemmäksi hämäräksi. Häikäisevää virvaloistoa ei saatettu esittää. Luulotellun Jumalan vanhat silmät eivät nähneet lukea päivän valolla ja hänen oli lähetettävä noutamaan kynttilöitä. Kynttilän valo rasitti liiaksi hänen näköhermojaan, ja hänen oli jätettävä lukeminen eräälle kardinaalille. Kardinaali alkoi lukea yhä pimetessä, mutta hän ei ollut ennättänyt montaakaan riviä, ennen kuin pikimustasta pilvestä iski sellainen leimaus punaista tulta ja kuului sellainen jyräys, jota ei Roomassa ennen ole kuultu, kauhu valtasi kaikki. Lukeminen taukosi. Eräs kardinaaleista juoksi vavisten ylös tuoliltansa huutaen: 'Se on Jumalan ääni, joka puhuu Siinain jyrinällä'."

Antikristuksen rienaavien vaatimusten joukossa on muistettava useita sen opeista, erityisesti oppia messusta, josta aiomme huomauttaa eräässä myöhemmässä osassa. Me

sivuutamme pyhimysten ja Marian palvomisen ja kiinnitämme huomion muutamiin vielä surkeampiin eksytyksiin.

Kirkon erehtymättömyys oli ensimmäisiä ja raivasi tietä toisille. Se esitettiin, ennen kuin paavinvalta tuli tunnustetuksi. Se on ollut mitä vakavimmanlaatuinen harhaoppi ja on sulkenut tien eksytyksien oikaisuille, kun niitä jälkeempäin huomattiin. Se on asettanut kirkonkokouksien päätökset kaiken tutkimuksen ja vastaväitteen yläpuolelle, vaikka niitä olisi tehty järjen tai Raamatun vastaisesti ja on tehnyt inhimillisen tietämättömyyden ja väärinkäsitykset ojennusnuoraksi uskolle, Jumalan sanan — Raamatun — asemasta; sillä kun kerran oli myönnetty, että kirkolliskokous oli erehtymätön (ei voinut erehtyä), oli kaikki taivutettava yhtäpitäväksi sen kanssa. Ja jokainen kirkolliskokous piti pakollisena velvollisuutenaan, ettei tekisi mitään päätöksiä, jotka olisivat ristiriidassa edellisten kirkonkokousten päätösten kanssa; ja ne, jotka tekivät toisin, olivat vaarassa joutua hyljättyiksi. Siis ei voitu eksytystä, kun se kerran oli tullut vahvistetuksi, kieltää eikä edes jättää. Raamattua ja järkeä oli selitettävä ja väännettävä, jotta ne sopivat yhteen erehtyväisten ihmisten erehtymättömien päätösten kanssa. Eipä ihme, että huomattiin tarvittavan hyvin asiantunteva jumaluusoppinut tulkitsemaan Raamattua saadakseen sen sopimaan yhteen erehtymättömien päätöksien kanssa. Eikä myöskään ihme, että Antikristus viisauudessaan — karkotti Raamatun maanpakoon. Paavikunnan historia osoittaa selvästi, että samalla kertaa kun se julkisesti tunnusti kunnioittavansa Raamattua Jumalan sanana, on se pitänyt sitä syrjässä ja pitänyt omia erehtymättömiä sanojansa etusijalla. Mutta ei sillä hyvä; vaan se on täydellisesti julistanut Jumalan sanan pannaan, sopimattomana ja vaarallisena kansan luettavaksi, jotta heidän omilla erehtymättömillä sanoillansa olisi yksin päätösvalta. Se tiesi kyllä Raamatun olevan vaarallisen sen vallalle ja että se alituisesti tuomitsi sen rienaavat vaatimukset.

Paavikunnan vallan päivinä kohdeltiin kansan Raamatun omistamista tai lukemista rikoksena. Kirjapainotaito ja opin yleinen henkiin herääminen, mikä seurasi siitä noin viidennellätoista vuosisadalla, vaikutti, että Raamattu nousi ylös siitä kuolleitten kielien haudasta, jossa Antikristus oli pitänyt sitä niin kauan kätkössä, kieltäessänsä sen kääntämisen ankarien rangaistusten uhalla. Ja kun valvovan itsenäisyyden henki levitti sitä vieraille kielille kansan keskuuteen, ei Raamatun polttaminen ollut mitään tavatonta; ja pitkät ja äänekkäät olivat ne säälimättömät kiroukset, jotka lähtivät Vatikaanista niitä itsekylläisiä syntisiä kohtaan, jotka uskalsivat kääntää, julkaista ja lukea Jumalan sanaa.

Kun Wycliffe julkaisi käännöksensä, lähetti paavi Gregorius Oxfordin yliopistolle Englannissa käskykirjeen tuomitsemaan kääntäjän sellaisena, joka on ”langennut kammottavan laiseen jumalattomuuteen”. Tyndalen käännös tuomittiin myös; ja kun Luther julkaisi saksalaisen käännöksensä, lähetti paavi Leo X käskykirjeen häntä vastaan. Kumminkin meni työ ihanasti ja varmasti eteenpäin: Raamatulla piti olla täydellinen ylösnouseminen ja se oli aiottu valaisemaan ihmisiä jokaisessa kansassa ja kielessä. Vähitellen käsitti Rooman kirkko tämän ja päätti sen tähden sallia Raamatun kääntämisen uusille kielille, mutta katolilaisten kääntäjän tuli toimittaa se katolilaisilla selityksillä. Näitä painoksia ei kumminkaan olisi jätettävä kansan käsiin, paitsi siellä, missä pelättiin heidän saavan protestanttisia käännöksiä. Reimiläinen käännös selittää tämän.



Seuraava osoittaa muutamien selityksien luonteen reimiläisessä käännöksessä — jonka kumminkin on alkanut poistaa tieltään douaylainen käännös, joka on hyvin edellisen kaltainen, mutta selitykset ovat vähemmän ankarat. Eräs selitys Matt. 3 kohdalla kuuluu: ”Kerrettiläisiä saattaa ja tulee rangaista ja polkea; ja saattaa ja tulee yleisen vallan, joko hengellisen taikka maallisen, rangaista, taikka mustata häntä.” Gal. 1:8 kohdalla sanotaan: ”Katolilaiset eivät saa säästää omia vanhempiaankaan, jos ne ovat kerrettiläisiä.” Muistutus Hebr. 5:7 kohdalla kuuluu: ”Protestanttisen Raamatun muuttajat (kääntäjät) ovat muutettavat helvetin syvyyteen.” Ja selitys Ilm. 17:6 kuuluu: ”Mutta protestanttien verta ei kutsuta pyhien vereksi, enemmän kuin varkaiden, miestappajain ja muiden pahantekijöiden, jonka vuodattamisesta oikeuden käskystä ei minkään valtakunnan tarvitse olla edesvastuussa.”

Seuraavat ovat muutamia rajoituksia, joita tehtiin, kun huomattiin, ettei Raamatun lukemista saatettu kokonaan estää. Indeks Ekspurgato’n neljäs sääntö sanoo:

”Jos joku oli kyliin röyhkeä lukemaan tai omistamaan Raamatun ilman kirjallista lupaa, ei hän voi saada synninpäästöä, ennen kuin hän ensin on jättänyt sellaisen Raamatun virkaatekeväle piispalle. Kirjakauppias, joka myy kansankielisiä Raamattuja tai jollain tavalla luovuttaa niitä sellaisille, joilla ei ole tällaista lupaa, ovat menettäneet kirjain arvon... ja on piispan saatettava hänet sellaisiin muihin rangaistuksiin, joihin piispa huomaa syytä olevan, rikoksen laadun mukaan.”

Tridentin kokous selitti istunnossaan vuonna 1546:

”Hillitäkseen uhkarohkeita mieliä, päättää kokous, että asioissa, jotka koskevat uskoa ja siveellisyyttä ja kaikessa, joka kuuluu kristillisen uskon voimassa pysyttämiseen, älköön kukaan, luottaen omaan arvostelukykyynsä, uskaltako vääntää pyhiä kirjoituksia oman käsityskantansa mukaisiksi, ristiriitaan sen kanssa, mitä pyhä äitikirkkko on suositunut ja vielä suosii, jonka oikeus on päättää oikeasta mielipiteestä.”

Pius VII käskykirjeestä raamattuseuroja vastaan 29. päivältä kesäkuuta 1816, Puolan arkipiispalle, esitämme seuraavaa:

”Meitä on todellakin mitä vastenmielisimmin koskettanut tuo erinomaisen viekas keksintö, jonka kautta kaivetaan maa itse uskonnon perustuksien alta; ja sen jälkeen kun me, asian suureen tärkeyteen nähden, olemme neuvotelleet arvoisien veljemme, kardinaalien ja pyhän Rooman kirkon kanssa, olemme me, mitä suurimmalla huolella ja tarkkuudella harkinneet minkälaisiin toimenpiteisiin meidän ylimmäispapillisen valtamme olisi syytä ryhtyä auttaakseen ja poistaakseen tieltä tätä ruttoa niin paljon kuin on mahdollista... Itsestänne olette jo osoittaneet palavaa halua löytää ja tehdä tyhjäksi nämä uudistuspuuhaajien jumalattomat salajuonet; siitä huolimatta kehotamme teitä, virkamme kanssa yhtä pitävästi uudelleen ja uudelleen, että mitä ikänä te saatatte toimia vallan kautta, järjestää neuvojen kautta, tai saada aikaan valtuutenne kautta, se teidän olisi suurimmalla ahkeruudella toimitettava... Kerrettiläisten painattama Raamattu on laskettava muitten kiellettyjen kirjojen joukkoon Indeksien sääntöjen mukaan.”

Sama paavi antoi vuonna 1819 käskykirjeen Raamatun käyttämistä vastaan irlantilaisissa kouluissa. Siitä esitämme seuraavaa:

”Paavin pyhän neuvoskunnan korviin on tullut tieto, että vääräoppisten varoilla kannatettuja raamattukouluja on perustettu Irlannin melkein jokaiseen osaan, joissa kokemattomat kummas-takin sukupuolesta imevät turmiota tuottavien oppien kuolettavaa myrkyä... Kaikkia mahdollisia

ponnistuksia on sen tähden tehtävä pitämään nuorisoa pois näistä tuhoa tuottavista kouluista... Ahkerointia kaikella voimalla pidättämään puhdasoppista nuorisoa saamasta tartuntaa niistä — joka päämäärä, toivoni mukaan, helposti saavutetaan perustamalla katolilaisia kouluja kaikkialle hiippakunnassamme.”

Tässä meillä on avomielen tunnus siitä, mikä on ollut todellinen tarkoitus katolilaisten seurakuntakoulujen perustamisella Isossa Britanniassa ja Pohjois-Amerikassa, nimittäin katolilaisten aseman puolustaminen. Antikristuksen tarkoitus ei ole tarjota yleiselle kansalle sivistystä. Tietämättömyys ja epäusko ovat paavikunnan linnoituksia; ja ne vuosisadat, jolloin sen valta oli parhaimmillaan, käsittäen sen aikakauden, joka on tunnettu varsinaisena pimeänä keskiaikana, todistavat tämän. Pappien sivistystä ”rajoituksineen”, ei laiminlyöty; mutta todistuksena siitä, ettei millään tavalla pidetty huolta kansan sivistämisestä ja kasvattamisesta, on se syvä tietämättömyys, joka vallitsee katolisissa maissa. Koulut ja Raamatut ovat aina olleet vihollisia, joita Antikristus ei ole voinut kärsiä, ja niitä ei suvaittisi, jolleivät olisi tulleet välttämättömiksi — niihin on kuitenkin heitettävä väärä valo Antikristuksen olemassaolon säilyttämiseksi.

Leo XII käskykirjeestä roomalaiskatolilaiselle papistolle Irlannissa, vuonna 1825, esitämme seuraavaa:

”Ei ole mikään salaisuus teille, kunnianarvoiset veljet, että eräs seura, Raamattuseuraksi yleisesti nimitetty, rohkeasti levittäytyy yli koko maailman. Ylenkatsoen pyhien isien perimätietoja ja vasten Tridentin kokouksen tunnettua päätöstä, on tämä seura koonnut kaiken voimansa ja suunnannut kaikki keinonsa yhteen ainoaan tarkoitukseen: Raamatun kääntämiseen tai oikeammin sanottuna väärentämiseen, kaikkien kansakuntien omalle kielelle.”

Edellinenkin paavi, Pius IX, lausui sydänsurunsa niistä voitoista, joita tämä Antikristuksen suuri vihollinen Raamattu, voitti kaikkialla. Hän sanoi: ”Kiroitut olkoot etenkin nämä erinomaisen viekkaat ja petolliset seurakunnat, joita kutsutaan Raamattuseuroiksi, ja jotka heittävät Raamatun kokemattoman nuorison käsiin.”

Onhan totta, että roomalaiskatolinen täysivaltainen neuvoskunta Baltimoressa vuonna 1886 päätti, että hyväksyttyä Raamattua sallittiin käyttää Yhdysvaltain katolisissa kouluissa. Tämä ei kumminkaan ilmaise minkäänlaista muutosta Antikristuksen todellisessa ajatustavassa; se on vaan eräs lisäpiirre sen kaukonäköisestä valtioviisaudesta tämän maan vapaudenhenkeen nähden, joka inhoaa sellaisia rajoituksia. He tiesivät vallan hyvin, ettei erityisesti haluttu Raamattua, vaan vapautta; ja tutkimus onkin osoittanut, että nyt, kaksi vuotta myöhemmin, Raamattua ei ole löydettävissä katolisissa kouluissa koko ympäristöllä.

Oppi ihmisen myötä syntyneestä, itsellään olevasta kuolemattomuudesta (että inhimillinen olemassaolo, kerran alettuaan, ei milloinkaan saata lakata) oli toinen hedelmällinen, kreikkalaisesta filosofiasta lainattu eksytys. Ja sitten kun se oli tullut hyväksytyksi, johti se luonnollisella tavalla siihen johtopäätökseen, että jos olemassaolo aina on jatkuva, täytyy Raamatun lausunnot sellaisten hävityksestä, jotka loppuun asti pysyvät tahallisina syntisinä, toinen kuolema ym. selittää niin, että ne tarkoittavat aivan päinvastaista kuin mitä ne sanovat, nimittäin iankaikkisesti kestävä elämä jossain muodossa. Tämän jälkeen oli helppo päättää, että tämä olemassaolo pahoille täytyi olla elämää kärsi-

myksissä; ja tuskat maalailtiin usein kirkon seinille väreillä ja innokkaat papit ja munkin kuvailivat niitä sanoilla. Tätä eksytystä oli sitä helpompaa istuttaa kääntyneisiin, kun kreikkalaiset filosofit (sen ajan tieteiden, taiteiden ja filosofien etevimmät johtajat — ja joiden aatteet, kuten Josefus osoittaa, olivat jollain tavoin alkaneet vaikuttaa juutalaisuuteenkin) kauan olivat suosineet ja opettaneet rangaistuksesta, joka kuolemassa tulisi pahojen osaksi. Kumminkin olkoon heidän kiitoksekseen sanottu, etteivät he koskaan alentuneet niin kauhealla tavalla riennaamaan Jumalan luonnetta ja hallitusta, kuin Antikristus oli opettanut maailmalle. Seuraava järjestyksessä oli määrätä paikka tälle vaivalle ja kutsua sitä helvetiksi ja etsiä sheolia, hadesta ja gehennaa koskevia raamatunpaikkoja, jotka kuvaavat niitä kahta asiaa, jotka ovat synnin todellinen palkka nimittäin ensimmäinen ja toinen kuolema — ja taidolla sovittaa näitä ja Herramme vertauksia, ja Ilmestyskirjan vertauskuvia lumotakseen itsensä ja koko maailman tähän asiaan nähden, ja mitä pahimmalla tavalla mustata ja häväistä Jumalaa, meidän kaikkiviisaan ja armosta rikkaan taivaallisen Isämme luonnetta ja suunnitelmaa.

*Kiirastuli*-oppi eli puhdistamisesta keksittiin lieventämään ja tekemään tuota kauheaa annosta siedettävämmäksi ja antamaan samalla kertaa Antikristukselle suurempaa valtaa kansan yli. Tämä väitti omistavansa taivaan ja helvetin avaimet ja saattavansa lieventää kiirastulen rangaistuksia, eikä ainoastaan aadamlaisesta synnistä ja sen kautta perityistä heikkouksista, vaan myös tahallisesti tehdyistä, ehdollisista synnin rangaistuksista. Minkälainen valta tämän kautta annettiin tietämättömän kansan yli, on helposti ajateltavissa — etenkin kun keisari ja maailman mahtavat tunnustivat ja taipuivat petturien edessä.

*Sielumessuja* eli messuja kuolleille seurasi sitten; ja sekä rikas että köyhä piti velvollisuutenaan maksaa ja maksaa hyvin saadakseen näitä. Messujen vaikutuksen, kiirastulen vaivojen helpottamiseksi, väitetään olevan kaikkivaltiaan — ettei edes Jehova taikka Kristus saattanut siihen kajota. Tästä tuli suuri tulolähde Antikristukselle; sillä papit eivät unohtaneet muistuttaa kuoleville, jos ne olivat varakkaita, miten sopivaa oli jättää runsaita lahjoituksia messuiksi heidän itsensä edestä — siinä tapauksessa, että heidän omaisuutensa perijät laiminlöisivät pitää huolta siitä. Ja tänäkin vuonna on sen tapaisia kehoituksia näkynyt roomalaiskatolisissa sanomalehdissä, vaatien annettavaksi vähemmän rahaa kukkasiin hautajaisissa, jotta voitaisiin käyttää enemmän messuiksi kuolleille.

*Synninpäästö* teki tulonsa paavikirkkoon jonkun verran ennen ”ristiretkeä”. Tiedämme, miten synninpäästöä tarjottiin palkinnoksi vapaaehtoisten hankkimiseksi näitä ”ristiretkiä” eli ”pyhiä sotiä” varten. Paavin julistuskirjan mukaisesti eivät ne, jotka ottivat osaa näihin pyhiin sotiin, ainoastaan saisi anteeksi entisiä syntejä, vaan he ansaitsisivat niin paljon enemmän, niin että se riittäisi peittämään tulevaisuudessakin tehdyt synnit: ja tällä tavoin tulisivat he turvatuiksi eräitä kiirastulivaivoja vastaan. Roomalaiskatoliset sanovat meille, ettei tämä synninpäästö ole tarkoitettu olemaan lupana tekemään syntejä, vaan on palkinto ansiosta, joka laskee hyväksi tai peruuttaa jonkun määrän vaivan päiviä tai vuosia kiirastulessa, niin että jos jonkun ihmisen synnit tekisivät hänet syyppäksi tuhannen vuoden kärsimykseen, ja hän yhdellä kertaa, tai eri tilaisuuksissa, hankkisi itselensä tuhannen vuoden määrän synninpäästöä, joko rahalla tai palveluksilla paavikunnalle tai katumusharjoituksia toimittamalla, pääsisi hän vapaaksi; jos hän voi lukea

hyväksensä, so. jos hänen tulopuoellansa olisi yhdeksänsadan vuoden synninpäästö, olisi hänen kärsittävä sata vuotta; ja jos synninpäästö huomattiin melkoista suuremmaksi määrättyjä rangaistuksia, tulisi hän todennäköisesti luettavaksi pyhimykseksi, jolla olisi erityinen vaikutusvalta taivaassa, ja jota saattoi palvella ja rukoilla. Esimerkkinä tällaisesta on Ludvig, ristiretkelijä, Ranskan kuningas. Hänet tehtiin pyhimykseksi ja häntä palvellaan nyt ja rukoillaan Pyhän Ludvigin nimellä.

Onhan todella ero tämän käsityksen välillä synninpäästöstä ja synnintekoluvan välillä; ja kumminkin on tämä ero hyvin pieni; sillä paavikunta määräsi erilaisista tavallisista synneistä jonkun määrän kärsimyksiä; eikä ainoastaan tehtyjä syntejä saatettu tällä tavoin poistaa, vaan nekin, joilla oli syytä uskoa tulevaisuudessa tekevänsä jonkinlaisia syntejä, saattoivat tällä tavoin jo edeltä käsin hankkia itselleen hyveitä, jotka poistivat synnit. Sitä paitsi löytyy niin kutsuttu plenääri [täydellinen, kokonainen] synninpäästö, ja varmaa on, että sitä pidetään kaikkia syntejä, menneitä ja tulevia, peittävänä.

Tämän tavan käyttäminen vielä nykyaikana näyttää melkein mahdottomalta. Katolilaisilla on määrättyjä rukouksia, joiden toistaminen joka kerralla oikeuttaa heille synninpäästön joksikin ajaksi; ja useamman kerran toistaminen suojelee heitä, kuten väittävät, rangaistuskärsimyksiä vastaan pitkäksi aikaa. Siten myönnetään neljänkymmenen päivän synninpäästö niille, jotka sanelevat rukouksen: ”Ole tervehditty pyhä kuningatar!” mutta sen sijaan kahdeksänsadan päivän synninpäästö niille, jotka lausuvat ”Pyhän neitsyen litanian”; ja niille, jotka lausuvat rukouksen: ”Siunattu olkoon neitsyt Marian pyhä, tahrauton ja kaikkein puhtain sikiäminen”, lasketaan sadan vuoden synninpäästö jne., jne. Minkälaiseen turmelukseen tämä rienaava oppi johti pimeänä keskiaikana, jolloin synninpäästä uutusterasti tarjottiin rahalla tai avusta uskomattomien ja kerettiläisten vainoamisessa, saattaa helposti ymmärtää.

Rikoksille, joita rikkaat ylipäänsä tekivät, jotka saattoivat maksaa runsaasti, asetettiin äärettömät rangaistukset, kun sitä vastoin köyhempien luokkien keskuudessa vallalla olevat ilkeämmätkin rikokset annettiin helposti anteeksi. Niinpä maksoi avioliitto luonnollisten sisarusten lapsien välillä 25000 Smk, kun vaimon tai isän murha maksoi ainoastaan 100 Smk. Spanheim sanoo: ”Synninpäästö oli se rahapaja, joka löi rahaa Rooman kirkolle; paavien irstaitten sisarusten lasten ja äpärälästen kultakaivos; paavin sotien voima; varat velkojen maksamiseen ja paavin ylellisyyden ehtymätön lähde.”

Tämän liikkeen järjestämiseksi laitettiin asteittainen rangaistuslista erilaisia syntejä varten — niin ja niin monta päivää tai vuotta kiirastulessa jokaisesta; ja vastaava hintataksa järjestettiin myös, jotta niiltä, jotka ostivat synninpäästön murhasta tai varkaudesta, lapsentaposta, aviorikoksesta, väärästä valasta tai muista synneistä, saatettiin ottaa eri hintoja taksan mukaan. Täten poistettiin katumusharjoitus velvollisuus ja kiirastulen tuskat vähenivät tai lakkasivat riippuen Antikristuksen edustajan mielivallasta. Emme saata ihmetellä, että kansa pian alkoi saada sen käsityksen, että niin ja niin paljon syntejä maksoi niin ja niin paljon rahaa.

Niin laajalle levisi rikoksellisuus tämän synninpäästökaupan kautta, että parempien luokkien suuttumus heräsi kirkkoa vastustamaan. Ihmiset alkoivat saada silmänsä auki,

ja he näkivät papiston, kirkon korkeimmista viranomaisista alkaen aina alhaisimmalla arvoasteella oleviin virkailijoihin asti olevan korviaan myöten synneissä.

Samoin kuin on pimeimmillään juuri ennen rajuilman puhkeamista, niin oli sekin aika, joka oli lähinnä ennen uskonpuhdistusta, siveellisessä suhteessa pimein hetki Antikristuksen pimeässä hallituksessa. Silloin alkoi julkinen ja häpeämätön synninpäästökauppa tuntua iljettävältä ja johti Lutheria ja muita uutteria katolilaisia asettamaan kysymyksenalaiseksi ja tutkimaan koko järjestelmää sekä siveelliseltä että myöhemmin tieteisopilliselta kannalta. Lopulta pääsi Luther perille — että paavikunta todella oli Antikristus. Ja kun hän oli keksinyt tämän, osoitti hän pelkäämättä muutamia vertauskuvia Ilmestyskirjasta, ja näytti niiden soveltumista ja osittaista täyttymistä paavin pappisvallassa.

Hyvin tunnetun pappismiehen Lyman Abbottin mukaan esitämme seuraavaa tästä asiasta. Hän sanoo:

”Muiden ehtojen joukossa, joilla synninpäästöä myönnettiin enemmän kuin nyt, olivat rahalahjat kirkolle. Tämä kauppa nousi korkeimmilleen viidennentoista vuosisadan alussa Leo X aikana, joka antoi synninpäästöä kaikille, jotka rahoilla tahtoivat auttaa Pyhän Pietarin [kirkon] rakentamista Roomassa. Hänen paras asiamiehensä synninpäästökaupassa Saksassa oli eräs Johannes Tetzeli. Tetzelin kuuluisat paheet eivät estäneet hänen nimittämistensä näiden synninpäästöjen kantajaksi puhtaimmille sieluille, eivätkä mitkään liioittelut näyttäneet hänestä liian suurilta, kunhan ne vaan tuottivat rahaa hänen arkkuunsa. Hän selitti, että sillä punaisella ristillä, joka seurasi häntä minne ikinä hän meni, oli yhtä suuri voima kuin Kristuksen ristillä — ettei ollut syntiä niin suurta, ettei hän voisi antaa anteeksi sitä. ’Synninpäästö ei ainoastaan pelasta eläviä, vaan myös kuolleita. Samassa silmänräpäyksessä, kun rahat kilahtavat kirstun pohjaan, pääsee sielu kiirastulesta ja lentää vapaana taivaaseen.’ Sellaisia olivat useat hänen riennaavista selityksistään. Järjestelmällinen hintaluettelo laitettiin. ’Monivaimoisuus maksoi kuusi dukattia; kirkonryöstö ja väärä vala yhdeksän; murha kahdeksan; noituus kaksi.’ Tämä julkinen ja häpeämätön kauppa johti enemmän kuin mikään muu uskonpuhdistukseen. Synninpäästöä myönnettiin yhä, ei ainoastaan hartausharjoituksista ja osanotosta jumalanpalvelukseen, vaan myös raha-avustuksista kirkolle; mutta yleinen ja julkinen synninpäästökauppa on nyt suurimmaksi osaksi poistettu Rooman kirkosta.”

Eräs toinen kirjailija kertoo Tetzelin puheista edelleen, seuraavasti:

”Tulkaa tänne, ja minä olen antava teille asianomaisesti sinetillä vahvistetut kirjeet, joiden kautta nekin synnit, joita vastedes haluatte tehdä, tulevat kaikki anteeksi annetuiksi teille. Ei ole mitään niin suurta syntiä, ettei synninpäästö saattaisi pyyhkiä sitä pois. Maksakaa vaan, maksakaa vahvasti, ja te saatte anteeksi. Te papit, aatelismiehet, kauppiat, vaimot, neitokset, nuorukaiset, kuunnelkaa edesmenneitä vanhempianne ja ystäviänne, jotka huutavat teille pohjattomasta kuilusta: ’Me kärsimme kauheaa vaivaa; vähäpätöinen almu vapauttaisi meidät. Te voitte antaa, ettekö tahdo.’ Kymmenellä groschenilla (noin 1 markalla) saatatte vapauttaa isänne kiirastulesta. Meidän Herra Jumalamme ei enää ole meille Jumalana — Hän on antanut kaiken vallan paaville.”

Seuraava on jätetty jälkimaailmalle kopiona niistä kaavakkeista, joita Tetzeli käytti — joihin ostajan nimi, hänen syntinsä jne. täytettiin:

”Herramme Jeesus Kristus armahtakoon sinua... ja päästäköön sinut kaikkein pyhimmän kärsimyksensä kautta. Minä, sen apostolisen vallan voimassa, joka on minulle uskottu, päästän sinut kaikista... ylitsekäymisistä, synneistä ja rikoksista. joita lienet tehnyt, vaikka kuinka suuret

ja kauheat ovat ja mitä laatua lienevätkään... Minä päästän sinut niistä vaivoista, joita sinun olisi kärsittävä kiirastulessa... Minä asetan sinut ennalleen kasteesi viattomuuteen ja puhtauteen, että kuolemanhetkellä vaivanpaikan portit ovat sinulta suljetut ja paratiisin portit ovat avoinna sinulle. Ja jos sinä elät kauan, jatkuu tämä armo muuttamatta loppuun asti. Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, Amen. Veli, Juhana Tetzl, asiamies, on omakätisesti allekirjoittanut tämän.”

Miten tällä hetkellä lienee asianlaita, emme voi sanoa, mutta tiedämme, että muutamia vuosia takaperin oli painettuja synninpäästökirjeitä oheen liittyvine hintoineen kaupan pöydillä muutamissa suurissa roomalaiskatolisissa kirkoissa Meksikossa ja Kuubassa.

**”Ja sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät”  
– ”hävittää Korkeimman pyhiä”**

Onko totta, että paavin matkimisvaltakunnalla oli valtaa ja käyttikö se sitä Jumalan totisesti vihkiytyneitä lapsia kohtaan ja voitti heidät – ”hävitti heidät” pitkänä sortamis- eli musertamisaikana, johon hebrealainen teksti viittaa? Me vastaamme: Kyllä; jokainen keino, jota saatettiin ajatella, käytettiin musertamaan ja tukahduttamaan totisen kristillisyyden henkeä (Joh. 8:36; Gal. 5:1; 2 Kor. 3:17) ja asettamaan sen sijaan Antikristuksen hengen, opit ja muodot. Alussa se olikin vähemmän suoraa hyökkäystä uskollisia kohtaan kuin pitkällistä, kestäväää, musertavaa sortoa, joka erityisemmin kohdistui opettajiin, jotka tekivät vastarintaa; kuluttaen loppuun monen kärsivällisyyden jopa uskonkin. Tästä kestävästä tukahduttamisesta ja kiusaamisesta on meillä selvä esimerkki rippituolilaitoksessa, jonka kautta Antikristus ei ainoastaan ottanut selvää jokaisesta sanasta ja vastalauseesta tätä järjestelmää vastaan, joka oli lausuttu ripitettävän läsnä ollessa, vaan myös uhaten tulevaisilla rangaistuksilla, pakotti hänet tunnustamaan jokaisen oman ajatuksen ja katumaan jokaisen teon, joka oli suunnattu tätä järjestelmää vastaan. Tämä laitos sai sitä paitsi pian sellaista tukea maallisen vallan puolelta, että jokaista kirkkoa vastaan lausuttua vastaväitettä saatettiin pitää kavalluksena maallista valtaa vastaan, jota kannatettiin paavin valtuuden kautta.

Paavikunnan suurvallan alkuaikoina oli kansa kokonaisuudessaan joko kirkon nimijäseniä tai pakanoita; ja kaikilta, jotka tunnustivat Kristusta, vaadittiin, että he seuraisivat niitä tapoja ja sääntöjä, joita vähitellen kohoutuva pappisvalta oli määrännyt. Kun eksytys, joka aina on ollut yleisempi kuin totuus, kerran oli korotettu vaikutusvaltaan ja voimaan, ajoi se totuutta takaa, julisti sen pannaan ja saattoi sen huonoon maineeseen, ja samoin kaikki ne, jotka sitä suosivat. Tämä oli aika, jolloin, niin kuin Ilmestyskirjassa kuvataan, totinen seurakunta (vaimo) pakeni erämaahan yksinäisyyteen (Ilm. 12:6) – sen ollessa hyljättynä uskollisuutensa tähden totuutta ja seurakunnan totista Herraa ja Päättä kohtaan. Tänä aikana, jolloin luopiot korotettiin ruhtinaiksi, saivat totiset, uskolliset pyhät kokea, mitä Herra oli sanonut, että heillä ja kaikilla, jotka tahtoivat elää jumalisesti (tänä nykyisenä aikana), oli odotettavana vainoa. Anoppi oli miniää vastaan, isä poikaa ja veli veljeä vastaan ja ihmisen viholliset olivat usein hänen omaa huonekuntaansa. Saattaako ajatellakaan jotain, joka olisi enemmän omiaan hävittämään tai musertamaan Korkeimman pyhiä kuin sellainen vuosisatoja jatkuva menettelytapa oli.

Saadaksemme käsitystä tämän vainon julmuudesta ja säälimättömyydestä, on meidän jälleen käännyttävä historian puoleen.

Kristittyjen vainot pakanallisen Rooman aikana eivät ole verrattavissa vainoihin paavi-Rooman aikana. Niitä ei ollut niin monta, ne olivat enemmän rajoitettuja laajuudeltaan eivätkä olleet niin kovin vaikeita. Aikaisempien kristittyjen puolelta kerrotaan, että useimmat niistä Rooman tuomareista, jotka maakunnissa toimivat keisarin tai senaatin valtuuttamina ja joiden käsissä oli valta elämän ja kuoleman yli, käyttäytyivät sivistyneiden ja hyvin kasvatettujen miesten lailla, jotka kunnioittivat oikeuden periaatteita. He kieltäytyivät usein epämiellyttävästä vainoamisesta. He epäsivät syytökset kristittyjä vastaan ylenkatseella (kuten Pilatus ja Herodes koettivat tehdä Herraamme nähden — Luuk. 23:14-16,20,22; Matt. 27:24) tai esittivät syytetyille kristityille laillisia keinoja, joilla he voisivat päästä asiasta. Useimmin, jos vaan oli mahdollista, käyttivät he valtaansa auttaakseen kristittyjä kuin sortaakseen heitä; ja pakanalliset tuomioistuimet olivat usein heidän varmin pakopaikkansa heidän juutalaisia syyttäjiänsä vastaan.<sup>8</sup> Julma vaino ilkeämielisen hirmuvaltiaan, Neron, aikana, joka antoi polttaa muutamia kristittyjä, kääntääkseen yleisön epäluulot itsestään, on pimeimpiä lehtiä pakanallisen Rooman historiassa. Mutta hänen uhriensa olivat verrattain harvat. Pakanallisen vainon kohteina ei ollut yhteiskuntia, vaan yksityisiä ihmisiä. Nämäkin, johtavien edustajien vainoamiset eivät johtuneet mistään varmasta, kumoamattomasta päätöksestä hallituksen puolelta vastustaa kristinuskoa, vaan ne olivat ennemmin seurauksia hillittömistä, taikauskon aiheuttamista levottomuuksista kansan keskuudessa, jonka äänekkaita vaatimuksia viranomaiset pitivät välttämättömänä totella rauhan ja järjestyksen hyväksi. Useita esimerkkejä tästä tulee esille sekä apostoli Paavalin että muitten apostolien elämän juoksussa. Katso Apt. 19:35-41; 25:24-27; 26:2,3,28. Laajimmatkin vainot Rooman keisarien aikana eivät kestäneet kauan, paitsi Diokletianuksen aikana, joka kesti vaihtuvalla kiivaudella kymmenen vuotta. Näiden vainojen välillä oli usein pitkät ajat rauhaa ja lepoa. Keisarien aikana ei kristinuskoa, vaikka olikin vainojen ahdistama, kokonaan hävitetty, vaan se saattoi, niin kuin olemme nähneet, iloita suuresta edistymisestä.

Miten erilaiset olivatkaan paavikunnan vainot, jotka eivät ainoastaan käyneet käsiksi etevimpiin vastustajien joukosta, vaan heihin kaikkiin, ja jonka vainot eivät kestäneet ainoastaan muutamia kuukausia, vaan taukoamatta! Se, mikä pakanallisten keisarien aikana oli ollut ohimenevän vihan tai raivon purkausta, järjestettiin paavien aikana säännölliseksi järjestelmäksi, jota uskonvimmia ja vehkeilevä kunnianhimo elähdyttivät — ja saatanallinen uutteruus, tarmo ja julmuus innostutti, joka ei löydä vertojaan ihmiskunnan historiassa. Luopunut seurakunta pani pois hengen miekan ja tarttui valtion käsivarteen ja käänsi sen lihalliset aseet säälimättömällä raivolla jokaista heikompaan vastustajaa kohti, joka oli sen kunnianhimon tiellä; sen liehakoidessa, imarrellessa ja pettäessä niitä, joilla on valta, kunnes se voitti heidän suosionsa ja luottamuksensa ja anasti heidän paikkansa ja valtuutensa.

Sekä pakanaisuus että kerettiläisyys joutuivat silloin vainon kohteiksi — etenkin viimeksi mainittu. Nk. kristillinen papisto, sanoo Edgar ”tulkitse väärällä tavalla juutalaisen perimätiedon lakeja ja juutalaisen historian tapahtumia, herättääkseen epäkristillisellä ja halpamaisella tavalla vainon pahan hengettären kreikkalaisen ja roomalaisen [pakanallisen] taikauskon jäännöistä vastaan... He repivät alas monijumalisuuden vanhan raken-

---

8 Gibbon, II Nid. siv. 31-33.

nuksen ja käyttivät sen tulot kirkon, valtion ja sotilaskunnan hyväksi... Pakanuus karkotettiin Rooman alueelta... Pakko astui ylipäänsä vakaumuksen sijaan ja kauhu evankeliumin sijaan. Oikein hävettää lukea eräästä Symnachukselta ja Libaniuksesta, noista kahdesta pakanallisesta puhujasta, miten he kehottavat puhumaan järjelle ja käyttämään todistelua uskontoa levitettäessä, kun taas eräs Teodosius ja eräs Ambrosius, kristillinen keisari ja kristillinen piispa, vaativat väkivaltaa ja pakottamista.”

Kun Konstantinista tuli Rooman yksinvalti, oli hän halukas suvaitsemaan kaikkia uskontoja, niin kuin näkyy Mediolanumin kokouksen kuuluisasta julistuskirjasta, joka myönsi uskonnonvapauden jokaiselle yksityiselle henkilölle Rooman valtakunnassa. Kristillisen seurakunnan, joka niin kauan oli ikävöinyt vapautta edellisten vainojen aikana, olisi luullut tervehtivän sellaista askelta ilolla, mutta niin ei ollut asianlaita. Kristinuskon oikea henki oli mennyttä, ja kirkon päämäärä oli nyt niin pian kuin mahdollista korottautua tukahduttamalla jokainen vapauden kipinä ja saattamalla kaikki allensa. Siten, sanoo Gibbon<sup>9</sup>, ”onnistui hänen [Konstantinin] kirkollisten palvelijoidensa pian vähentää tuomarien puolueettomuutta ja herättää käännyttäneiden intoa... ja hän sammutti rauhan ja suvaitsevaisuuden toivon sillä hetkellä kun hän kokosi kolmesataa piispaa palatsin muurien sisälle.” Keisari houkuteltiin julistamaan, että ne, jotka asettuivat tämän pappisjoukon mielipiteitä vastaan uskonasioissa, saisivat valmistautua kiireelliseen maanpakoon. Ja heidän päätöksillään selitettiin olevan jumalallinen valta. Suvaitsemattomuuden henki kasvoi katkeraksi ja säälimättömäksi vainoksi. Konstantin julkaisi kaksi rangaistuslakia kerettiläisyyttä vastaan, ja hänen esimerkkiänsä seurasivat hänen seuraajansa – Valentinianus, Gratianus, Theodosius, Arkadius ja Honorius. Theodosius julkaisi viisitoista, Arkadius kaksitoista ja Honorius kokonaista kahdeksantoista tällaista asetusta. Nämä ovat otetut theodosianiseen ja justinianiseen lakikokoelmaan, papillisille ja keisarillisille laatijoille häpeäksi.

Se, mitä Antikristus suvaitsi kutsua kerettiläisyydeksi (jossa oli paljon totuutta ja oikeaa, joka koetti säilyttää jalansijaa) luettiin epäuskoa pahemmaksi, ja molempia vastustivat kuninkaat, keisarit ja jumaluusoppineet; ja inkvisitioni vainosi molempia, etenkin ensin mainittua. Kun noin kahdennentoista vuosisadan alussa tieteiden elpyminen alkoi, ja ihmiset alkoivat herätä ”pimeiden aikojen” unesta ja rauhottomista unista, tunsivat ne, joiden mielistä totuus ei vielä kokonaan ollut häipynyt, kehotusta toimintaan, ja totuuden lippu korotettiin vastustamaan Antikristuksen karkeimpia eksytyksiä. Silloinpa Antikristuksen vainoamishenki heräsi raivoissaan toimintaan musertaakseen vastustuksen.

Kuninkaat ja ruhtinaat, jotka pelkäsivät valtaistuintensa turvallisuutta, jos he jollain tavalla olivat joutuneet paavin epäsuosioon, ja joiden valtakunnat saatettiin panna pelätyn pannaan julistuksen alaisiksi, jos he taikka heidän kansansa kieltäytyivät ehdottomasti tottelemasta paavin käskyjä, saivat valalla vanhoa juurineen hävittävänsä kerettiläisyyden ja heitä kehoitettiin puhdistamaan maanäärensä kerettiläisestä väärennyksestä tiluksiensa kadottamisen uhalla; ja ne aatelismiehet, jotka laiminlöivät antaa apuansa vainoamisessa, kadottivat sen kautta läänityksensä. Kuninkaat ja ruhtinaat eivät sen



tähden vitkastelleet totellessansa paavikunnan käskyjä, ja aatelismiehet ja heidän seuralaisensa olivat heidän käytettävinsä, valmiina auttamaan hävittämistyössä.

Ennen tätä heräämistäkin, jo vuonna 630, pakotti Toledon kirkolliskokous Espanjan kuninkaan valtaistuimelle noustessaan vannomaan, ettei hän tule suvaitsemaan minkäänlaisia kerettiläisiä alamaisia Espanjan maanäärissä, ja selitti, että se hallitsija, joka rikkoisi sellaisen valan, olisi ”kirottu iankaikkisen Jumalan kasvojen edessä ja tulisi polttoaineeksi iankaikkiselle tulelle.” Mutta sellaisten vaatimusten kauhea sisältö nähtiin täydellisemmin, kun herääminen alkoi ja Antikristus oli saavuttanut valtansa huipun.

Oxfordin neuvosto jätti vuonna 1160 erään valdolaissiirtolaisseurueen, joka oli matkustanut Gascognesta Englantiin, maalliselle vallalle rangaistavaksi. Kuningas Henrik II antoi sen johdosta julkisesti piestä heitä, miehiä ja naisia, polttaa merkin heidän poskeensa tulikumalla raudalla, ja ajaa heidät puolialastomina ulos kaupungista keskelä talvea; eikä kukaan saanut osoittaa heille sääliväisyyttä tai tehdä heille pienintäkään palvelusta.

Fredrik, Saksan keisari, tuomitsi vuonna 1224 kaikenlaisia kerettiläisiä elävinä roviolta poltettaviksi, heidän omaisuutensa menetetyksi, ja heidän jälkeen tulevaisensa, jos eivät tulisi vainoojiksi, kunniattomiksi. Ludvig, Ranskan kuningas, julkaisi vuonna 1228 lakeja kerettiläisyyden hävittämisestä, ja ne pantiin ankaruudella täytäntöön. Hän pakotti Raimondin, Toulousen kreivin, alkamaan hävityssodan kerettiläisiä vastaan alueellaan, eikä siinä saisi sääliä ystävää tai aatelismiestäkään.

Sen vallan ensimmäinen anastus, joka asteittain kehittyi paavikuntajärjestelmäksi, tapasi vastustusta; mutta tämä vastustus tuli ainoastaan muutamien harvojen uskollisten puolelta, joilla oli hyvin vähän vaikutusvaltaa siihen maailmallismieliseen, kaikkinielävään hyökyaaltoon, joka syöksyi seurakunnan yli. Muutamat, kun he huomasivat eksytyksen, vetäytyivät kaikessa hiljaisuudessa luopumisesta palvelukseen Jumalaa omantuntonsa mukaisesti, vainonkin uhalla. Erityisesti huomattavat näistä olivat muutamat, joita jäljestäpäin nimitettiin valdolaisiksi, albigenseiksi, wykliifläisiksi ja hugenoteiksi. Näillä oli, vaikka saivat eri nimiä, niin paljon kuin voimme arvostella, yhteinen alkuperä ja yhteinen usko. ”Valdolaisuus”, sanoo Rainerous (3:4), huomattu inkvisiittori kolmannelta vuosisadalla, ”on vanhin kerettiläisyys; ja on muutamien luulojen mukaan ollut olemassa aina [paavi] Sylvesterin päivistä asti, ja toisten mukaan apostolien päivistä asti.” Sylvester oli paavina, kun Konstantin oli keisarina ja tunnustautui kristinuskoon; ja siten näemme, ettei totuus ole ollut ilman edustajia, aina alusta alkaen; ja vaikka olivatkin halpoja ja vähäpätöisiä, asettuivat he rohkeasti vastustamaan paavikuntaa, ja paavin oppeja kiirastulesta, kuvien palveluksesta, pyhimyksien rukoilemisesta, Neitsyt Marian palvelemisesta, kuolleiden edestä rukoilemisesta, transsubstantiationista (leivän ja viinin muuttamisesta Kristuksen ruumiiksi ja vereksi), pappien naimattomuudesta, synninpäästöstä, messuista jne. hyljäten pyhiinvaellukset, juhlat, pyhän savun polttamisen, hautaamisen vihittyyn maahan, vihkiveden käytön, pappispuvun, munkkilaitoksen ym. ja pitivät kiinni siitä, että oli omistettava pyhän Raamatun oppi Rooman kirkon perimätietojen ja vaatimusten sijasta. He katsoivat paavin olevan kaikkien eksytysten lähteen ja väittivät, että syntien anteeksiantaminen saadaan ainoastaan Jeesuksen ansion kautta.

Näiden ihmisten usko ja teot olivat askel uskonpuhdistukseen päin ja eksytysten vastustamista aikoja ennen Lutherin päiviä; ja heitä ja muita, jotka vastustivat katolilaisuutta, ajettiin takaa, vihattiin, ja paavin tiedustelijat vainosivat heitä raivolla, joka ei tietänyt minkäänlaisesta armahtavuudesta. Lukuisimmat protestantit, jotka vastustivat paavikuntaa, olivat valdolaiset ja albigensit; ja kun tieteellinen herääminen kolmannelta vuosisadalla tuli, loisti totuus esille pääasiallisesti näiden joukosta, vaikka se heijastui ja lausuttiin selvemmin Wycliffin, Hussin, Lutherin ja muiden kautta. Ja heidän oppinsa, joita koruttomuus, siveellisyys ja yksinkertaisuus kannattivat, loistivat sitä kirkkaammalla valolla silloista korotettua paavikunnan suurenmoista ylpeyttä ja huutavaa epäsiiveellisyyttä vastaan.

Juuri silloin paavit, kirkolliskokoukset, jumaluusoppineet, kuninkaat, ristiretkelijät ja inkvisiittorit yhdistivät perkeleellisen voimansa hävittääkseen jokaisen vastustajan ja sammuttaakseen sarastavan valon. Paavi Innocentius III lähetti ensin lähetyssaarnaajia niihin piireihin, joissa albigensien opit olivat voittaneet jalansijaa, saarnaamaan roomalaista oppia, tekemään ihmetöitä jne., mutta kun hän huomasi nämä ponnistukset turhaksi, julisti hän ristiretken heitä vastaan ja tarjosi kaikille, jotka tahtoivat ottaa osaa siihen, anteeksiannon kaikista synneistä ja matkapassin suoraan taivaaseen tarvitsematta kulkea tietä kiirastulen kautta. Täysin uskoen, että paavilla oli valta antaa luvatut palkinnot, kokoontui puoli miljoonaa miestä Ranskasta, Saksasta ja Italiasta – ristin lipun ympärille katolisuuden puolustukseksi ja kerettiläisyyden hävittämiseksi. Nyt seurasi sotien ja piirityksien sarja, jota kesti yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Beziers'in kaupunki vallattiin väkiryynnäköllä vuonna 1209, ja asukkaat, luvultaan kuusikymmentätuhatta, tapettiin ikään tai sukupuoleen katsomatta miekalla, useiden historiankirjoittajain kertomusten mukaan. Niiden veri, jotka pakenivat kirkkoihin ja jotka pyhät (?) ristiritarit siellä murhasivat, juoksi alttarien ympärillä ja tulvi kaduilla.

Vuonna 1211 piiritettiin Lavaur. Maaherra ripustettiin hirsipuuhun, ja hänen puolisonsa heitettiin kaivoon ja ruhjottiin kivillä. Asukkaat tapettiin ilman erotusta; neljäsataa poltettiin elävinä. Languedokin kukoistava maakunta hävitettiin, sen kaupungit poltettiin ja sen asukkaat laastiin pois tulella ja miekalla. Satatuhatta albigensia lasketaan kaatuneen yhtenä päivänä; ja heidän ruumiinsa pantiin läjiin ja poltettiin.

Kaikki nämä kauheat verityöt ja häpeällisyydet toimitettiin uskonnon nimessä: Jumalan ja kirkon kunniaksi, kuten julkisesti selitettiin, mutta todellisuudessa Antikristuksen ylläpitämiseksi, hänen, joka istui Jumalan temppelissä [seurakunnassa] ja näytti olevansa jumala – mahtava henkilö – joka kykeni voittamaan ja tuhoamaan vihollisensa. Papisto kiitti Jumalaa hävitystyöstä, ja kiitoslaulu Jumalalle Lavaurin ihanasta voitosta sepitettiin ja laulettiin. Beziersin kauheaa verilöylyä pidettiin taivaan näkyväisenä tuomiona albigenssiläisten kerettiläisyydestä. Ristiretken osanottajat olivat aamulla jumalanpalveluksessa, ja viettivät lopun osaa päivästä Languedok'in hävittämisessä, ja sen asukasten murhaamisessa.

On kumminkin muistettava, että näitä julkisia ristiretkiä albigenssejä ja valdolaisia vastaan tehtiin ainoastaan koska nk. ”kerettiläisyys” oli voittanut vahvan jalansijan näiden yhdyskuntien melkoisissa osissa. Olisi suuri erehdys otaksua, että ristiretket olivat

ainoat vainot: tuo äänetön, alituinen yksityisten musertaminen, jota yhteenlaskettuna saatettaisiin laskea tuhansissa, koko paavikunnan laajalla alueella, jatkui tasaisesti — hävittäen korkeimman pyhiä.

Kaarle V, Saksan keisari ja Espanjan ja Alankomaitten kuningas, vainosi uskonpuhdistuksen ystäviä kaikkialta laajassa valtakunnassa. Vorms'in valtiopäivien tukemana julisti hän Lutherin ja hänen puoltajansa ja hänen kirjansa pannaan; ja tuomitsi kaikki, jotka auttaisivat Lutheria tai lukisivat hänen kirjojansa, menettämään omaisuutensa ja valtion pannaan ja maankavallusrangaistukseen. Alankomailla olivat ne, jotka liittyivät Lutheriin, mestattavat ja naiset elävinä haudattavat tai, jos olivat uppiniskaisia, roviolla poltettavat. Vaikka tämä summittainen laki keskeytettiin, jatkui kumminkin kuolemantyö kaikissa kauheissa muodoissaan. Alban herttua kehui mestanneensa 18 000 protestanttia kuudessa viikossa. Paolo laskee ne, jotka Alankomailla mestattiin uskonsa tähden 50 000:ksi; ja Grotius ilmoittaa belgialaisten marttyyrien luvun olleen 100 000. Kaarle kehotti kuolinvuoteella ollessaan poikaansa Filip II jatkamaan ja päättämään hänen alkamansa työn: kerettiläisten vainoamisen ja hävittämisen — jota neuvoa Filip ei ollut hidas seuraamaan. Hän yllytti ja lietsoi raivolla vainoamishenkeä ja lähetti protestantteja erotuksetta ja armotta liekkeihin.

Ranskan kuninkaat Frans ja Henrik seurasivat Kaarlen ja Filipin esimerkkiä innossaan katolilaisuuden hyväksi ja kerettiläisten hävittämiseksi. Verilöylyt Merindol'issa, Orange'ssa ja Pariisissa ovat voimakkaita esimerkkejä heidän innostaan Antikristuksen asialle. Verilöylyn toimittaminen Merindol'issa, jonka Ranskan kuningas suunnitteli ja Ranskan parlamentti hyväksyi — uskottiin sen presidentille, Oppeda'lle suoritettavaksi. Valtakirjansa nojalla sai presidentti tappaa kansan, polttaa kaupungit, hajottaa maahan valdolaisten linnoitukset, joita valdolaisia asui suuret määrät tällä seudulla. Roomalaiskatolilaiset historiankirjoittajat myöntävät, että tämän valtakirjan nojalla tuhansia, miehiä, naisia ja lapsia surmattiin, kaksikymmentäneljä kaupunkia hajotettiin raunioiksi, ja maa jäi autioksi ja hävitetyksi. Miehiä, naisia ja lapsia pakeni metsiin ja vuorille löytääkseen siellä turvaa. Heitä ajettiin takaa ja tapettiin miekalla. Monia, jotka jäivät kaupunkeihin, tapasi sama tai vielä vaikeampi kohtalo. Viisisataa naista viskattiin erääseen latoon, joka sytytettiin, ja kun muutamat heistä hyppäsivät ulos akkuna-aukoista, otettiin heidät vastaan peitsenkärjillä. Naisia raiskattiin, ja lapsia murhattiin vanhempiansa nähden, heidän voimatta tehdä mitään suojellakseen niitä. Muutamia syöstiin alas jyrkänteiltä ja toisia kuljetettiin alastomina katuja pitkin.

Verilöyly Orange'ssa vuonna 1562 oli samanlainen kuin Merindol'issa ja katolilaiset historiankirjoittajat kuvaavat sitä hyvin tarkasti. Paavi Pius IV:nen lähettämä italialainen sotajoukko määrättiin surmaamaan miehiä, naisia ja lapsia; ja käskyjä noudatettiin kauhealla julmuudella. Aseettomat kerettiläiset tapettiin miekoilla, syöstiin alas kallioilta, heitettiin koukkujen ja tikarien terille, hirtettiin, paistettiin hiljaisella tulella, ja annettiin alttiiksi kaikenlaiselle häpeälle ja kidutukselle.

Pariisiin verilöyly Pyhän Bartholomeuksen päivänä, elokuun 24. päivänä 1572 oli julmuudessaan samanlainen kuin Merindol'in ja Orange'n, mutta se oli suurempi ja laajempi. Tätäkin verilöylyä ovat katolilaiset historiankirjoittajat kuvanneet, joista eräs,

Thuanus, mainitsee sen ”rajuna julmuutena, johon ei löydy vertaa koko entisenä aikana.” Myrskykellon soiminen keskiyön aikana elokuun 23. päivänä oli hävitystyön ilmoitusmerkki, ja kauhistuttavat näytökset Merindol’issa ja Orange’ssa uudistettiin jälleen vihatuista hugenotteja vastaan. Seitsemän päivää kesti kuolemankarnevaali; veri tulvi kaupungissa; surmatut pinottiin linnanpihalle, ja kuningas ja kuningatar katselivat niitä mitä suurimmalla mielihyvällä. Amiraali Colignyn ruumista kuljetettiin pitkin katuja, ja Seine joki oli täynnä uivia kuolleita ruumiita. Tiedonannot kuolleiden luvusta vaihtelevat 5 000:sta 10 000:een. Hävitys ei rajoittunut ainoastaan Pariisiin, vaan levisi laajalle ympäri Ranskan valtakunnan. Päivää ennen oli erityisiä sanansaattajia lähetetty joka taholle käskemään yleisen verilöylyn toimeenpanemista hugenotteja vastaan. Samoja kohtauksia sattui siis melkein kaikissa maakunnissa, ja kuolleiden luku arvioidaan 25 000:sta 70 000:een.

Näistä kauheista verinäytelmistä oli Antikristuksella mitä suurin tyydytys. Paavi ja hänen hovinsa olivat haltioissaan riemusta katolilaisuuden voitosta valdolaisuudesta Merindol’issa, ja jumalaton Oppeda sai nimen ”uskon puolustaja ja kristinuskon sankari”. Ranskan kuningas saapui messuun ja toimitti siellä juhlallisen kiitoksen voitosta ja hugenottien mestaamisesta Pariisissa. Tämä väkivaltasurma, jonka Ranskan kuningas, parlamentti ja roomalaiskatoliset alamaiset hyväksyivät, tapahtui luultavasti paavin ja paavin pappisvallan suoranaisestä kehotuksesta. Se, että he suuressa määrässä ainakin hyväksyivät sen, ilmenee siitä, että uutinen otettiin vastaan suurella riemulla paavin hovissa. Paavi Gregorius XIII meni suuressa juhlakulkueessa Pyhän Ludvigin kirkkoon kantamaan Jumalalle kiitosta ihmeellisestä voitosta. Hän julisti samassa riemuvuoden ja lähetti lähettilään Ranskan hoviin, joka paavin nimessä ylisteli ”sitä urotyötä, jota kauan oli ajateltu ja onnellisesti oli suoritettu uskonnon hyväksi.” Kuningas lyötti muistorahan verilöylyn muistoksi, jossa oli kirjoitus: ”*Pietas excitavit justitiam*” – hurskaus herätti oikeuden.

Muistoraha tapahtuman muistoksi lyötiin myös paavin rahapajassa paavin käskystä. Eräs näistä on näytteillä Memorial Hall’issa Filadelfiassa. Sen toisella puolella on korkokuva paavista, ja seuraava kirjoitus lyhennettynä: ”Gregorius XIII, Pontifex Maximus Anno I,” – ensimmäinen hänen paavinvaltansa vuosi, so. 1572. Toisella puolella on kuvattuna hävityksen enkeli, jonka vasemmassa kädessä on risti ja oikeassa miekka, ja sen edessä näkyy joukko maahan kaadettuja hugenotteja ja pakenevia miehiä, naisia ja lapsia, joiden kasvot ja ruumiinasennot ilmaisevat kauhua ja epätoivoa. Sen alla ovat sanat ”*Ugonottorum Strages 1572*” – ”Hugenottien surmaaminen 1572.”

Pärtylinpäivän yötä kuvaava taulu ripustettiin Vatikaaniin. Sen yläpuolella oli koriste, johon latinaksi oli kirjoitettu sanat, jotka merkitsevät: ”Paavi hyväksyy Coligny’n kohtalon.” Coligny oli eräs hugenottien etevä johtaja ja ensimmäisiä niistä, jotka kaatuvat. Kun hänet oli surmattu, erotettiin pää ruumiista, ja lähetettiin kuningattarelle (joka antoi palsamoida sen ja lähetti sen voitonmerkkinä Roomaan), roskaväen laahatessa hänen ruumistaan pitkin Parisin katuja. Kuningasta kohtasi sen jälkeen katumuksen kauhut, joista hän ei toipunut milloinkaan. On kirjoitettu muistiin, että hän sanoi uskotulle lääkäriilleen: ”Minä en tiedä, mitä minulle on tapahtunut, mutta minun sieluani ja ruumistani värisyttää ikään kuin olisin kuumeessa. Jokainen silmänräpäys, valvoessani

tai nukkuessani, olen näkevinäni silvottuja ruumiita näyttäytyvän minulle kauhistuttavine, veren peittämine kasvoineen.” Hän kuoli kauheassa tuskassa, verisen hien peittämänä.

Vuonna 1641 julisti Antikristus ”uskonsodan” Irlannissa ja kehotti väestöä väkivallalla surmaamaan protestantteja kaikilla heidän valtassaan olevilla tavoilla. Hurmaantunut kansa kuunteli käskyä niin kuin Jumalan ääntä, eivätkä he hidastelleet toimittaessaan tehtäväänsä. Protestantista verta juoksi koko Irlannissa, taloja poltettiin poroksi, kaupunkeja ja kyliä hävitettiin melkein kokonaan. Muutamia pakotettiin murhaamaan omia sukulaisiansa ja sitten päättämään omat päivänsä, ja viimeiset sanat, jotka tulivat heidän korviinsa, olivat pappien vakuutukset, että heidän kuolin hätänsä oli ainoastaan alkua iankaikkisiin tuskiin. Tuhansia kuoli viluun ja nälkään koettaessaan paeta muihin maihin. Cavan’in kreivikunnassa oli tie kahdentoista englantilaisen peninkulman pituudelta kauttaaltaan tahrattu haavoitettujen pakolaisten verisillä jäljillä; hurjasti takaa-ajetut vanhemmat jättivät paetessaan kuusikymmentä lasta, ja selitettiin, että jos joku jollain tavalla auttaisi näitä pieniä, haudattaisiin heidät niiden rinnalle. Seitsemäntoista aikaihmistä haudattiin elävänä Fermaug’ssa ja seitsemänkymmentäkaksi Kilkenny’ssa. Yksistään Ulsterin maakunnassa tuli 154 000 protestanttia joko surmatuksi tai Irlannista karkotetuksi.

O’Niel, Irlannin pääpiispa, nimittää tätä, ”pyhäksi ja oikeudenmukaiseksi sodaksi”, ja paavi (Urbanus VIII) julkaisi erään käskykirjeen, päivätty toukokuussa vuonna 1643, jonka kautta hän takasi ”täydellisen ja ehdottoman synninpäästön” kaikille niille, ”jotka ritarillisesti ottivat osaa kerettiläisen tartunnan ruttotautihapatuksen hävittämisessä juuriaan myöten.”

### **Inkvisitio eli ”pyhä virka”**

Dominikukselle, inkivisionin johtavalle hengelle luetaan kunnian tämän helvetillisen laitoksen keksimisestä, vaikkakin Benediktus, joka haluaa antaa pyhälle Dominikukselle sen kunnian (?), että hän oli ollut ensimmäinen pääinkvisiittori, on epävarma kummassako tämä aate ensin heräsi, itse paavi Innocentiuksessako vai Pyhässä Dominikuksessako. Paavi Innocentius III alkoi sitä ensin toteuttaa vuonna 1204.

Pyhä Dominikus oli hirviö ilman minkäänlaista sääliväisyyden tunnetta, jonka suurimpana huvituksena näyttivät olevan onnettomien tuskat. Ristiretkellä albigenessejä vastaan johti ja kehotti hän risti kädessä pyhiä sotilaita murhaamaan ja hävittämään. Inkvisitio eli ”pyhä virka” on nykypäivänä roomalaiskatolisen kirkon oikeuslaitos, joka ottaa selvää, estää ja rankaisee kerettiläisyyttä ja muita rikoksia, jotka kohdistuvat Rooman kirkkoon.<sup>10</sup> Mutta Dominikuksen aikana ei sillä ollut laillista oikeuslaitosta, eivätkä kidutusasetkaan olleet päässeet siihen täydellisyyteen, jonka he sittemmin saavuttivat. Dominikus keksi kyllä ilman sellaisia koneitakin keinoja vääntääkseen niveliä sijoiltaan, raadellakseen hermoja ja haavoittaakseen uhriensa jäseniä, sekä polttaakseen paalussa niitä, joiden vakaumusta mikään muu ei ollut järkyttänyt, ja jotka eivät tahtoneet luopua uskostaan ja vapaudestaan.

---

<sup>10</sup> The Chair of St. Peter, siv. 589.

Paavi Innocentiuksen valtuuttamana rankaisemaan omaisuuden takavarikkoon ottamisella, maanpaolla ja kuolemalla niitä kerettiläisiä, jotka eivät tahtoneet ottaa vastaan hänen evankeliumiaan, yllytti Dominikus maallisia viranomaisia ja alempaa kansaa surmaamaan kerettiläisiä valdolaisten; yhdessä ainoassa tilaisuudessa jätti hän satakahdeksankymmentä albigenssia liekkeihin. Sellaisesta uskollisuudesta Antikristuksen palveluksessa hänet korotettiin pyhimykseksi, ja roomalaiskatolilaiset palvelevat ja rukoilevat häntä vielä tänäkin päivänä. Roomalainen breviario (rukouskirja) kiittelee, Dominikuksesta puhuen, ”hänen ansioitaan ja oppejaan, jotka valistivat kirkkoa, hänen nerokkuuttaan ja kunnollisuuttaan kukistaessaan talousilaiset kerettiläiset, ja monia hänen ihmetöitään, joihin kuului kuolleidenkin herättäminen.” Roomalainen missali eli messukäsikirja (joka käsittelee Herran ehtoollisen jakamiseen yhdistettyä jumalanpalvelusta) ylistelee hänen asioitaan ja rukoilee aineellista apua hänen välityksensä kautta. Tällä tavalla Antikristus yhä vielä kunnioittaa ja pitää arvossa uskollisia urhojaan.

Olisi aivan mahdotonta lyhykäisesti antaa riittävää käsitystä inkvisition kauhuista tai siitä hirveästä pelosta, joka kansalla oli sitä kohtaan. Niitä, jotka eivät äänekkäästi ylistäneet Antikristusta tai jotka uskalsivat tehdä huomautuksen hänen tapojaan vastaan, epäiltiin kerettiläisyydestä. Sellaisia saatettiin, ilman että heille siitä mitään edeltä käsin ilmoitettiin ja ilman minkäänlaista mahdollisuutta avunsaantiin lain puolelta, panna vankilaan rajattomaksi ajaksi, kunnes sopiva tilaisuus tutkimusta varten tuli – jolloin sekä syyttäjät että syytös olivat heille usein yhtä tuntemattomat. Näiden tutkimusten käsittely tapahtui salaisesti; ja kidutusta käytettiin usein tunnustusten pakottamiseen. Ne kidutuskeinot, joita käytettiin, olivat melkein kaikki liian julmia, että niitä olisi mahdollista uskoa tosiksi tänä vapaana aikana ja tässä vapaassa maassa; kumminkin on todistuksia, jotka vahvistavat näiden todellisuuden, joita eivät edes katolilaisetkaan historiantutkijat saata kieltää; ja kun he turhaan koettavat puolustella niitä, antavat he ainoastaan siten vahvistuksen todistuksille. Kidutuskoneet, inkvisitionin jäännökset, joita vielä on tallella, tekisivät kieltämisen, turhaksi. ”Pyhä virasto” käytti lääkäreitäkin valvomassa kidutusta ja lakkauttamaan sen, jos näytti luultavalta, että kuolema tekisi lopun kärsimyksistä. Uhrin sallittiin osaksi toipua, jotta kidutusta saataisiin jatkaa toisen, jopa kolmannenkin kerran. Tämä kidutus ei aina ollut rangaistusta kerettiläisrikoksesta; sen tarkoituksena oli ylipäänsä pakottaa syytetyt tunnustamaan, peruuttamaan tai kietomaan muita, aina asianhaarojen mukaan.

Aina nykyiseen vuosisataan asti, sen jälkeen kun inkvisitio oli kadottanut paljon kauhuistansa, oli se vielä hirvittävä. Napoleonin sotien kuvaaja mainitsee, kertoessansa kuinka hänen sotajoukkonsa valloittivat Toledon, ja miten silloin inkvisitiovankila avattiin sattumalta, seuraavaa:

”Haudat näyttivät avautuvan ja kalpeita haamumaisia olentoja astui esille kopeistaan, joista virtasi ulos haudan haju. Tuuheat, rinnalle riippuvat parrat ja kynnet, jotka olivat kasvaneet, kunnes olivat linnun kynsien tapaisia, rumensivat luurankoja, joiden rinnat ensi kerran moniin vuosiin vaivalla hengittivät raitista ilmaa. Monet heistä olivat muuttuneet raajarikkoisiksi, eteenpäin painunein päin ja käsivarret ja kädet riippuivat jyrkkinä ja voimattomina. He olivat olleet suljettuina luoliin, jotka olivat niin matalat, etteivät voineet seisoa suorina; ja kaikesta siitä hoidosta huolimatta, jota (kenttä) lääkärit heille omistivat, kuolivat monet heistä samana päivänä.

Seuraavana päivänä tutki kenraali Lassalle huolellisesti paikan useiden esikuntaupseeriensa seuraamana. Kidutusaseiden luku oli saanut tappotantereeseenkin tottuneet miehet kauhusta värisemään.

”Maanalaisen holvin eräässä sivusyvennyksessä, joka oli yksityisen tutkintosalin vieressä, seiso i eräs munkkien valmistama puukuva esittäen neitsyt Mariaa. Kullattu sädekehä ympäröi hänen päätään, ja oikeassa kädessä oli hänellä lippu. Ensi silmäyksellä näytti kaikista epäilyttävältä, että hänellä, silkkihameesta huolimatta, joka laskeutui hänen olkapäiltään syviin, laajoihin poimuihin, oli jonkinmoinen rintahaarniska. Lähemmin tarkasteltaessa huomattiin, että etupuoli ruumista oli täynnä erittäin teräviä nauvoja ja pieniä, kapeita veitsenteriä, molempien lajien kärjet käännettyinä katsojiin päin. Käsivarsissa ja käsissä oli niveliä, ja koneisto väliseinän takana pani kuvan liikkeeseen. Eräs inkvisition palvelijoista pakotettiin kenraalin käskystä panemaan kone, niin kuin hän sitä kutsui, käymään. Kun kuva ojensi käsivartensa, ikään kuin hellästi painaakseen jonkun sydäntään kohti, annettiin erään puolalaisen grenatöörin täyteläisen laukun palvella elävän uhrin sijasta. Kuva syleili sitä lujemmin ja lujemmin ja kun mies jälleen käskystä antoi kuvan hellittää käsivartensa ja asettua entiseen asentoonsa, oli laukku kahden tai kolmen tuuman syvyydeltä läpipistetty ja jäi riippumaan nauloihin ja veitsenteriin.”

Kaikenlaisia ”venytyslaitteita” keksittiin ja käytettiin kidutuskeinoina. Erästä yksinkertaisempaa tapaa selitetään seuraavasti: Kun uhrilta oli riisuttu kaikki vaatteet, sidottiin käsivarret selän taakse kovalla nuoralla, josta hänet sitten nostolaitteen avulla nostettiin ylös, niin etteivät hänen jalkansa, joihin oli kiinnitetty painoja, tavanneet lattiaa. Onneton laskettiin monet kerrat alas, ja vedettiin jälleen äkillisellä nykäyksellä ylös, jonka kautta hänen käsivartensa ja jalkansa vääntyivät sijoiltaan, nuoran, jolla hän oli ripustettu, leikattaessa syvälle hänen värisevään lihaansa, aina luihin asti.

Eräs muisto sellaisista Kristuksen nimessä tehdyistä kauheuksista tuli äskettäin yleisön tietoon. Erään raamattuseuran paino huoneisto Roomassa alkoi tulla liian ahtaaksi, jonka vuoksi vuokrattiin suuri huone läheltä Vatikaania. Iso ja omituinen rengas katossa veti huomion puoleensa ja tutkimuksien kautta kävi ilmi, että se huone, jossa nyt painetaan Raamattua – ”hengen miekkaa, joka on Jumalan sana”, jonka kautta Antikristus jo on tehty ”voimattomaksi” sortamaan ja hävittämään pyhiä – on juuri sama huone, jota inkvisitio käytti kidutushuoneena; rengasta katossa oli nähtävästi käytetty venyttämään monta suukapulalla varustettua vankiraukkaa.

Ne, jotka oli havaittu kerettiläisiksi, tuomittiin usein niin kutsuttuun ”uskonnonpannaan”. Kirkkohallitus jätti tuomitun maalliselle vallalle, papiston teeskennellessä armahtavaisuutta, rukoillessa maistraattia osoittamaan laupeutta syytettyä kohtaan, ja ristiä kohottaen vannottivat uhria peruuttamaan ja pelastamaan nykyisen ja tulevan elämänsä. Maistraatin henkilökunta näytteli hyvin osaansa eivätkä osoittaneet minkäänlaista armahtavaisuutta, paitsi sellaisia kohtaan, jotka peruuttivat; he voittivat sillä tavalla arvonimet ”uskon puolustaja”, ”kerettiläisten hävittäjä” ja niitä seuraavat siunaukset. Tuomittu ”kerettiläinen” talutettiin, puettuna keltaiseen nuttuun, joka oli kirjavaksi kirjailtu koirien, käärmeiden, liekkien ja perkeleiden kuvilla, mestauspaikalle, sidottiin paaluun ja jätettiin liekeille alttiiksi.

Torquemada, toinen pääinkvisiittori, oli huomattava esimerkki Antikristuksen hengestä. Roomalaiskatoliset kirjailijat myöntävät, että hän poltatti kymmenentuhatta

kaksisataakaksikymmentä (10 220) henkilöä, miehiä ja naisia, elävältä. Llorente, joka kolmen vuoden aikana oli inkvisitionin pääsihteerinä ja jonka käytettävänä siis oli asiakirjalliset todistukset, osoittaa vuonna 1817 julkaisemassaan selostuksessa (4 nidettä), että vuosien 1481 ja 1808 välillä, yksin tämän ”pyhän viraston” käskystä, ei vähemmän kuin 31 912 henkilöä poltettiin elävältä ja lähes 300 000 kidutettiin ja tuomittiin tekemään katumusrangaistuksia. Jokaisella katolisella maalla Euroopassa, Aasiassa ja Amerikassa oli inkvisitioninsa.

Emme tässä saata seurata Antikristuksen vainoja kaikkea sellaista kohtaan, joka näytti uskonnolliselta tai valtiolliselta vapaudelta. Lienee kylliksi sanoa, että tämä vaino ulottui kaikkiin maihin, joissa paavikunnalla oli jalansijaa — Saksaan, Hollantiin, Puolaan, Italiaan, Englantiin, Irlantiin, Skotlantiin, Ranskaan, Espanjaan, Portugaliin, Abessiniaan, Intiaan, Kuubaan, Meksikoon ja muutamiiin Etelä-Amerikan valtioihin. Tila ei salli meidän kertoa yksittäisiä tapauksia, joista ilmeni, että useat marttyyreistä todella olivat pyhiä ja sankareja, joilla hirmuisimpien kärsimystensä kestäessä oli kylliksi armoa avuksensa, jotka usein saattoivat, kuollessansa tuuma tuumalta, laulaa ylistys- ja kiitoslauluja totisen seurakunnan totiselle Päälle ja hänen tavallaan rukoilla vihollistensa edestä, jotka, niin kuin hän ennakolta oli sanonut, vainosivat heitä hänen tähtensä.<sup>11</sup>

Samasta syystä emme myöskään saata ruveta yksityiskohtaisesti kertomaan kaikista erilaisista julmista, iljettävistä, sydäntä särkevistä kidutuksista, joita muutamat Herran jalokivistä saivat kärsiä uskollisuudestaan vakaumustaan kohtaan. Ne, jotka nähtävästi perusteellisesti ovat tutkineet tätä ainetta, ovat laskeneet, että paavikunta viimeksi kuluneiden kolmentoista vuosisadan aikana suoraan tai välillisesti on aiheuttanut viidenkymmenen miljoonan ihmisen kuoleman. Ja varmasti saatetaan sanoa, että inhimillistä ja saatanallista nerokkuutta on jännitetty aivan äärimmäisyyteen asti uusien ja kauheiden kidutustapojen keksimiseksi Antikristuksen sekä valtiollisille että uskonnollisille vastustajille; viimeksi mainittuja — keretteläisiä vainottiin kymmenkertaisella raivolla. Paitsi tavallisimpia vainoamisen ja tappamisen muotoja, niin kuin venyttämistä, polttamista, veteen hukuttamista, miekalla hakkaamista, nälkää, nuolien ja pyssyjen kanssa ampumista, mieltivät pirulliset sielut millä tavoin saattaisivat vaikuttaa ruumiin herkimpiin ja arimpiin osiin, jotka parhaimmin tuntevat tuskallisinta kipua; sulatettua lyijyä kaadettiin korviin, kieli leikattiin poikki ja lyijyä kaadettiin suuhun; pyöriä, joihin oli kiinnitetty veitsenterä, järjestettiin niin, että uhrin hitaasti hakattiin kappaleiksi; hohtimia ja pihtejä kuumennettiin ja käytettiin ruumiin arkoihin osiin; silmiä puhkaistiin; sormien kynsiä nyhdettiin pois tulikuumilla raudoilla; reikiä porattiin kantapäihin, joista uhrin sitten sidottiin; toisia pakotettiin hyppäämään alas korokkeilta alempana kiinnitettyihin rautapiikkeihin, joissa he tuskista väristen hitaasti kuolivat. Toisten suut täytettiin ruudilla, joka sytytettyinä räjäytti heidän päänsä kappaleiksi; toisia taottiin kappaleiksi alasimilla; toisia kiinnitettiin palkeisiin ja pumpattiin heihin ilmaa, kunnes halkesivat; toisia tukahdutettiin kuoliaaksi oman silvotun ruumiinsa kappaleilla; toisia virtsalla, ulostuksilla ym.

---

11 Niille, jotka haluavat lähempiä tietoja näistä kauheista ajoista ja kohtauksista, suosittelemme: Maccaulayn, History of England, Motley'n, Dutch Republik. D'Aubigne'n History of the Reformation, Whiten, Eighteen Christian Centuries, Elliot on Romanism, ja Fox'in Book of Martyrs.



Toiset näistä pirullisista julmuuksista olisivat aivan uskomattomia, elleivät olisi niin varmasti todettuja. Ne näyttävät, mitenkä syvälle ihmissydän saattaa vajota pahuudessa; ja kuinka sokeiksi oikealle ja jokaiselle hyvälle tunteelle ihminen saattaa tulla väärän ja jäljitellyn uskonnon vaikutuksesta. Antikristuksen henki alensi ja teki maailman eläimelliseksi, samoin kuin totisen Kristuksen henki ja totinen Jumalan valtakunta olisi kohottanut ja jalostuttanut ihmisten sydämet ja teot; ja niin kuin ne tulevat tekemäänkin tuhatvuotiskautena. Tämä osoittautuu vähässä määrässä sivistyksen edistämässä ja oikeuden ja ihmisyyden lisääntyessä sen jälkeen kun Antikristuksen valta on alkanut vähentyä ja alettiin kuulla ja kuunnella Jumalan sanaa, vaikka vähänkin.

Emme todella saata ajatella mitään, joka olisi ollut enemmän omiaan pettämään ja sortamaan ihmiskuntaa. Jokaista turmeltunutta taipumusta ja jokaista langenneen ihmisen heikkoutta on käytetty hyväksi; jokaista alhaista intohimoa on kiihotettu ja koitettu käyttää eduksi, ja näiden intohimojen tyydyttämistä on palkittu. Tällä tavoin houkutteli ja voitti paavikunta uskolliset ystävänsä paheellisten joukosta, ja ne taas, joilla oli jalompi mielenlaatu, voitettiin toisella tavalla – ulkonaisen ja tekopyhän hurskauden, itsensäkieltämisen ja kristillisen rakkauden kautta, joka ilmeni heidän luostarilaitoksissaan, mutta jotka olivat omiaan johtamaan useita heistä pois hyveiden teiltä. Ylellisyyttä rakastavat ja turhamaiset saivat runsaan tyydytyksen sen loistoista ja juhlakulkueista, sen komeilusta ja uskonnollisista menoista, toimintahaluiset sen lähetystyössä ja ristiretkissä, irstailijat sen synninpäästössä, ja julmat tekopyhät sen toimenpiteissä vastustajain sortamiseksi.

Kauhulla ja ihmettelyllä kysymme itseltämme: Miksi kuninkaat ja ruhtinaat ja keisarit ja kansa ylipäänsä sallivat sellaisia ilkeyksiä? Miksi he eivät aikaa sitten nousseet ja kukistaneet Antikristusta? Vastaus on Raamatussa. (Ilm. 18:3): Kansat olivat juopuneet (huumaantuneet), ne olivat joutuneet pois suunniltaan juomalla sitä sekoitettua viiniä (väärän ja totisen opin sekoitusta), jota luopunut seurakunta heille antoi. Paavikunta petti heidät julkeilla väitteillään. Ja totta puhuen he ovat vasta osaksi heränneet tästä horroksesta, sillä vaikka kruunattujen päiden lähettiläät, polvistuessaan paavin edessä, eivät enää puhuttele häntä ”Jumalan Karitsana, joka ottaa pois maailman synnit,” eivätkä myöskään ajattele häntä ”Jumalana, jolla on kaikki valta taivaassa ja maan päällä,” eivät he kumminkaan likimainkaan huomaa sitä totuutta – että paavikunta on ollut ja on Saatanan tekemä, totisen valtakunnan jäljittely.

Kuninkaiden ja sotilasten väsyessä sellaiseen petomaiseen työhön, ei pyhä (?) pappisvalta väsynyt; ja me huomaamme, että yleinen kirkolliskokous Sienassa vuonna 1423 selitti, että syy kerettiläisyyden leviämällä maailman eri osiin oli inkvisiittorien leväperäisyydessä – Jumalan häpäisemiseksi, katolilaisuuden vahingoksi ja sielujen turmioksi. Ruhtinaita kehoitettiin, Jumalan laupeuden nimessä, kokonaan hävittämään kerettiläisyys, jos he tahtoisivat välttää Jumalan kosta; ja täydellinen synninpäästö luvattiin kaikille, jotka tahtoivat ottaa osaa hävitystyöhön tai hankkia aseita sitä varten. Nämä määräykset luettiin kirkossa joka sunnuntai. Ja ne roomalaiskatoliset jumaluusoppineet ja historian kirjoittajat, jotka käyttävät kynäänsä tuohon epäpyhään tarkoitukseen puhdistukseen, kannustaakseen ja ylistääkseen kerettiläisyyden vainoamista, eivät ole harvat. Bellarmine esimerkiksi selittää, että apostolit ainoastaan siitä syystä pidättäytyivät

kääntymästä maallisen vallan puoleen, kun ei heidän aikanaan ollut kristittyjä ruhtinaita. Tohtori Dens, kuuluisa roomalaiskatolilainen jumaluusoppinut, julkaisi jumaluusopillisen teoksen vuonna 1756, jota meidän päiviemme paavilaiset pitävät määräävänä auktoriteettina, erityisesti heidän oppikouluissaan, joissa sille annetaan samanlainen arvo kuin Blackstonille Englannin siviilioikeuteen nähden. Tämä teos huokuu kauttaaltaan vainoa. Se tuomitsee kerettiläisyyden suosijat menettämään omaisuutensa, maapakolaisuuteen ja vankeuteen, joilta elämä on riistettävä ja kristillinen hautaus kiellettävä.

Eräs vahvistetuista kirouskaavakkeista, joka on painettu paavin virastosta, ja jota on käytettävä protestantteja vastaan, kuuluu seuraavasti:

”Kirotkoon kaikkivaltias Jumala ja kaikki hänen pyhänsä heitä sillä kirouksella, jolla Perkele ja hänen enkelinsä ovat kirotut. Hävitettäköön heidät elävien maasta. Tulkoon kurjin kuolema heidän ylitsensä, ja astukoot elävinä pohjattomaan kuiluun. Hävitettäköön heidän siemenensä maan päältä; hukukoot he nälän, janon ja alastomuuden ja kaiken kurjuuden kautta. Olkoon heillä kaikki vaiva ja rutto ja kidutus. Kaikki mitä heillä on, olkoon kirottu. Olkoot he aina ja kaikkialla kirotut. Puhuen ja vaieten olkoot he kirotut. Sisältä ja ulkoa olkoot kirotut. Kiireestä kantapäähän olkoot kirotut. Soetkoot heidän silmänsä, tulkoont heidän korvansa kuuroiksi, tulkoont heidän suunsa mykäksi, tarttukoon heidän kielensä kitalakeen, älköön heidän kätensä toimiko, älköön heidän jalkansa astuko. Kaikki heidän ruumiinsa jäsenet olkoot kirotut. Olkoot kirotut seisoen tai maaten, nyt ja iankaikkisesti; ja sammukoon siten heidän valonsa Jumalan edessä tuomion päivänä. Tulkoont haudatuiksi koirien ja aasien kanssa. Nälkäiset sudet syökööt heidän ruumiinsa. Perkele ja hänen enkelinsä olkoot heidän seuralaisensa iankaikkisesti. Amen, Amen; tapahtukoon niin, tapahtukoon niin.”

Tämä on paavilaisuuden henki; ja kaikki joilla on totinen Kristuksen henki, saattoivat helposti tuntea niin kurjan jäljittelyn.

Koska opin eksytykset ovat kaikkien näiden elämän eksytyksien perustuksena, on epäilemätöntä, jos vaan asianhaarat taasen olisivat suotuisat, ja koska opit ovat muuttumattomat, että niiden paha henki ja pahat hedelmät saattaisivat uudelleen piankin esiintyä samanlaisissa vääryyden, sorron, taikauskon, tietämättömyyden ja vainon ilmenemismuodoissa; ja kaikkia ajateltavissa olevia keinoja käytettäisiin tuon jäljitellyn Jumalan valtakunnan ennalleen asettamiseksi, säilyttämiseksi ja laajentamiseksi. Todistaaksemme tätä esitämme muutamia tapahtumia, jotka äskettäin sattuivat tulemaan tietoomme:

Ahuehuetlannissa, Guerrorossa, Meksikossa murhasivat alkuasukkaat kylmäverisesti erään maassa syntyneen protestanttisen lähetyssaarnaajan, nimeltä Aabraham Gomez'in ja kaksi apulaista elokuun 7. päivänä vuonna 1887 erään roomalaisen papin, isä Vergaran aloitteesta, jonka kerrotaan edellisenä päivänä messujumalanpalveluksessa kehottaneen kansaansa antamaan varoittavan esimerkin tuon Saatanan palvelijan suhteen, joka oli tullut heidän keskuuteensa; lisäten, että he aivan turvallisesti saattaisivat ”tappaa hänet” ja luottaa saavansa suojelusta poliisipäälliköltä samoin kuin papiltakin. Papin sana oli laki tuolle tietämättömyyteen ja pimeyteen vajonneelle kansalle ja maallisille viranomaisille. Lähetyssaarnaajarakaukan silvottua ruumista laahattiin läpiammuttuna ja rikkihakattuna pitkin katuja, kaikenlaisen ilkeämielisyyden esineenä, varoitukseksi muille. Mitään hyvitystä ei tästä voitu saada.

New yorkilainen lehti Independent kiinnitti huomion tähän veriseen murhanäytelmään, johon Freeman, eräs vaikutusvaltainen roomalaiskatolinen lehti New Yorkissa antoi seuraavan vastauksen:

”He [protestanttiset lähetyssaarnaajat] näkevät kunniallisten ihmisten polvistuvan Angeluksen soudessa ilmestyksen ja ihmiseksi tulemisen kunniaksi. Raamattu, sanovat he, tulee pian poistamaan sellaisen ’taikauskon’. Kynttilä palaa Jumalan äidin kuvan edessä. ’Haa!’ huutaa lähetyssaarnaaja, ’me tulemme kohta opettamaan pimitettyä kansaa, hävittämään tämän vertauskuvan!’ ja niin edespäin. Jos muutamien harvojen tämänlaisten lähetyssaarnaajien murhaaminen pitäisi toisia hänen kaltaisiaan kotonansa, olisimme melkein — me paavilaiset olemme niin pahoja! — valmiit sanomaan: ’Jatkakaa tanssimista; olkoon ilo ylimmillään!’”

Eräs pappi nimeltään C. G. Moule kertoo ikävän tapahtuman, joka on kierrellyt sanomalehdistössä, vainoista Madeirassa, jossa Robert Kelley ja ne, jotka hänen työnsä kautta olivat kääntyneet, jotka yhdessä lapsiensa kanssa, yhteensä lähemmä tuhatta henkeä, saivat kärsiä maanpakolaisuutta rangaistukseksi siitä, että olivat ottaneet vastaan hivenen totuutta.

Niin kutsutussa protestanttisessa Preussissa on pastori Thummel tullut vangituksi ”roomalaiskatolisen kirkon loukkaamisesta.” Hän oli julkaissut lentokirjasen, jossa hän arvosteli paavikuntaa, ja eräs ”loukkaavista” huomautuksista siinä oli, että paavikunta on luopumus, ”rakennettu taikauskolle ja epäjumalanpalvelukselle.”

Karolinin saaret olivat äskettäin riitakapulana Preussin ja Espanjan välillä, ja paavi antoi nimittää itsensä riidanratkaisijaksi, sovittamaan kiistaa. (Tässä on paljon, mikä muistuttaa hänen entistä valtaansa riidanratkaisijana eli kansojen korkeimpana tuomarina.) Paavi päätti asian Espanjan hyväksi. Sotalaiva, viisikymmentä sotilasta ja kuusi pappia lähetettiin samassa Espanjasta. Perille tultua otettiin Mr. Doane, amerikkalainen lähetyssaarnaaja, vangiksi, ja erotettiin kokonaan kääntyneistä ainoastaan siitä syystä, että hän kielsi jättämästä lähetystyötään ja omaisuuttaan papeille; ja näin sen tähden, että saaret nyt kuuluivat Espanjalle ja Espanja kuului paaville, eikä muuta kuin paavin uskontoa saatettu suvaita.

Eräs herrasmies, entinen roomalaiskatolinen, ja tekijän ystävä, kertoo, että hänen äskettäin matkustaessaan Etelä-Amerikassa, ryhdyttiin häntä viskaamaan kivillä, ja hänen täytyi paeta henkeään peläten, koska hän ei tahtonut paljastaa päätänsä eikä polvistua, roomalaisten pappien kulkiessa kaduilla ja kantaessa ristiä ja rippileipää. Ja eräs samanlainen tapaus, jolloin papit löivät, kansa räökkäsi kolmea amerikkalaista ja poliisit vangitsivat heidät Madridissa Espanjassa samanlaisesta rikoksesta, on epäilemättä usealla, jotka lukevat päivälehtiä, tuoreessa muistissa.

The Gonverted Gatholik (”kääntynyt katolilainen”) lainaa eräästä roomalaiskatolisesta lehdestä The Watchman (Vartija) St. Lousissa, Missourissa, seuraavaa:

”Protestanttilaisuus! Sen haluaisimme mestata ja neljäksi jaotella. Haluaisimme seivästä sen ja ripustaa sen variksenpesiksi. Haluaisimme repiä sen rikki pihdeillä ja polttaa sitä kuumilla raudoilla. Haluaisimme täyttää sen sulatetulla lyijyllä ja upottaa sen helvetin tuleen sadan sylen syvyyteen.”

Menneisyyden valossa katsottuna on hyvin luultavaa, että sellaisessa hengessä The Watchmanin toimittaja, jos hänellä vaan olisi valtaa, pian ulottaisi uhkauksensa ”protestanttilaisuudesta” protestanttisiin henkilöihin.

Barcelonassa Espanjassa poltettiin äskettäin hallituksen käskystä suuri luku Raamatuja — luonnollisesti Rooman kirkon aloitteesta. Seuraava, joka on käännetty Katolilaisesta lipusta, paavilaisuuden sikäläisestä äänenkannattajasta, osoittaa, että teko hyväksyttiin. Lehti sanoo:

”Jumalalle kiitos, että me vihdoin alamme palata niihin aikoihin, jolloin niitä, jotka levittivät kerettiläisiä oppeja, rangaistiin varoitukseksi muille. Pyhän inkvisitionin oikeusistuin on pian pystytettävä. Sen hallitus tulee olemaan ihanampi ja tulee saavuttamaan runsaampia tuloksia kuin menneisyydessä. Katolilainen sydämemme tulvi uskoa ja innostusta; ja ääretöntä iloa, jota tunnemme, kun alamme korjata hedelmiä nykyisestä taistelustamme, on mahdotonta kuvailla. Mikä ilonpäivä onkaan meille, kun näemme kirkon vastustajain kieriskelevän inkvisitionin liekeissä!”

Kehottaakseen uuteen sotaretkeen kerettiläisyyttä vastaan, sanoo sama lehti: ”Uskomme olevan paikoillaan julkaista niiden pyhien miesten nimet, joiden käsien alla niin monet syntiset kärsivät, jotta hyvät katolilaiset kunnioittaisivat heidän muistoansa:

”Torquemadan kautta —

Elävältä poltettuja miehiä ja naisia .....	10220
Poltettuja in effigie .....	6840
Muihin rangaistuksiin tuomittuja .....	97371

”Diego Dezan kautta —

Elävältä poltettuja miehiä ja naisia .....	2592
Poltettuja in effigie .....	829
Muihin rangaistuksiin tuomittuja .....	32952

”Kardinaali Jeminez de Cisnerosin kautta —

Elävältä poltettuja miehiä ja naisia .....	3564
Poltettuja in effigie .....	2232
Muihin rangaistuksiin tuomittuja .....	48059

”Adrian de Florencian kautta —

Elävältä poltettuja miehiä ja naisia .....	1620
Poltettuja in effigie .....	560
Muihin rangaistuksiin tuomittuja .....	21835

---

”Elävältä poltettujen miesten ja naisten yhteenlaskettu luku 45 pääinkvisiittorin aikana .....	35534
Yhteenlaskettu luku poltettuja in effigie .....	18637
Muihin rangaistuksiin tuomittujen yhteenlaskettu luku .....	<u>293533</u>
Kokonaissumma .....	347704

## Paavin tuhatvuotiskausi

Samoin kuin totisen Kristuksen totinen valtakunta kestää tuhat vuotta, saattaa paavin jäljittely laskea tuhat vuotta suurimman kukoistuksensa ajaksi, joka alkoi vuonna 800 ja päättyi tämän [yhdeksännentoista] vuosisadan sarastaessa, toteuttaakseen Ilm. 20 ennustetun tuhatvuotisen hallituskauden. Ja tämän jälkeistä aikaa, jolloin paavikunta vähitellen on kadottanut kaiken maallisen valtansa, jolloin se on ollut monen häväistyksen esineenä niiden valtojen puolelta, jotka ennen olivat sen tukipylväitä, ja jolloin siltä melkoisesti on riistetty alusmaita, tuloja ja vapauksia, joita se kauan on pitänyt ominaan ja joita se kauan on omistanut, pitävät katolilaiset Ilm. 20:3,7,8 kertomana ”vähänä aikana”, tuhatvuotiskauden lopulla, jolloin Saatana päästetään irti.

Ja ne vuosiluvut, jotka ilmaisevat paavikunnan tietämättömyyden, taikauskon ja petoksien tuhatvuotiskauden, ovat selvästi merkityt historiassa. Eräs roomalaiskatolinen kirjailija<sup>12</sup> lausuu tämän uskonnollisen vallan alkamisesta: ”Pyhä Rooman valta alkoi oikeastaan silloin kun paavi Leo vuonna 800 kruunasi Kaarle Suuren länsimaiden kuninkaaksi.”<sup>13</sup>

Vaikka paavikunta oli järjestetty uskonnolliseksi järjestelmäksi aikoja ennen ja oli ”pystytetty” maalliseenkin valtaan vuonna 539, oli Kaarle Suuri kumminkin se, joka todellisuudessa antoi paaville maallisen vallan ja muodollisesti tunnusti sen. Samoin kuin Kaarle Suuri oli ”pyhän Rooman valtakunnan” ensimmäinen keisari, vuonna 800, niin oli Frans II viimeinen, ja hän luopui vapaaehtoisesti siitä arvonimestä vuonna 1806.<sup>14</sup> Samoin kuin paavikunta ennen vuotta 800 kohosi Rooman ”pedon” (kansan) ja sen sarvien (valtojen) tukemana, on se vuodesta 1800 ollut syösty maallisesta vallasta kuninkaiden ja valtojen yli, ja ne, jotka sitä ennen tukivat sitä, ovat haavoittuneet ja ryöstäneet sitä. (Ilm. 17:16,17) Nykyhetkellä, vaikka se vielä on kunnioituksen ja suosionosoitusten esineenä ja vielä laajalti hallitsee kansojen omiatuntoja, suree paavikunta kaiken sen kadottamista, joka vähänkin vivahtaa maalliselle vallalle.

Tämän aiheen huolellinen tutkija saattaa erottaa neljä enemmän tai vähemmän silmiinpistävää vaihetta Antikristuksen kehityksessä ja kohoamisessa ja luvultaan yhtä monta vaihetta, jotka selvästi ilmaisevat sen kukistumista. Nuo neljä kehitysjaksoa ovat:

1. Väärän kunnianhimon salaisen toiminnan alkaminen Paavalin aikana, noin vuonna 50, oli lähtökohtana.

---

12 The Chair of St. Peter.

13 ”Pyhä Rooman valtakunta” oli keskiajan suuren valtiollisen laitoksen nimenä. Sen alkuunpanijana oli Kaarle Suuri. Fisherin Universal History, siv. 262 kertoo siitä seuraavasti: ”Teoriassa oli se maailman vallan ja maailman kirkon yhdistelmä – jakamaton yhdyskunta, keisarin ja paavin ollessa taivaan määräämät (?) maalliset ja hengelliset ylimmäiset päät.” Ja koska paavit, ollen Kristuksen sijaisina, voitelivat keisarit, seuraa siltä, että he olivat sen oikeat päät.

14 Marengon tappelun kautta 1800, ja Austerlizin, 1805, oli Saksa kaksi kertaa Napoleonin jalkain juuressa. Päätulos viimeksi mainitusta tappiosta oli Reinliiton perustaminen Ranskan hallitsijan turvissa. Tämä tapaus teki lopun vanhasta Saksan eli [pyhästä] Rooman valtakunnasta, joka oli ollut olemassa tuhat vuotta yhtämittaa.” - White'n Universal History, siv. 508.

2. Paavikunta, ”synnin ihminen”, järjestettiin pappisvallaksi vähitellen noin vuodesta 300 vuoteen 494; so. seurakunnan tila muutettiin järjestetyksi, ja paavit tunnustettiin Kristusta edustavaksi Pääksi, joka hallitsi seurakunnassa ja kansoja.<sup>15</sup>

3. Aika, jolloin paavit alkoivat harjoittaa maallista hallitusta ja valtaa, oli, kuten myöhemmin osoitetaan, vuonna 539. (Katso III osa, 3 luku.)

4. Kohoamisen aika, vuonna 800, jolloin, niin kuin jo näytettiin ”pyhä Rooman valtakunta” perustettiin, ja paavi itse, kruunatessaan Kaarle Suuren keisariksi, tunnustettiin kuningasten kuninkaaksi, keisarien keisariksi, ”toiseksi Jumalaksi maan päällä.”

Paavikunnan vaikutusvallan vähentymisen neljä vaihetta ovat:

1. Uskonpuhdistuksen aikakausi, jonka saattaa sanoa alkaneen noin vuonna 1400 Wycliffen kirjoituksilla – jota Huss, Luther ja muut seurasivat.

2. Napoleonin menestymisen aika, paavien alennus ja Frans II lopullinen luopumisen arvonimestä: ”pyhän Rooman valtakunnan keisari”, v. 1800-1806.

3. Vuosi 1870, jolloin paavin alamaiset ja Italian kuningas lopullisesti erottivat paavin Rooman ja nk. kirkkovallan hallituksesta, jonka kautta Antikristus on jätetty kaikkea maallista hallitusta vaille.

4. Tämän jäljittelyn pappisvallan lopullinen tuhoaminen lähellä sen ”vihan” ja tuomion ”päivän” loppua, joka jo on alkanut – ja joka päättyy, niin kuin ilmenee ”pakanain ajoista” vuoden 1914 jälkeen.

### **Saattaako epäillä**

Olemme seuranneet Antikristuksen syntyä apostasiasta eli ”luopumuksesta” alkaen kristillisessä seurakunnassa; olemme kuulleet hänen riennaavat väitteensä, että hän on Kristuksen valtakunta ja hänen paavinsa on Kristuksen sijaishallitsija – ”toinen Jumala maan päällä.” Olemme kuulleet hänen pöyhkeilevät rienaamisensa, kuinka hän on omistanut arvonimiä ja oikeuksia, jotka kuuluvat totiselle herrain Herralle ja kuninkaiden Kuninkaalle; olemme nähneet kuinka julmalla tavalla hän täytti ennustuksen: ”Hän hävittää pyhiä”; olemme nähneet, että totuus, tukahdutettu ja väärennetty, olisi kokonaan tullut haudatuksi eksytysten, epäuskon ja pappisjuonien alle, jos ei Herra oikealla ajalla olisi tullut väliin, herättämällä uskonpuhdistajia ja siten auttamalla pyhiänsä – niin kuin on kirjoitettu: ”Ja ymmärtäväiset kansassa neuvovat monta; mutta he kaatuvat miekkaan

---

15 Paavikunta taisteli kauan voittaakseen yliherruuden kirkon päänä ja sai vähitellen tunnustusta ja valtaa; ja että tämä valta yleisesti tunnustettiin jo vuonna 494, ilmenee selvästi katolilaisen kirjailijan teoksesta *The Chair of St. Peter*, siv. 728. Yksityiskohtaisesti kerrottuansa eri kirkolliskokousten, piispojen, keisarien ym. lausuntoja Rooman piispasta korkeimpana ylimmäisenä pappina, yhdistää hän lausuntonsa seuraavasti:

”Nämä sanat kirjoitettiin niin kauan taaksepäin ajassa kuin Herramme vuonna 494... Ylipäänsä on siis selvää, että Pyhän Pietarin istuimen [Rooman hiippakunnan] esipiispa viidennellä vuosisadalla oli ennättänyt kehityksessä niin pitkälle, että paavia kaikkialla pidettiin kristillisen yhteyden keskipisteenä – Jumalan seurakunnan korkeimpana hallitsijana ja opettajana, piispojen ruhtinaana, lopullisena riidanratkaisijana, jonka puoleen vedottiin kirkollisissa asioissa kaikilta maailman haaroilta, ja hän oli kaikkien yleisten kirkolliskokousten tuomari ja välittäjä, joissa hän oli puheenjohtaja lähettiläittäensä kautta.”

ja tuleen, vankeuteen ja ryöstöön kauan aikaa. Mutta kaatuessaan saavat he vähän apua.”  
— Dan. 11:33,34

Saattaako, nähdessään kaikki nämä todistukset, epäillä, etteivätkö apostolit ja profeetat, pyhän hengen opettamina, olisi puhuneet paavikunnasta, kertoen seikkaperäisesti, kuten tekevät, sen silmiinpistävästä luonteenomaisuuksista? Me ajattelemme, ettei kenenkään puolueettoman mieleen saata jäädä mitään epäilystä siitä, etteikö paavikunta olisi Antikristus, synnin ihminen; ja ettei kukaan yksityinen ihminen voisi kyetä täyttämään ennustusta. Paavikunnan kuulumaton menestys jäljiteltynä Kristuksena, joka on pettänyt koko maailmaa, on täysin määrin toteuttanut Mestariimme ennustuksen, kun hän, kosketeltuansa omaa hylkäämistänsä, sanoi: ”Jos tulee toinen [pöyhkeillen] omassa nimessään, niin hänet te otatte vastaan.” — Joh. 5:43

Monet lienevät epäilemättä huomanneet, että me ainettamme käsitellessä, ylipäänsä olemme karttaneet kosketella paavien ja toisten viranomaisten konnamaisuuksia ja karkeampia siveellisyysrikkoksia kuin myös niitä mustia tekoja, joita jesuiitat ja muut salaiset seurukset ovat tehneet ”tarkoituksen” saavuttamiseksi toimessaan kaikenlaisissa salapoliisissa toimissa paavikunnan hyväksi. Olemme tarkoituksella jättäneet sellaiset pois, ei sen tähden, ettei se olisi totta, sillä roomalaiskatolilaisetkin kirjailijat tunnustavat paljon siitä; vaan sen tähden, ettei todistelumme kaipaa näitä asianhaaroja. Olemme osoittaneet, että paavin pappisvalta (vaikkakin siihen kuuluisivat siveellisesti puhtaimmat ja oikeudenmukaisimmat ihmisten joukosta — joita he kumminkaan eivät olleet, kuten historia todistaa) on synnin ihminen, Antikristus, se jäljittely, joka väärällä tavalla on esittänyt Kristuksen tuhatvuotista valtakuntaa, ollen taitavasti järjestetty jäljittely pettämistä varten.

Macaulayn, englantilaisen historiantekijän sanat ovat omiaan osoittamaan, että on sellaisia, jotka ilman erityistä profeetallista valoa saattavat nähdä tahallisen petollisuuden paavikunnan ihmeellisessä järjestelmässä; järjestelmistä ihmeellisimmän jäljittelyn Jumalan valtakunnasta, joka valtakunta on pian tuleva.

Hän sanoo:

”On mahdotonta kieltää Rooman kirkon järjestysmuodon olevan inhimillisen [me sanoisimme saatanallisen] viisauden todellisen mestarinäytteen. Todella ei mikään muu kuin sellainen järjestysmuoto saattanut ylläpitää sellaisia oppeja, sellaisia hyökkäyksiä vastaan. Kahdentoista vuosisadan monivaiheisen vuoden kokemus, neljäkymmenen sukupolven valtiomiesten älykkyys ja uuttera huolenpito ovat saattaneet tämän järjestysmuodon sellaiseen täydellisyyteen, että kaikista laitoksista, joita on keksitty ihmiskunnan pettämiseksi ja sortamiseksi, tällä järjestysmuodolla on etusija.”

### **Antikristuksen lopullinen tuho**

Me olemme seuranneet paavikuntaa nykyaikaan, Herran päivään — Immanuelin läsnäolemisen aikaan asti. Tämä synnin ihminen on kehittynyt, on suorittanut kauhistuttavan tekonsa ja hengen miekka — Jumalan sana on kaatanut sen. Kristuksen suun henki on tehnyt hänet voimattomaksi julkisesti ja yleisesti vainoamaan pyhiä, kuinka suuri halu hänellä olisikin; ja nyt kysymme: Mitä seuraa lähinnä järjestyksessä? Mitä sanoo apostoli Antikristuksen lopusta?

2 Tess. 2:8-12 apostoli Paavali selittää Antikristuksesta: ”Jonka Herra Jeesus on tappa-va suunsa hengähdyksellä ja tuhoava tulemuksensa [parusiansa, läsnäolonsa] ilmestyk-sellä.” Totuuden valo tunkee kaiken läpi. Saattamalla päivänvaloon oikean ja väärän, aiheuttaa se suuren taistelun näiden periaatteiden ja niiden inhimillisten edustajien välil-lä – mikä on syynä suureen hädän ja vihan aikaan. Tässä taistelussa kaatuu vääryys ja paha, ja oikeus ja totuus voittavat. Kaiken muun pahan kanssa, joka kerta kaikkiaan tulee täydellisesti tuhottavaksi, hävitetään Antikristus, johon melkein kaikki, mikä on pahaa opissa ja käytännössä, on yhdistetty. Juuri tämä kirkas valo, tämä Herran läsnäolon aurin-gonvalo, aiheuttaa ”hädän päivän”, jonka kautta ja jonka aikana Antikristus, kaikkien muiden pahojen järjestelmien kanssa tuhotaan. ”Jonka läsnäolo [aika, jolloin se on olemassa] tapahtuu Saatanan vaikutuksesta [tarmosta ja toimeliaisuudesta] kaikella valheen voimalla ja tunnustuksin ja ihmein ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille turmioksi, jotka joutuvat kadotukseen, sen tähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, jotta olisivat pelastuneet. Ja sen tähden Jumala lähettää heille voimallisen eksytyksen, niin että uskovat valheeseen, jotta kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuuteen, vaan mielistyneet vääryyteen,” arvottomiksi tulemaan osalliseksi tuhatvuotiskauden hallituksesta Kristuksen kansaperillisinä.

Meidän mielestämme nämä sanat merkitsevät, että Herramme läsnäolon aikana (nykyaikana – vuodesta 1874) tulee Perkele, niin hyvin tämän antikristillisen järjestelmän (joka on Saatanan parhaimpia aseita maailman pettämiseksi ja sen hallitsemiseksi) kuin myös kaikkien muiden keinojen kautta, koettamaan vimmatulla tavalla vastustaa asiain uutta järjestystä, joka nyt pystytetään. Hän tulee käyttämään hyväkseen pienintäkin seikkaa ja ihmiskunnan kaikkia perittyjä heikkouksia ja kaikkea sen itsekkyyttä voittaak-seen heidän sydämensä ja kätensä ja kynänsä tässä lopullisessa taistelussa vapautta vastaan ja totuuden täydellistä kirkastumista vastaan. Ennakkoluuloja herätetään siellä, missä, jos totuus nähtäisiin selvästi, ei ennakkoluuloja voisi olla; ja intohimoista harras-tusta sytytetään ja puolueyhdistyksiä perustetaan, jotka pettävät ja eksyttävät useita. Ja tämä tapahtuu ei sen tähden, ettei Jumala olisi tehnyt totuutta kyllin selväksi johtamaan täysin vihkiytyneitä, vaan koska heillä, jotka tulevat petetyiksi, ei ollut täyttä vakavuutta mielessä etsiessään ja käyttäessään sitä totuutta, joka oli valmistettu heille ”ruoaksi aikanaan.” Ja tällä tavoin ilmenee, että se luokka, joka tuli harhaan johdetuksi, ei ottanut vastaan totuutta rakkaudesta itse totuuteen, vaan pikemmin tavan tai muodon vuoksi tai pelosta. Ja apostoli näyttää vakuuttavan, että tässä Antikristuksen lopullisessa kuoleman-taistelussa, vaikkakin hän näyttää voittavan lisättyä valtaa maailmassa, uusien sotajuo-nien, petoksien ja yhdistelmien kautta, tulee kumminkin maailman oikea Herra, kaikkien kuninkaiden Kuningas läsnäolonsa aikana saamaan voiton; ja että hän vihdoin, suuren hädän aikana, perin pohjin tuhoaa Antikristuksen ja ainaiseksi tekee lopun hänen petok-sistansa.

Minkälaiseksi saatamme odottaa tämän lopputaistelun muodostuvan, siitä voimme antaa ainoastaan viittauksia, suurimmaksi osaksi perustuen vertauskuvallisiin esityksiin samasta asiasta Ilmestyskirjassa. Me odotamme, että koko maailmassa vähitellen muo-dostuu kaksi suurta puoluetta – joista molemmista uskolliset, voittavat pyhät, pysyvät erossa. Näissä kahdessa suuressa leirissä tulee toisella puolella olemaan sosialisteja,



vapaa-ajattelijoita, uskottomia, tyytymättömiä ja totisia vapauden ystäviä, jotka alkavat saada silmänsä auki näkemään asianhaaroja, jotka koskevat valtiollista ja uskonnollista keinoa hallitusta ja itsevaltiutta; toiselta puolen yhdistyvät vähitellen inhimillisen vapauden ja yhdenvertaisuuden viholliset — keisarit, kuninkaat, aateliset; ja sisimmässä sopusoinnussa näiden kanssa tulee olemaan Jumalan valtakunnan jäljittely, Antikristus, joka tukee näitä ja jota maan maalliset itsevaltiaat tukevat. Me odotamme myös, että Antikristuksen valtioviisaus tulee jossain määrin muodostettavaksi ja lievennettäväksi, jotta voitettaisiin takaisin sopusointuun ja käytännölliseen yhteistyöhön (ei oikeaan yhteyteen) äärimmäiset kaikista protestanttisista liitoista, jotka nyt jo ikävöivät nimiyhdistymistä toistensa ja Rooman kanssa, unohtaen, että ainoa totinen yhdistys on totuuden jatkuvasti kehittämä, eikä uskontunnustuksien, kirkolliskokouksien ja kirkkolakien muodostama. Niin mahdottomalta kuin tämä yhteistoiminta protestanttien ja katolilaisien välillä toisten mielestä tuntuukin, näemme selviä merkkejä sen nopeasta lähestymisestä. Sitä joudutetaan paavikunnan salaisen kiihotuksen kautta kansan keskuudessa, jonka kautta sellaisia valtiomiehiä, jotka ovat halukkaita yhteistoimintaan paavikunnan kanssa, autetaan korkeisiin virkoihin hallitustoimissa.

Kohta voidaan odottaa lakeja, joiden kautta vähitellen henkilöllinen vapaus tulee rajoitettavaksi pakottavia asianhaaroja syyttäen ja yleistä hyvää silmällä pitäen; kunnes erä erältä, lopultakin tulee välttämättömäksi muodostaa jonkinlainen ”yksinkertainen uskonnonlaki” ja sillä tavoin saattavat kirkko ja valtio tulla jossain suhteessa yhdistetyksi Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojenkin hallitukseen nähden. Näillä laeilla, niin yksinkertaisiksi kuin tulevatkin sopiakseen kaikille ”puhdasoppisille” (so. yleisille) uskonnollisille katsantokannoille, tulee olemaan sellainen sisällys, että ne tulevat tukahduttamaan ja estämään enemmän kasvamisen armossa ja siinä tiedossa, joka nyt on ”ruokaa aikansa.” Tekosyynä tähän toimenpiteeseen tulee luultavasti olemaan alempien ja itsenäisten luokkien puolelta uhkaavan sosialismin, epäuskon ja valtiollisten rauhattomuuksien vastustaminen.

Nähtävästi tulee lähimmässä tulevaisuudessa, osana sen vaivasta, vieläpä ennen kuin suuri hätä tänä ”vihan päivänä” on puhjennut maailmassa ja kukistanut maan koko yhteiskuntarakennuksen (valmistuksena uudelle ja paremmalle järjestykselle, joka on luvattu totisen Kristuksen hallitessa) — olemaan vaikea tutkimisen ja koettelemuksen hetki tosivihkiytyneelle seurakunnalle monessa asiassa niin kuin oli paavikunnan voittopäivinä; vainoamistavat tulevat ainoastaan olemaan hienostuneemmat ja paremmin sopimaan nykyajan sivistyneimpien menettelytapojen kanssa. Piikeillä ja pihdeillä ja piinapenkeillä tulee olemaan pilkan ja suuren ylenkatsomisen, vapauksien rajoittamisen ja yhteiskunnallisen, taloudellisen ja valtiollisen boikotoinnin muoto. Mutta tästä ja niistä uusista yhdistelmistä, joita Antikristus tulee muodostamaan tässä lopullisessa taistelussa oikean tuhatvuotisvaltakunnan pystyttämistä vastaan, on meillä enemmän sanomista toisessa tilaisuudessa.

Tätä lukua lopettaessa tahdomme uudelleen kiinnittää lukijan huomion siihen, että paavikunta on Antikristus, ei siveellisen kehnoutensa perustuksella, vaan koska se on totisen Kristuksen ja totisen valtakunnan jäljittely. Koska eivät kykene huomaamaan tätä,

tulevat useat protestantit vietelleyiksi yhteistoimintaan paavikunnan kanssa sen vastustaessa totista kirkkauden Kuningasta.